

หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความพึงพอใจ
ในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

วิทยานิพนธ์

ของ

ไอลดา แสนนา

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา

มกราคม 2568

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

หลักสูตรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความพึงพอใจ
ในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

วิทยานิพนธ์

ของ

ไอลดา แสนนา

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา

มกราคม 2568

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

GOOD GOVERNANCE OF ADMINISTRATORS AFFECTING WORK
SATISFACTION OF TEACHERS IN SCHOOLS UNDER
SAKON NAKHON PRIMARY EDUCATIONAL
SERVICE AREA OFFICE 3

BY

AILADA SAENNA

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
The Master of Education Degree in Educational Administration and Development
at Sakon Nakhon Rajabhat University

January 2025

All Rights Reserved by Sakon Nakhon Rajabhat University

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ..... หลักสูตรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน
ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3
ชื่อผู้ทำวิทยานิพนธ์ ..... ไอลลดา แสนนา

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... กรรมการสอบ ..... กรรมการสอบและ
(ดร.ทรัพย์ศิริ ญันท์รักษ์) (รองศาสตราจารย์ ดร.วันเพ็ญ นันทะศรี) ประธานที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์
..... กรรมการสอบ ..... กรรมการสอบและ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธราเทพ เตมีรักษ์) แต่งตั้งเพิ่มเติม (ดร.อภิสิทธิ์ สมศรีสุข) กรรมการที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์
..... กรรมการสอบ .....
(ดร.นิภาพร แสนเมือง) ผู้ทรงคุณวุฒิ

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรรับรองแล้ว

บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.วาโร เพ็งสวัสดิ์)
ประธานหลักสูตร
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

เมื่อวันที่ 21 เดือน มกราคม พ.ศ. 2568
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์เรื่อง หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ดี ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลือเป็นอย่างดีจาก รองศาสตราจารย์ ดร.วันเพ็ญ นันทะศรี ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.อภิสิทธิ์ สมศรีสุข กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาแนะนำ เสนอแนะ และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่ตลอดมา ตั้งแต่เริ่มต้นจนสำเร็จเรียบร้อย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง และขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ให้การช่วยเหลือการทำวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี

ขอขอบคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ช่วยตรวจสอบเครื่องมือการวิจัยและ กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้บริหารโรงเรียนและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ซึ่งให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณ คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่ให้ความเมตตากรุณาในการสอบวิทยานิพนธ์จนลุล่วงด้วยดี คำแนะนำ ข้อควรพิจารณาต่าง ๆ ที่ได้รับการสอบข้อเท็จจริงได้นำมาศึกษาเพิ่มเติมและเป็นประโยชน์อย่างมาก จนทำให้งานวิจัย ฉบับนี้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

คุณค่าและประโยชน์จากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอบแต่บิดา มารดาของผู้วิจัย และบูรพาจารย์ทุกท่าน ที่ได้อบรมสั่งสอนจนผู้วิจัยสามารถดำรงตนและบรรลุผลสำเร็จในปัจจุบัน

ไอลดา แสนนา

ชื่อเรื่อง	หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3
ผู้วิจัย	ไอลดา แสนนา
กรรมการที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.วันเพ็ญ นันทะศรี ดร.อภิสิทธิ์ สมศรีสุข
ปริญญา	ค.ม. (การบริหารและพัฒนาการศึกษา)
สถาบัน	มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ปีที่พิมพ์	2568

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมาย เพื่อศึกษาหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 324 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยด้านหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษามีค่าความเที่ยงตรงระหว่าง 0.80–1.00 ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.26 – 0.96 และค่าความเชื่อมั่น 0.96 ส่วนด้านความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู มีค่าความเที่ยงตรงระหว่าง 0.80–1.00 ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.29–0.93 และค่าความเชื่อมั่น 0.97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า

1. องค์ประกอบหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา มี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักนิติธรรม 2) หลักคุณธรรม 3) หลักความโปร่งใส 4) หลักการมีส่วนร่วม 5) หลักความรับผิดชอบต่อสังคม และ 6) หลักความคุ้มค่า โดยภาพรวมองค์ประกอบมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนองค์ประกอบความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู มี 7 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ลักษณะของงานที่ปฏิบัติ 2) โอกาสและความก้าวหน้า 3) การยอมรับ

นับถือ 4) ความสำเร็จของงาน 5) ความรับผิดชอบ 6) ค่าจ้างและค่าตอบแทน และ 7) สภาพการทำงาน โดยภาพรวมองค์ประกอบมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

2. หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

3. ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

4. หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาด้านหลักความคุ้มค่า (X_6) หลักนิติธรรม (X_1) หลักความมีส่วนร่วม (X_4) หลักคุณธรรม (X_2) และหลักความรับผิดชอบต่อ (X_5) มีอำนาจพยากรณ์ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 84.00 มีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์ .210 สามารถเขียนสมการพยากรณ์ได้ ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y' = 1.287 + 0.359(X_6) + 0.284(X_1) + 0.139(X_4) - 0.208(X_2) + 0.140(X_5)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z'_y = 0.464(Z_6) + 0.321(Z_1) + 0.184(Z_4) - 0.210(Z_2) + 0.200(Z_5)$$

6. แนวทางในการพัฒนาธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู มีจำนวน 19 แนวทาง โดยแนวทางการพัฒนาในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู หลักความคุ้มค่า หลักนิติธรรม

TITLE	Good Governance of Administrators Affecting Work Satisfaction of Teachers in Schools under Sakon Nakhon Primary Educational Service Area Office 3
AUTHOR	Ailada Saenna
ADVISORS	Assoc. Prof. Dr. Wanphen Nanthasri Dr. Apisit Somsrisuk
DEGREE	M.Ed. (Educational Administration and Development
INSTITUTION	Sakon Nakhon Rajabhat University
YEAR	2025

ABSTRACT

The purpose of this research was to investigate good governance of administrators that affected work satisfaction of teachers. The participants comprised 324 administrators and teachers in schools under Sakon Nakhon Primary Educational Service Area office 3, who were selected using multi-stage sampling in academic year 2024. The instrument used in data collection was a 5-level rating scale questionnaire, which the part of good governance of administrators indicated validity index ranged between 0.80–1.00, discrimination power index ranged between 0.26–0.96 and reliability index was at 0.96, whereas the part of work satisfaction of teachers indicated validity index ranged between 0.80–1.00, discrimination power index ranged between 0.29–0.93 and reliability index was at 0.97. Statistics used in data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, correlation coefficient of Pearson and stepwise multiple regression analysis.

The findings were as follows.

1. The good governance of administrators consisted of six components, namely 1) the rule of law, 2) morality, 3) accountability, 4) participation, 5) responsibility, 6) cost-effectiveness or economy. All components showed the highest level of propriety. Additionally, working satisfaction of teachers comprised seven components, namely 1) job description, 2) career path, 3) respect, 4) work achievement, 5) responsibility,

6) wages and salary and 7) work environment. All components showed the highest level of propriety.

2. The good governance of administrators, in overall, was at the highest level.

3. The work satisfaction, in overall, was at the highest level.

4. The good governance of administrators and the work satisfaction of teachers showed positively correlation at the high level with statistical significance at .01.

5. The good governance of administrators in the aspects of cost – effectiveness or economy (X_6), rule of law (X_1), participation (X_4), morality (X_2), and responsibility (X_5). predicted the work satisfaction of teachers with statistical significance at .01, and predictive power at 84.00%. The standard error of estimate was at .210. The predictive equations were shown as follows.

Predictive equations written in raw scores:

$$Y' = 1.287 + 0.359(X_6) + 0.284(X_1) + 0.139(X_4) - 0.208(X_2) + 0.140(X_5)$$

Predictive equations written in standardized scores:

$$Z'_y = 0.464(Z_6) + 0.321(Z_1) + 0.184(Z_4) - 0.210(Z_2) + 0.200(Z_5)$$

6. The guidelines for developing the good governance of administrators comprised five aspects, namely cost–effectiveness or economy, rule of law, participation, morality, and responsibility.

Keywords: Good Governance of School Sdministrators, Work Satisfaction of Teachers in school, Cost–effectiveness or Economy, Rule of Law

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
คำถามของการวิจัย	4
ความมุ่งหมายของการวิจัย	4
สมมติฐานของการวิจัย	5
ความสำคัญของการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	6
กรอบแนวคิดของการวิจัย	8
นิยามศัพท์เฉพาะ	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	15
แนวคิดเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา	16
ความหมายของหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา	17
ความสำคัญของหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา	20
องค์ประกอบหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา	22
องค์ประกอบนิยามเชิงปฏิบัติการและพฤติกรรมบ่งชี้ของ หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา	50
ความหมายของความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน	53
ความสำคัญของความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน	55
องค์ประกอบความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน	56
องค์ประกอบนิยามเชิงปฏิบัติการและพฤติกรรมบ่งชี้ของความ พึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน	69
แนวทางการพัฒนาหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา	72
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	75

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย	81
ระยะที่ 1 ศึกษาองค์ประกอบหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา และพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน	81
ประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบ	82
กลุ่มเป้าหมาย	82
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	83
การเก็บรวบรวมข้อมูล	85
การวิเคราะห์ข้อมูล	85
สถิติที่ใช้ในการวิจัย	86
ระยะที่ 2 ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างหลักธรรมาภิบาลของ ผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติ งานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาศงขลา เขต 3	86
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	86
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	90
การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ	92
การวิเคราะห์ข้อมูล	94
สถิติที่ใช้ในการวิจัย	96
ระยะที่ 3 ศึกษาแนวทางการพัฒนาหลักธรรมาภิบาลของ ผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติ งานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาศงขลา เขต 3	97
กลุ่มเป้าหมาย	97

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	97
การเก็บรวบรวมข้อมูล	98
การวิเคราะห์ข้อมูล	98
สถิติที่ใช้ในการวิจัย	99
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	103
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	103
ระยะที่ 1 ผลการศึกษาองค์ประกอบ	105
ระยะที่ 2 ผลการศึกษาหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน	107
ระยะที่ 3 ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาหลักธรรมาภิบาลของ ผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของ ครูในโรงเรียน	130
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	139
สรุปผล	139
อภิปรายผล	142
ข้อเสนอแนะ	147
บรรณานุกรม	149
ภาคผนวก	157
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการวิจัย.....	159
ภาคผนวก ข รายนามผู้เชี่ยวชาญ.....	177
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	183
ภาคผนวก ง ค่าคุณภาพเครื่องมือ.....	195
ภาคผนวก จ แบบสอบถามผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อเสนอแนวทางการพัฒนา.....	201
ประวัติย่อของผู้วิจัย	211

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 การสังเคราะห์หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา	26
2 องค์ประกอบนิยามเชิงปฏิบัติการ และพฤติกรรมบ่งชี้ หลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารสถานศึกษา.....	50
3 การสังเคราะห์ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน	58
4 องค์ประกอบนิยามเชิงปฏิบัติการและพฤติกรรมบ่งชี้ ความพึงพอใจในการ ปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน.....	69
5 กลุ่มตัวอย่างจากผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ปีการศึกษา2567	87
6 แผนการดำเนินการวิจัย	100
7 ผลการยืนยันองค์ประกอบหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา	105
8 ผลการยืนยันองค์ประกอบความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของ ครูในโรงเรียน.....	106
9 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน	108
10 ระดับหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 โดยรวม	109
11 ระดับหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านหลักนิติธรรม โดยรวมและ รายชื่อ.....	110
12 ระดับหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านหลักคุณธรรม โดยรวมและ รายชื่อ.....	111
13 ระดับหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านหลักความโปร่งใส โดยรวม และรายชื่อ.....	112

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
14 ระดับหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านหลักความร่วมมือโดยรวมและรายชื่อ.....	114
15 ระดับหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านหลักความรับผิดชอบโดยรวมและรายชื่อ.....	115
16 ระดับหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านหลักความคุ้มค่า โดยรวมและรายชื่อ.....	116
17 ระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 โดยรวม.....	118
18 ระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติโดยรวมและรายชื่อ.....	119
19 ระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านโอกาสและความก้าวหน้าโดยรวมและรายชื่อ.....	120
20 ระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านการยอมรับนับถือโดยรวมและรายชื่อ.....	121
21 ระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านความสำเร็จของงานโดยรวมและรายชื่อ.....	122
22 ระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านความรับผิดชอบโดยรวมและรายชื่อ.....	123

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
23 ระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านค่าจ้างและ ค่าตอบแทน โดยรวมและรายข้อ.....	124
24 ระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านสภาพการทำงาน โดยรวมและรายข้อ.....	125
25 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3.....	127
26 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร สถานศึกษาที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3.....	128
27 ตัวแปรที่ได้รับคัดเลือกเข้าสมการ.....	129
28 ผลการวิเคราะห์หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อ ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 เพื่อหาแนวทาง การพัฒนา.....	130
29 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิต่อแนวทางการพัฒนาหลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านหลักความคุ้มค่าที่ส่งผลต่อความพึงพอใจ ในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 3.....	131
30 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิต่อแนวทางการพัฒนาหลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านหลักนิติธรรม ที่ส่งผลต่อความพึงพอใจใน การปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 3	133

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
31 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิต่อแนวทางการพัฒนาหลักสูตรมาภิบาล ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านหลักความร่วมมือที่ส่งผลต่อความ พึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3.....	132
32 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิต่อแนวทางการพัฒนาหลักสูตรมาภิบาล ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านหลักคุณธรรม ที่ส่งผลต่อความพึงพอใจ ในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 3.....	136
33 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิต่อแนวทางการพัฒนาหลักสูตรมาภิบาล ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านหลักความรับผิดชอบ ที่ส่งผลต่อความ พึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3.....	137
34 ค่าดัชนีความสอดคล้อง ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของ แบบสอบถามหลักสูตรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาและความ พึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3.....	197

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดของการวิจัย	9
2 องค์ประกอบของหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา.....	27
3 องค์ประกอบความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน.....	60
4 ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย.....	100

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะที่เป็นผู้บริหารงานโรงเรียน เป็นผู้บังคับบัญชาของข้าราชการรวมทั้งมีอำนาจในการตัดสินใจในการบริหาร ดำเนินกิจกรรมของสถานศึกษาที่ต้องยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม และหลักนิติธรรมในการปฏิบัติงานเพื่อให้ได้มาซึ่งความน่าเชื่อถือ รวมถึงการมีส่วนร่วมในด้านต่าง ๆ จนเป็นที่ยอมรับขององค์กร จากการที่รัฐกำหนดให้มีมาตรฐานด้านคุณธรรมจริยธรรมของข้าราชการมีการปรับเปลี่ยนบทบาทหน้าที่ในการดำเนินการบริหารงานภาครัฐ ให้มีประสิทธิภาพมีการนำระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี (Good Governance) มาเป็นแนวทางการดำเนินงานในภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชน และประชาชนสามารถอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข การบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี (Good Governance) หรือ “ธรรมาภิบาล” ถือว่าเป็นกระบวนการแนวคิดใหม่ในการบริหารงานของภาครัฐ ที่เน้นให้ผู้บริหารมีบทบาทบริหารงานในภาครัฐในฐานะที่เป็นผู้ให้บริการคุณภาพสูง ตามที่ผู้ปกครอง นักเรียน และชุมชนสนับสนุนให้เกิดการบริหารโรงเรียน ในปัจจุบันพบว่า มีปัญหาที่เกิดจากการบริหารงานผิดพลาดไม่ก่อประโยชน์แก่ราชการ มีความเสียหายทั้งตัวบุคคล มีเรื่องราวร้องเรียนขอความเป็นธรรม มีคดีความที่ต้องดำเนินการสืบสวนมาก สร้างความขัดแย้งในองค์กร การปฏิบัติงานที่ไม่ประสบความสำเร็จ รวมถึงการทำลายบรรยากาศในองค์กร(วารุณี โพธิ์คำ, 2562, หน้า 2)

คุณภาพของสถานศึกษาจะเกิดขึ้นได้ ต้องอาศัยความร่วมมือของบุคลากรในสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้นำทางการศึกษา ต้องทำงานร่วมกับครูผู้สอน และมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน มีความสัมพันธ์อันดีกับชุมชน มีการทำงานร่วมกับผู้ร่วมงานทั้งผู้บังคับบัญชา และผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างเหมาะสม ผู้บริหารต้องแสดงให้เห็นชัดเจน ที่จะไม่ยอมรับการใช้พฤติกรรม ที่ไม่เหมาะสม และขาดจริยธรรมและที่สำคัญผู้บริหารต้องแสดงพฤติกรรมที่ดีให้เป็นแบบอย่าง และทำตนให้เป็นที่ยอมรับและศรัทธาของผู้ร่วมงานอย่างแท้จริง เพื่อให้ได้รับความร่วมมือ การยอมรับด้วยความเต็มใจและทำให้การทำงานเป็นไปอย่างมี

คุณภาพและประสิทธิผล ผู้บริหาร ที่ดีจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานและพยายามทำตนให้เป็นที่เลื่อมใสศรัทธาของผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างแท้จริง ประสิทธิภาพและความสามารถของผู้บริหาร ย่อมขึ้นอยู่กับองค์ประกอบที่สำคัญหลายประการ ซึ่งได้แก่ ความรู้ ความเข้าใจหลัก การบริหารงาน รวมทั้งประสบการณ์และทักษะในการบริหารของผู้บริหาร การดำเนินงานของ ผู้บริหารนั้น จำเป็นต้องมีกระบวนการชักนำบุคคลในองค์กรให้มีความตั้งใจทำงานให้ประสบ ผลสำเร็จ โดยเปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น ร่วมกันตัดสินใจและร่วมปฏิบัติงาน ซึ่งผู้บริหารจะต้องมีทักษะที่จำเป็นในการบริหารงาน 3 ประการ คือ ทักษะทางด้านการทำงาน ทักษะทางด้านมนุษยสัมพันธ์ ทักษะทางด้านความคิด (นิตยา เกื้อทาน, 2560, หน้า 2)

ในการที่จะบริหารงานในองค์กรประสบผลสำเร็จนั้นไม่ว่าจะเป็นองค์กรภาครัฐหรือภาคเอกชนก็ตาม ผู้บริหารจะต้องสามารถนำเทคนิควิธีการ ปัจจัยต่าง ๆ มาช่วยทำให้บุคลากร ในองค์กรเกิดความพึงพอใจและปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จตามที่กำหนดไว้ ปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ เกิดความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการบริหารงานภายในสถานศึกษา อีกประการหนึ่งคือความพึงพอใจนั่นเอง ซึ่งผู้บริหารจะต้องบริหารจะต้องพยายามชักชวนโน้มน้าวจิตใจให้ผู้บังคับบัญชาทุกคน เต็มใจและร่วมมือร่วมใจกันที่จะปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรภายในสถานศึกษาที่มีต่องานในสถานศึกษา พยายามทำให้ผู้ร่วมงานเกิดแรงบันดาลใจ มีขวัญกำลังใจในการทำงาน สร้างสัมพันธภาพที่ดี มีความ สัมผัสสัมพันธ์กันระหว่างกันและกัน ดังนั้นการสร้าง ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานให้เกิดขึ้นกับ บุคลากรทุกฝ่ายในองค์กร เป็นภารกิจที่สำคัญของผู้บริหารที่จะต้องดำเนินการให้เกิดขึ้นทั้งในด้านรูปธรรมและนามธรรม เพราะความพึงพอใจของบุคลากรจะนำมาซึ่งประสิทธิภาพและประสิทธิผล ของงานอันเป็นภารกิจหลักในการบริหารจัดการในองค์กรหรือสถานศึกษา เมื่อครูผู้สอนเกิดความพึงพอใจต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาก็จะส่งผลต่อคุณภาพของงานด้วย (ปริญญา ยกพล 2563, หน้า 3) การนำเอาหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในสถานศึกษาที่มีการบริหารจัดการที่ดีก็จะส่งผลต่อ ครูผู้ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนให้มีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติ หน้าที่ ทুমเทในการสอนอย่างเต็มที่เต็มกำลัง เต็มความสามารถและเสียสละ ซึ่งผลที่เกิดตามมาก็คือ ผู้เรียนได้รับการพัฒนาตามศักยภาพ (บุญหลาย สารผล, 2564, หน้า 3) โรงเรียนในฐานะองค์การของ รัฐและเป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่มี ความสำคัญอย่างยิ่งในการขับเคลื่อนการศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ แนวทางหนึ่งที่ควรนำมาถือ

ปฏิบัติในการดำเนินการด้านต่าง ๆ ของโรงเรียน คือ การใช้ หลักธรรมาภิบาลเพื่อการบริหารโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนถือว่าเป็นตัวจักรที่สำคัญของการบริหาร จัดการศึกษา เป็นผู้มีบทบาทสำคัญยิ่งต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลว ดังนั้น ภาระหน้าที่อันสำคัญ คือ การบริหารจัดการศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามจุดมุ่งหมาย ด้วยเหตุนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาจึง ต้องเป็นบุคคลที่มีวิสัยทัศน์ มีความรู้ ความสามารถ ทักษะ เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง บริหารงานด้วย ความซื่อสัตย์เป็นธรรม โปร่งใส เป็นแบบอย่างที่ดี จะส่งผลให้ได้รับความศรัทธาเชื่อถือจากครู นักเรียนผู้ปกครองและคนในชุมชน (ดวงพร ดวงเก็บ, 2566, หน้า 3)

จากนโยบายระยะเร่งด่วน (Quick Win) ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 เรื่อง ลดภาระครูและบุคลากรทางการศึกษา หัวข้อที่ 5 กล่าวถึงการสร้างความตระหนักในการป้องกันการทุจริต 5.1) เสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 5.2) สรรหา บรรจุและแต่งตั้ง โยกย้ายตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ยึดถือระบบคุณธรรม และความโปร่งใส 5.3) จัดซื้อจัดจ้างวัสดุ ครุภัณฑ์ อาหารกลางวัน อย่างมีคุณภาพและถูกต้องตามระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง (กระทรวงศึกษาธิการ, หน้า 4) ซึ่งสอดคล้องกับ แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ได้กล่าวถึงการขับเคลื่อนแผนสู่การปฏิบัติ โดยมีเงื่อนไขความสำเร็จ ข้อที่ 6 ไว้ว่าการดำเนินการของหน่วยงานทุกระดับเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้หน่วยงาน องค์กร และผู้มีส่วนได้เสีย โดยผู้บริหารทุกระดับต้องให้ความสำคัญในการบริหารจัดการ การติดตามประเมินผล โดยมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานและการทำงานแบบมีส่วนร่วมที่เอื้อต่อการพัฒนาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การปฏิบัติงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้(สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 2567, หน้า 76)

ดังนั้นผู้วิจัยในฐานะเป็นครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 จึงมีความสนใจที่จะศึกษาหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่เหมาะสม และเป็นข้อมูลสารสนเทศให้กับผู้บริหารครูและผู้ที่เกี่ยวข้องนำข้อมูลไปใช้ในการดำเนินงานบริหารในสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิผลต่อไป

คำถามของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดคำถามของการวิจัยไว้ ดังนี้

1. หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา และความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน มีองค์ประกอบอะไรบ้าง
2. หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 อยู่ในระดับใด
3. ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 อยู่ในระดับใด
4. ความสัมพันธ์ระหว่างหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 มีความสัมพันธ์กันหรือไม่ อย่างไร
5. หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษามีอำนาจพยากรณ์ ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 หรือไม่ อย่างไร
6. แนวทางการพัฒนาหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 เป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัยไว้ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบของหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา และความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน
2. เพื่อศึกษาระดับหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3
3. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

5. เพื่อศึกษาอำนาจพยากรณ์ของหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

6. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

สมมติฐานของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานของการวิจัยไว้ ดังนี้

1. หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 อยู่ในระดับมาก

2. ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 อยู่ในระดับมาก

3. ความสัมพันธ์ของหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวก

4. หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษามีอำนาจพยากรณ์ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

ความสำคัญของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดความสำคัญของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับองค์ประกอบหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำองค์ประกอบไปใช้พัฒนาตนเองได้

2. ได้ทราบความสัมพันธ์ระหว่างหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

3. ได้แนวทางการพัฒนาหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำแนวทางในการพัฒนาไปใช้ในการพัฒนาตนเองได้

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาองค์ประกอบหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาและความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน

1.1 ตัวแปรที่ศึกษา

องค์ประกอบหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักนิติธรรม 2) หลักคุณธรรม 3) หลักความโปร่งใส 4) หลักความมีส่วนร่วม 5) หลักความรับผิดชอบ 6) หลักความคุ้มค่า

องค์ประกอบความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน จำนวน 7 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติ 2) ด้านโอกาสและความก้าวหน้า 3) ด้านการยอมรับนับถือ 4) ด้านความสำเร็จของงาน 5) ด้านความรับผิดชอบ 6) ด้านค่าจ้างและค่าตอบแทน 7) ด้านสภาพการทำงาน

1.2 กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบ 5 คน ได้แก่ อาจารย์ผู้สอนในระดับอุดมศึกษา จำนวน 1 คน ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 2 คน และ ครู จำนวน 2 คน

ระยะที่ 2 ศึกษาอำนาจพยากรณ์หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

2.1 ตัวแปรที่ศึกษา

2.1.1 ตัวแปรพยากรณ์ ได้แก่ หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร
สถานศึกษา ประกอบด้วย

2.1.1.1 หลักนิติธรรม

2.1.1.2 หลักคุณธรรม

2.1.1.3 หลักความโปร่งใส

2.1.1.4 หลักการมีส่วนร่วม

2.1.1.5 หลักความรับผิดชอบ

2.1.1.6 หลักความคุ้มค่า

2.1.2 ตัวแปรเกณฑ์ ได้แก่ ความพึงพอใจในการการปฏิบัติงานของครู
ในโรงเรียน ประกอบด้วย

2.1.2.1 ด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติ

2.1.2.2 ด้านโอกาสและความก้าวหน้า

2.1.2.3 ด้านการยอมรับนับถือ

2.1.2.4 ด้านความสำเร็จของงาน

2.1.2.5 ด้านความรับผิดชอบ

2.1.2.6 ด้านค่าจ้างและค่าตอบแทน

2.1.2.7 ด้านสภาพการทำงาน

2.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.2.1 ประชากร คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ที่ปฏิบัติราชการปีการศึกษา 2567 จำนวน
ทั้งสิ้น 1,994 คน จำแนกเป็น ผู้บริหาร จำนวน 181 คน และครู จำนวน 1,813 คน

2.2.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ที่ปฏิบัติราชการปีการศึกษา 2567 ผู้วิจัย
ได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie and Morgan (1970, อ้างถึงใน วาโร เฟิง
สวัสดี้, 2551, หน้า 191) จำนวน 322 คน สำหรับการวิจัยครั้งนี้ผู้ใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน
324 คน ประกอบไปด้วยผู้บริหารจำนวน 92 คน ครูจำนวน 232 คน (สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3, 2567, หน้า 7)

ระยะที่ 3 ศึกษาแนวทางการพัฒนาหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

3.1. ตัวแปรที่ศึกษา

แนวทางในการพัฒนาหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

3.2 กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของแบบสอบถาม จำนวน 5 คน ได้แก่ อาจารย์ผู้สอนในระดับอุดมศึกษา จำนวน 1 คน ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 2 คน และ ครู จำนวน 2 คน

กรอบแนวคิดของการวิจัย

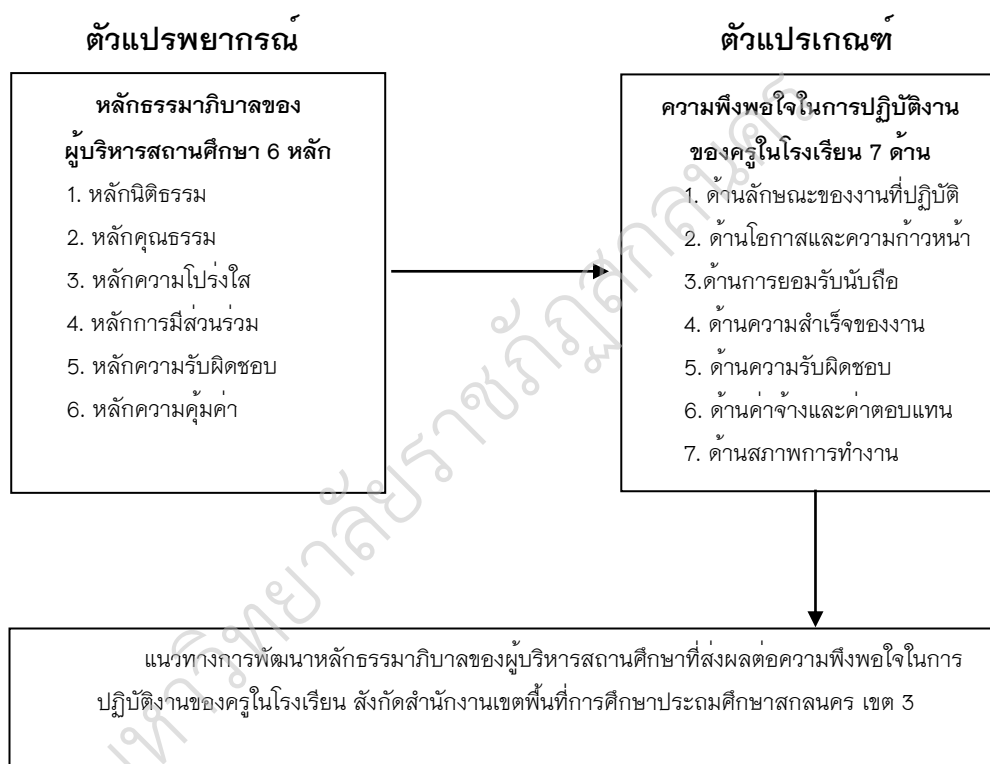
การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยเพื่อศึกษาหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ดังนี้

1.1 หลักธรรมาภิบาลหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา
ตามแนวคิดของ นัสซีนท์ ศรีคุณ (2559); ชันทอง ไททรี (2562); จัตตุพล สุราโพธิ์ (2563); ธนพงษ์ ตันเจริญ และกิจพิณัฐ อุสาโห (2563); ปริญา ยกพล (2563); พงพิพัฒน์ นารินทร์ (2563); จุฑาภาญจน์ เก่งกลีจ (2564); ลักษณาวดี บุญพบ (2564); เพลงไพลิน สิ้นธนนชัย (2566); เอกพร เสริฐสาย (2566); Shwaihet and Nasaiif (2015); จำนวน 6 หลัก ดังนี้ 1) หลักนิติธรรม 2) หลักคุณธรรม 3) หลักความโปร่งใส 4) หลักการมีส่วนร่วม 5) หลักความรับผิดชอบ 6) หลักความคุ้มค่า

1.2 ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน ตามแนวคิดของ อัมพา รอบครบุรี (2559); ลัดดาวัลย์ เชื้อพลบ (2560); ธนากร พูลพิพัฒน์ (2560); นิตติยา เกื้อทาน (2560); ภาคมณ ทิฆัมพรบรรเจิด (2561); จุฑาภา คณน้อย (2562); วุฒิชัย โภคะชัย (2564); จินตามาศ คงชัย (2564); Locke (1981); Barnard (1986);

จำนวน 7 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติ 2) ด้านโอกาสและความก้าวหน้า
3) ด้านการยอมรับนับถือ 4) ด้านความสำเร็จของงาน 5) ด้านความรับผิดชอบ
6) ด้านค่าจ้างและค่าตอบแทน 7) ด้านสภาพการทำงาน

จากทัศนะและผลการวิจัยที่กล่าวมาสามารถสรุปเป็นกรอบแนวคิด
ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นิยามศัพท์เฉพาะไว้ ดังนี้

1. หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง แนวทางการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อให้มีการพัฒนาอย่างยั่งยืน สร้างภูมิคุ้มกัน บริหารงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิภาพ นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษา ทำให้ผู้เรียนเป็นคนที่มีความตามเป้าหมายของการจัดการศึกษา คือ ผู้เรียน เป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุข จัดการองค์กรอย่างมี คุณธรรม จริยธรรม ภายใต้กฎระเบียบที่

กำหนดขึ้น ดำเนินงานด้วยความโปร่งใส มีความรับผิดชอบ สามารถตรวจสอบได้ อีกทั้งยังมีส่วนร่วมในการวางแผน แก้ไขปัญหาต่าง ๆ ภายในองค์กร และใช้วัสดุอุปกรณ์ได้อย่างคุ้มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุด

1.1 หลักนิติธรรม หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้มีการกำหนดกฎระเบียบของโรงเรียนอย่างเป็นธรรม โปร่งใส ตรวจสอบได้ ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วม ในการกำหนดกฎระเบียบข้อบังคับของโรงเรียน ควบคุมการใช้กฎระเบียบของโรงเรียนอย่างเสมอภาคและเป็นธรรม แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่หน่วยงานต้นสังกัดกำหนด มีการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์กฎระเบียบ ข้อบังคับของสถานศึกษา แก่ครู บุคลากรทางการศึกษา นักเรียน นักศึกษา ผู้ปกครอง รวมถึงประชาชนในชุมชน ได้รับทราบ

1.2 หลักคุณธรรม หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา มีการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม ในการบริหารและจัดการเรียนการสอน ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปอย่างมีศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม และตรงตามความคาดหวังของสังคม มีความซื่อสัตย์และกล้ายืนหยัดในสิ่งที่ถูกต้อง เปิดโอกาสให้บุคลากรสามารถอุทธรณ์ร้องทุกข์ได้ เมื่อไม่ได้รับความเป็นธรรมจากการปฏิบัติงาน ผู้บริหารสถานศึกษาตัดสินใจหรือลงโทษผู้กระทำความผิดภายใต้กฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ

1.3 หลักความโปร่งใส หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา จัดทำนโยบายและวิธีการปฏิบัติที่สนับสนุนการ ดำเนินงานอย่างเปิดเผย เทียบตรง และสามารถ ตรวจสอบความถูกต้องได้ มีการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงานในการบริหารทุกด้าน มีกระบวนการการทำงานที่เปิดเผยตรงไปตรงมา สามารถตรวจสอบได้และสามารถชี้แจงได้เมื่อมีข้อสงสัย สามารถให้บุคลากรเข้าถึงข้อมูลข่าวสารขององค์กร ได้อย่างทั่วถึง และข้อมูลมีความถูกต้อง มีการสนับสนุนให้มีการจัดทำเอกสารหลักฐาน การบริหารงบประมาณของโรงเรียน ให้ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน

1.4 หลักการมีส่วนร่วม หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา เปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางและวางแผนงานการดำเนินงานของโรงเรียน เปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์ประเมินผลการปฏิบัติงาน รับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อร่วมคิด แนวทาง หรือร่วมกันแก้ไขปัญหา มีการแต่งตั้งคณะทำงาน สรุปผลการประเมินและกำหนดแนวทางการปรับปรุง พัฒนางาน

ของสถานศึกษา มีการติดต่อประสานงานกับผู้นำชุมชนเพื่อร่วมมือในการดำเนินการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

1.5 หลักความรับผิดชอบ หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา มีความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่และเป็นคนตรงต่อเวลา มีการส่งเสริมให้ ครู และบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน นักศึกษา มีความตระหนักถึงสิทธิ และหน้าที่ มีความสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคม แสดงความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่และผลงาน ต่อเป้าหมายที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ผู้บริหารมีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน และแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น กล้าที่จะยอมรับผลดีและผลเสียที่เกิดจากการปฏิบัติงานของตนเองและบุคลากรในโรงเรียน

1.6 หลักความคุ้มค่า หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา มีการวางแผนและสำรวจความต้องการในการใช้วัสดุ อุปกรณ์ และครุภัณฑ์ ตามความจำเป็น และประโยชน์ใช้สอยสูงสุด มีการวางแผน การใช้จ่ายงบประมาณ ให้เป็นไปตามความเหมาะสมและคุ้มค่าตามวัตถุประสงค์ เป้าหมายของโครงการ ผู้บริหารสถานศึกษามีระบบการจัดซื้อ จัดจ้าง การดูแล รักษา วัสดุ ครุภัณฑ์ที่ใช้ในสถานศึกษา ส่งเสริมให้ใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อลดค่าใช้จ่ายในหน่วยงาน มีการกำกับ ดูแล รักษาและซ่อมแซม วัสดุ ครุภัณฑ์ต่างๆ ของโรงเรียนให้อยู่ในสภาพที่ใช้ได้ดีเสมอ

2. ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน หมายถึง ทศณะคติของบุคคลมีต่อสิ่งที่ทำอยู่ เป็นสภาวะจิตที่ปราศจากความเครียด หรือ ความรู้สึกทางบวกหรือเจตคติที่มีต่องานอันเกิดจากผลการได้รับการตอบสนองจากงานที่ปฏิบัติ สภาพการทำงานที่พร้อม และทันสมัย ได้รับโอกาสและความก้าวหน้าอยู่เสมอ ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานขึ้นอยู่กับองค์ประกอบของสิ่งจูงใจที่องค์กรนั้น ๆ มีต่อผู้ปฏิบัติงาน ได้รับการยอมรับนับถือจากผู้บังคับบัญชา และเพื่อนร่วมงาน ได้ค่าจ้างและค่าตอบแทนที่พึงพอใจก่อให้เกิดแรงจูงใจหรือกระตุ้นให้บุคคลนั้นเกิดกำลังใจในการปฏิบัติงานให้สำเร็จและปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจ ส่งผลให้งานนั้นบรรลุวัตถุประสงค์ ซึ่งประกอบด้วย

2.1 ด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติ หมายถึง งานที่ครูผู้สอนปฏิบัติเป็นงานที่ได้ใช้ความรู้ความสามารถในการทำงานอย่างเต็มที่ ผู้บริหารสถานศึกษามอบหมายงานที่ทำหายและแปลกใหม่ให้ครูได้พัฒนาตนเองอยู่เสมอ มีอิสระในการตัดสินใจและกำหนดวิธีการทำงานด้วยตนเอง งานที่ปฏิบัติมีขอบเขต และรายละเอียด การปฏิบัติชัดเจนและมีปริมาณที่เหมาะสม

2.2 ด้านโอกาสและความก้าวหน้า หมายถึง ครูผู้สอนได้รับโอกาสในการเลื่อนตำแหน่ง ในการปฏิบัติงานในสายงานที่สูงขึ้น มีประสบการณ์และความชำนาญในการปฏิบัติงานเพิ่มขึ้น ได้รับการส่งเสริมสนับสนุนจาก ผู้บังคับบัญชาให้มีความก้าวหน้าในตำแหน่ง หน้าที่การงานครูผู้สอนได้รับโอกาสในการได้เข้ารับการอบรมสัมมนาและการศึกษาดูงานเพื่อพัฒนาความรู้และทักษะในการปฏิบัติงาน และสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ทุกคน ลาศึกษาต่อได้

2.3 ด้านการยอมรับนับถือ หมายถึง หมายถึง ครูผู้สอนได้รับการยอมรับในผลการปฏิบัติงานจากผู้บังคับบัญชา มีโอกาสเสนอผลงานของตนเองต่อที่ประชุมหรือ เผยแพร่ต่อผู้อื่น ได้รับการยอมรับนับถือจากเพื่อนร่วมงานและผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงานให้เกียรติแก่ครูผู้สอนครู ได้รับการยอมรับเชื่อถือและไว้วางใจจากบุคคลทั่วไป

2.4 ด้านความสำเร็จของงาน หมายถึง ครูผู้สอนปฏิบัติงานสำเร็จตามเวลาที่กำหนด พึงพอใจกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เกิดจากการจัดกิจกรรมการสอนของตนเอง เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นในการปฏิบัติงาน สามารถแก้ปัญหาเหล่านั้นได้ ครูผู้สอนคิดว่าลักษณะงานในหน้าที่และงานพิเศษมีความเหมาะสมกับความรู้ความสามารถของตนเอง มีเสรีภาพและได้ใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ อย่างเต็มที่ในการจัดการเรียนการสอน

2.5 ด้านความรับผิดชอบ หมายถึง ครูผู้สอนมีความตั้งใจในการปฏิบัติงานที่ได้รับ มอบหมายให้บรรลุตามเป้าหมายของงาน พอใจและมีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย มีส่วนร่วมในการรับผิดชอบงาน ต่างๆในโรงเรียน ครูผู้สอนได้รับมอบหมายให้เป็นผู้รับผิดชอบโครงการของโรงเรียน และมีความตั้งใจปฏิบัติงาน สามารถแก้ไข ปัญหาโดยไม่ท้อถอย

2.6 ด้านค่าจ้างและค่าตอบแทน หมายถึง ครูผู้สอนได้รับเงินเดือนที่เหมาะสมกับความรู้ความสามารถ สิทธิประโยชน์และสวัสดิการต่าง ๆ ที่ได้รับมีส่วนส่งเสริมการปฏิบัติงาน เงินเดือน/ค่าตอบแทนของครูในโรงเรียนมีความพอเพียงต่อการดำรงชีวิตค่าจ้างและค่าตอบแทนที่ได้รับมีความเหมาะสมและยุติธรรม ได้รับการพิจารณาในการเลื่อนขั้นเงินเดือนด้วยความเป็นธรรม

2.7 ด้านสภาพการทำงาน หมายถึง หมายถึง ครูผู้สอน มีวัสดุ-อุปกรณ์เครื่องอำนวยความสะดวกเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน อาคารเรียนและอุปกรณ์ต่าง ๆ ของ

โรงเรียนมีความทันสมัย และปลอดภัยต่อการดำเนินชีวิต ได้รับความร่วมมือจากชุมชนและผู้ปกครองเป็นอย่างดี สภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานมีความเหมาะสมทำให้บุคลากรมีความสุขในการปฏิบัติงาน สถานศึกษามีอาคารเรียนเพียงพอ สะอาด เป็นระเบียบ ส่งเสริมต่อความสำเร็จในการทำงาน

3. แนวทางการพัฒนาหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 หมายถึง แนวทางการพัฒนาหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ประกอบด้วย 5 ด้าน 19 แนวทาง ดังนี้

3.1. ด้านหลักความคุ้มค่า คือ

3.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำแผนปฏิบัติการให้มีประสิทธิภาพเพียงพอในการจัดซื้อ วัสดุ อุปกรณ์และครุภัณฑ์

3.1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาสำรวจความต้องการของครูผู้สอนในการใช้วัสดุ อุปกรณ์ เพื่อการจัดการเรียนการสอน

3.1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาจัดอบรมการใช้ วัสดุ อุปกรณ์ และครุภัณฑ์ ตามความจำเป็น และเกิดประโยชน์สูงสุด

3.1.4 ผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำโครงการ “การใช้วัสดุ อุปกรณ์ ในสถานศึกษาอย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด”

3.2. ด้านหลักนิติธรรม คือ

3.2.1 หน่วยงานต้นสังกัดจัดอบรมเพื่อสร้างความเข้าใจให้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับ กฎ ระเบียบ ข้อบังคับของสถานศึกษา

3.2.2 ผู้บริหารสถานศึกษา จัดทำ กฎ ระเบียบ ข้อบังคับของสถานศึกษา ลงในเว็บไซต์ของสถานศึกษา

3.2.3 ผู้บริหารสถานศึกษา ติดป้ายประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ กฎ ระเบียบ ข้อบังคับของสถานศึกษา เพื่อให้ทุกคนได้ทราบ

3.3. ด้านหลักความมีส่วนร่วม

3.3.1 ผู้บริหารสถานศึกษาจัดประชุมผู้ปกครอง ปีการศึกษาละ 2 ครั้ง เพื่อสร้างความเข้าใจ และการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานของครู

3.3.2 สถานศึกษามีการจัดประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อดำเนินการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

3.3.3 ผู้บริหารสถานศึกษาเชิญปราชญ์ชาวบ้านในชุมชนเข้ามาให้ความรู้ในสถานศึกษา

3.3.4 ผู้บริหารสถานศึกษาเชิญผู้นำชุมชน และคนในชุมชนเข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญของสถานศึกษา

3.4. ด้านหลักคุณธรรม คือ

3.4.1 ผู้บริหารสถานศึกษาเข้าร่วมอบรมคุณธรรม จริยธรรม

3.4.2 ผู้บริหารสถานศึกษาเข้าร่วมโครงการ สถานศึกษาสีขาว

3.4.3 ผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำโครงการค่ายคุณธรรม จริยธรรมภายในสถานศึกษา

3.4.4 ผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำหลักสูตร รายวิชาเพิ่มเติมด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม

3.4.5 ผู้บริหารสถานศึกษา เข้าร่วมโครงการ “โรงเรียนคุณธรรม สพฐ.”

3.5. ด้านหลักความรับผิดชอบ คือ

3.5.1 ผู้บริหารสถานศึกษาจัดอบรมให้ครู และนักเรียน ตระหนักถึงสิทธิ และหน้าที่ มีความสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคม

3.5.2 ผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำโครงการ ปลุกจิตสำนึกให้ นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อการกระทำของตน

3.5.3 ผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำการประกวดโครงการ “ห้องเรียนสะอาดเพราะมีความรับผิดชอบ” ในสถานศึกษา

4. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการสถานศึกษา และรองผู้อำนวยการสถานศึกษา และ ผู้รักษาราชการแทนผู้อำนวยการสถานศึกษา ปีการศึกษา 2567

5. ครู หมายถึง ข้าราชการครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ปีการศึกษา 2567

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 3 ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยสามารถสรุปสาระสำคัญตามลำดับ ดังนี้

1. หลักการ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา
  - 1.1 แนวคิดเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา
  - 1.2 ความหมายของหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา
  - 1.3 ความสำคัญของหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา
  - 1.4 องค์ประกอบ นิยามเชิงปฏิบัติการ พฤติกรรมบ่งชี้ของหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา
2. ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู
  - 2.1 ความหมายของความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน
  - 2.2 ความสำคัญของความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน
  - 2.3 องค์ประกอบ นิยามเชิงปฏิบัติการ พฤติกรรมบ่งชี้ของความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน
3. แนวทางการพัฒนาหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 4.1 งานวิจัยในประเทศ
  - 4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

1. หลักการ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา

1.1 แนวคิดเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา

นักวิชาการได้กล่าวถึงแนวคิดเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ ดังนี้

เนตรนภา มหาพันธ์ (2558, หน้า 27) ได้กล่าวไว้ว่า แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับหลักธรรมาภิบาล มีการกล่าวถึงตั้งแต่การใช้แผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 แต่เริ่มใช้กันอย่างแพร่หลายภายหลังการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 หลังจากภาวะวิกฤติทางเศรษฐกิจในปี พ.ศ. 2540 เนื่องจากในหนังสือแสดงเจตจำนงกู้เงินจากกองทุนการเงิน ระหว่างประเทศ (IMF) รัฐบาลไทยให้คำมั่นว่าจะต้องสร้าง “Good Governance” ขึ้นในการบริหาร จัดการภาครัฐ ต่อมาได้มี พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 มาตรา 3 (1) ว่าด้วย การปฏิบัติหน้าที่ของส่วนราชการต้องใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีโดยมีหลักพื้นฐานของ การบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี

นิตติยา เกื้อทาน (2560, หน้า 18) ได้กล่าวไว้ว่า หลักธรรมาภิบาล (Good governance) เป็นแนวคิดในการปฏิบัติงานหรือการบริหารงาน ที่มุ่งเน้นให้เกิดความเป็นธรรม ความสุจริต ความโปร่งใส ความรับผิดชอบความคุ้มค่า สามารถตรวจสอบได้ เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม และยังช่วยในการจัดระเบียบให้สังคมอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุขตั้งอยู่ในความถูกต้องเป็นธรรม

จันทร์วิภา จำนงค์การ (2564, หน้า 22) ได้กล่าวไว้ว่า แนวคิดเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาลเป็นหลักการที่สำคัญของทุกองค์กรไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ ภาคเอกชน หรือภาค ประชาชนเนื่องจากธรรมาภิบาล เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติต่อกัน และเป็นแนวทางในการจัดระเบียบเพื่อให้ทุกภาคส่วนสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุข ตั้งอยู่ในความถูกต้องเป็นธรรม เป็นวิถีทางที่นำไปสู่ผลเชิงปฏิบัติในการส่งเสริมแนวทางของประชาธิปไตย สัมฤทธิ์ผลมากยิ่งขึ้น รวมทั้ง การปฏิรูปต่าง ๆ ของสังคม เพื่อ ผลักดันให้เกิดกระบวนการยุติธรรมต่าง ๆ ขึ้น อันเนื่องมาจากธรรมาภิบาลนี้จะครอบคลุมถึงทุก ๆ ด้านของกระบวนการปฏิบัติทางสังคมทั้งในด้านการเมืองการบริหารราชการแผ่นดิน การดำเนินการทางธุรกิจ ระบบการศึกษา รวมทั้งภาค ประชาชนและสังคมด้วยนั่นเอง

ณัชกมล สุขมา (2565, หน้า 22) ได้กล่าวไว้ว่า แนวคิดธรรมาภิบาลเป็นการสะสมความรู้ ที่เป็นพื้นฐานของวัฒนธรรมการอยู่ร่วมกันของคนในสังคมที่มีมาช้านาน เป็นหลักปฏิบัติที่ช่วย เสริมสร้างความสามัคคี ประสานประโยชน์และคลี่คลายปัญหาความขัดแย้งโดยสันติวิธี สร้างความ เข้มแข็ง ให้กับเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของประเทศ เพื่อสามารถรองรับกระแสการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ให้ทันสถานการณ์

กล่าวโดยสรุป แนวคิดของหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา หลักธรรมาภิบาลเป็นหลักการที่สำคัญของทุกองค์กร เป็นระบบการบริหารจัดการที่ดี เพื่อนำองค์กรไปสู่เป้าหมาย ความสำเร็จ อย่างแท้จริงและเกิดประโยชน์สูงสุด เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติต่อกัน และเป็นแนวทางในการจัดระเบียบเพื่อให้ทุกภาคส่วนสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุขตั้งอยู่ในความถูกต้องเป็นธรรม และเคารพในสิทธิมนุษยชน มุ่งเน้นสร้างคนให้มีคุณงามความดีโดยมีการเชื่อมโยงความถูกต้อง เป็นธรรม สุจริตโปร่งใส มีความรับผิดชอบ มีความเสมอภาค การมีส่วนร่วม

1.2 ความหมายของหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา

นักวิชาการได้กล่าวถึงความหมายของหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ ดังนี้

นภัสนันท์ ศรีคุณ (2558, หน้า 27) ได้ให้ความหมายของ หลักธรรมาภิบาล หมายถึง การบริหารจัดการบ้านเมืองและสังคม ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาชน ที่ดี มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ใช้แนวทางประชาธิปไตย และเคารพในสิทธิมนุษยชน โดยมีการเชื่อมโยงความถูกต้อง เป็นธรรม สุจริตโปร่งใสความรับผิดชอบ ความเสมอภาค การมีส่วนร่วม ให้มีการสนับสนุนซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์ก่อให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างเศรษฐกิจ สังคม การเมือง อย่างสมดุล ส่งผลให้สังคมดำรงอยู่อย่างสันติ มีความ เข้มแข็ง ตลอดจน มีการใช้อำนาจในการพัฒนาประเทศชาติให้เป็นไปอย่างมั่นคง ยั่งยืน และมีเสถียรภาพ

เนตรนภา มหาพันธ์ (2558, หน้า 19-20) ได้ให้ความหมายของ หลักธรรมาภิบาล หมายถึง การบริหารการจัดการทรัพยากรทางเศรษฐกิจและสังคมเพื่อการพัฒนาประเทศโดยมีการเชื่อมโยงองค์ประกอบ 3 ส่วนของสังคมเข้าด้วยกัน คือภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมและให้มีการสนับสนุนซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์ ทำให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างเศรษฐกิจสังคม และการเมืองอย่างสมดุล ซึ่งจะส่งผลให้ สังคมดำรงอยู่ร่วมกันอย่างสันติ ตลอดจนมีการใช้อำนาจในการบริหารราชการแผ่นดิน

ให้มีความแข็งแกร่ง มีประสิทธิภาพ มีคุณภาพ มีความโปร่งใส ยุติธรรมและสามารถตรวจสอบได้ ซึ่งจะส่งผลให้การพัฒนาประเทศชาติเป็นไปอย่างมั่นคง ยั่งยืน และมีเสถียรภาพ

ปัทมาพร วรินทรพงศ์ (2558, หน้า 30) ได้ให้ความหมายของหลักธรรมาภิบาล หมายถึง หลักการที่ดีในการบริหารองค์การ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การ เป็นแนวทางการดำเนินงานที่มีพื้นฐานของระบบประชาธิปไตยที่เข้มแข็ง มีความชอบธรรม มีเสถียรภาพ มีกระบวนการการบริหารที่มีประสิทธิภาพ มีความโปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้

ไพฑูรย์ สุขผลานันท์ (2558, หน้า 20) ได้ให้ความหมายของหลักธรรมาภิบาล หมายถึง การบริหารจัดการบ้านเมืองและสังคมที่ดี โดยมีส่วนเกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ องค์กรเอกชน ประชาชน โดยสามารถควบคุมดูแลและตรวจสอบซึ่งกันและกันได้ ยึดหลัก ความโปร่งใส ความยุติธรรมมีส่วนร่วมเสมอภาคภายใต้กรอบกฎหมายที่เป็นธรรมโดยมี กลไกของรัฐเป็นแกนนำในการปฏิบัติ ทั้งภาคเศรษฐกิจสังคม และการเมืองเพื่อนำ ไปสู่การพัฒนาประเทศที่ยั่งยืน

นิตติยา เกื้อทาน (2560, หน้า 19) ได้ให้ความหมายของ หลักธรรมาภิบาล หมายถึง หลักการบริหารจัดการที่ยึดหลักความรับผิดชอบหลักการกระจายอำนาจ หลักการมีส่วนร่วม หลักประสิทธิภาพ หลักความโปร่งใส หลักประสิทธิผล หลักการตอบสนอง หลักความเสมอภาค หลักคุณธรรม หลักนิติธรรม และหลักมุ่งเน้นฉันทามติ อันจะนำไปสู่การพัฒนา ที่ยั่งยืนในอนาคต

นรมน ชันดี (2561, หน้า 39) ได้ให้ความหมายของ หลักธรรมาภิบาล หมายถึง หลักในการบริหารบ้านเมืองและสังคมที่ดี ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการบริหารสถานศึกษา เพื่อให้เกิดการบริหารงานในสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพสูงขึ้น ถูกต้อง ชอบธรรม เกิดประโยชน์ต่อตัวผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากรในสถานศึกษา ผู้เรียน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

ชั้นทอง ไทยทวี (2562, หน้า 14) ได้ให้ความหมายของหลักธรรมาภิบาล หมายถึง การจัดการบริหารบ้านเมืองและสังคมที่ดีในทุก ๆ ด้านและทุก ๆ ระดับ ทำให้ทุกภาคส่วน ไม่ว่าจะเป็น ภาครัฐ ภาคธุรกิจ ภาคเอกชน และภาคประชาชนอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข มีความรักความสามัคคี เป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ และยั่งยืน

จัตตุพล สุราโพธิ์ (2563, หน้า 46) ได้ให้ความหมายของ หลักธรรมาภิบาล หมายถึง การดำเนินงาน และแนวทางในการบริหารสถานศึกษา ให้มีการพัฒนาอย่าง ยั่งยืน สร้างภูมิคุ้มกัน บริหารงานบรรลุมิติวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลโดยเน้นการบริหารจัดการที่ดีอย่างต่อเนื่องด้วยความโปร่งใส เป็นธรรม โดยบุคลากรทุกคนมีส่วนร่วม และสามารถตรวจสอบได้

พงษ์พิพัฒน์ นารินทร์ (2563, หน้า 51) ได้ให้ความหมายของ หลักธรรมาภิบาล หมายถึง การบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล สามารถบูรณาการเข้ากับหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance) นั่นคือการพัฒนาองค์กรและการทำงานอย่างมีระบบอย่างมีประสิทธิภาพ อย่างเต็มศักยภาพ

จุฑาภาญจน์ เก่งกลกิจ (2564, หน้า 16) ได้ให้ความหมายของ หลักธรรมาภิบาล หมายถึง การดำเนินการที่ดีในการจัดการองค์การอย่างมี คุณธรรม จริยธรรม ภายใต้การดำเนินงานด้วยความโปร่งใส มีความรับผิดชอบ สามารถตรวจสอบ ได้ เพื่อมุ่งประโยชน์สุขให้เกิดกับประชาชน อีกทั้งเป็นการมุ่งจัดสรรทรัพยากรขององค์การ อย่างคุ้มค่า และเป็นระบบตามกฎหมาย มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีความเสมอภาค มีความเป็นธรรม ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานก่อให้เกิดการตอบสนองต่อความ ต้องการของส่วนรวม มีการกระจายอำนาจเพื่อให้การทำงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และทำให้งานบรรลุตามเป้าหมายได้

ลักษณาวดี บุญพบ (2564, หน้า 49) ได้ให้ความหมายของ หลักธรรมาภิบาล หมายถึง การจัดการศึกษาต้องอาศัยการบริหาร จัดการที่สอดคล้องกัน ระหว่างหน่วยงาน 3 ระดับ คือ ระดับกระทรวง ระดับเขตพื้นที่ ระดับโรงเรียน ในการประสานความร่วมมือกันกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้ปกครอง จึงจำเป็นต้องดำเนินการตามหลักธรรมาภิบาล ซึ่งเป็นหลักประกัน ความสำเร็จในการ บริหารจัดการโรงเรียนได้เป็นอย่างดีนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาทำให้ผู้เรียน เป็นคนที่มีคุณภาพตามเป้าหมายของการจัดการศึกษา คือ ผู้เรียน เป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุข อีกทั้งยังสามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ภายในองค์กร เปิดโอกาสให้ทุกคน มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและร่วมเป็นเจ้าขององค์กร ในการพัฒนางานให้เกิด ประสิทธิภาพ

องค์การสหประชาชาติ (United Nations, 2000, p.1) ได้ให้ความหมายของ หลักธรรมาภิบาล หมายถึง การดำเนินงานของภาคการเมืองการบริหารและภาคเศรษฐกิจ ที่จะจัด การกิจการของประเทศในทุกระดับ ประกอบด้วยกลไก กระบวนการ และสถาบัน ต่าง ๆ ที่ประชาชนและกลุ่มสามารถแสดงออก ซึ่งผลประโยชน์ปกป้องสิทธิของตนเองตามกฎหมายและแสดงความเห็นที่แตกต่างกันบนหลักการ ของการมีส่วนร่วม ความโปร่งใส ความรับผิดชอบ การส่งเสริมหลักนิติธรรม เพื่อให้มั่นใจได้ว่า การจัดลำดับความสำคัญ ทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคม ยืนอยู่บนความเห็นพ้องต้องกันทางสังคม และเสียงของ คนยากจน และผู้ด้อยโอกาสได้รับการพิจารณาในการจัดสรรทรัพยากรเพื่อการพัฒนา

กล่าวโดยสรุป หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง แนวทางการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อให้มีการพัฒนาอย่างยั่งยืน สร้างภูมิคุ้มกัน บริหารงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล นำไปสู่การ พัฒนาคุณภาพการศึกษา ทำให้ผู้เรียนเป็นคนที่มีความรู้ตามเป้าหมายของการจัด การศึกษา คือ ผู้เรียน เป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุข จัดการองค์กรอย่างมี คุณธรรม จริยธรรม ภายใต้กฎระเบียบที่กำหนดขึ้น ดำเนินงานด้วยความโปร่งใส มีความรับผิดชอบ สามารถตรวจสอบได้ อีกทั้งยังมีส่วนร่วมในการวางแผน แก้ไขปัญหาต่าง ๆ ภายใน องค์กร และใช้วัสดุอุปกรณ์ได้อย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด

1.3 ความสำคัญของหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา

นักวิชาการได้กล่าวถึงความสำคัญของหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร สถานศึกษาไว้ ดังนี้

ไพฑูรย์ สุขผลานันท์ (2558, หน้า 24) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารด้วย หลักธรรมาภิบาลมีความสำคัญอย่างยิ่ง ผู้บริหารจะต้องสร้างขึ้นเป็นคุณสมบัติประจำตัว และของสถานศึกษา เพื่อให้เกิดซึ่งความเป็นธรรมในการบริหารงาน มี ความโปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้ ความสำคัญในการบริหารงานด้วยหลักธรรมาภิบาลต้อง เกิด จาก 3 ภาคส่วนคือ ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนอย่าง แท้จริง

ปัทมาพร วรินทรพงศ์ (2558, หน้า 32) ได้กล่าวไว้ว่า ธรรมาภิบาล เป็นหลักการสำคัญในการบริหารองค์การ การบริหารจัดการจะเป็นไปด้วยดี มีประสิทธิผล และประสิทธิภาพ จำเป็นต้องอาศัยหลักธรรมาภิบาล ซึ่งผู้บริหารจะต้องนำ

หลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหาร โดยมุ่งให้เกิดความโปร่งใส เป็นธรรมและตรวจสอบได้

นรมน ชันดี (2561, หน้า 29) ได้กล่าวไว้ว่า หลักธรรมาภิบาลเป็นแนวทางที่สำคัญแนวทางหนึ่งที่สามารถนำมาใช้เป็นกรอบในการบริหารจัดการและพัฒนาสถานศึกษาไปสู่เป้าหมายที่ดี ซึ่งหลักธรรมาภิบาลจะช่วยให้ระบบของสถานศึกษามีกระบวนการจัดการที่สามารถนำไปสู่การเป็นสถานศึกษาที่มีคุณภาพและมีการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพได้

ชันทอง ไทยทวี (2562, หน้า 15) ได้กล่าวไว้ว่า ธรรมาภิบาลเป็นหลักการพื้นฐานในการสร้างความเป็นธรรมให้กับทุกคนและทุกภาคส่วนในสังคม ให้ความเสมอภาคและเอื้อประโยชน์ให้กับทั้งภาครัฐและภาคเอกชนในเรื่องที่เปิดเผย โปร่งใส ตรวจสอบได้ ทั้งนี้ เพื่อสร้างระบบบริหารจัดการที่ดีในองค์กรและสังคม

จัตตุพล สุราโพธิ์ (2563, หน้า 49) ได้กล่าวไว้ว่า หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน หรือสถานศึกษา จำเป็นต้องนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการ เพื่อช่วยสร้างสรรค์ และส่งเสริมองค์กรให้มีศักยภาพ ประสิทธิภาพ มีการกระจายอำนาจให้ทุกคนในองค์กรมีส่วนร่วม สามารถตรวจสอบได้ ทำให้องค์กร เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และยั่งยืน

พงษ์พิพัฒน์ นารินทร์ (2563, หน้า 29) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลนั้น เป็นสิ่งที่ไม่สามารถที่จะปฏิเสธที่จะนำมาสู่การปฏิบัติได้ เพราะการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลนั้นได้นำมาซึ่งการพัฒนาองค์กร และการทำงานอย่างมีระบบอย่างมีประสิทธิภาพอย่างเต็มศักยภาพ แม้แต่การนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารสถานศึกษาถึงสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล สถานศึกษามีความรับผิดชอบที่สูงขึ้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารงานเพื่อผู้บริหารจะได้บริหารสถานศึกษาให้มีความก้าวหน้ามีศักยภาพ และมีประสิทธิภาพอย่างยั่งยืนก่อให้เกิดความเชื่อมั่นจากภายนอกและนำมาซึ่งการให้ความร่วมมือในการพัฒนาสถานศึกษาต่อไป

จุฑาภาณุจันท์ เก่งกลกิจ (2564, หน้า 20) ได้กล่าวไว้ หลักธรรมาภิบาลเป็นแนวปฏิบัติ ในการจัดระเบียบสังคมที่มีความสำคัญครอบคลุมทุกภาคส่วน เป็นกฎเกณฑ์ในการบริหารที่มีความ เป็นธรรม ประชาชนทุกคนสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข เพราะบุคคลในภาครัฐตระหนักถึง ความรับผิดชอบต่อประโยชน์ของส่วนรวม

มากขึ้น นอกจากนี้หลักธรรมาภิบาลยังช่วยกระตุ้นให้กระบวนการประชาธิปไตยเกิดความสมบูรณ์ ระบบการบริหารงานของรัฐมีความยุติธรรม และทุกคน ปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ส่งผลให้องค์กรบรรลุผลตามเป้าหมายได้

กล่าวโดยสรุป หลักธรรมาภิบาลมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในการบริหารสถานศึกษา เพราะหลักธรรมาภิบาลเป็นแนวทางที่สำคัญแนวทางหนึ่งที่สามารถนำมาใช้เป็นกรอบในการบริหารจัดการและพัฒนาสถานศึกษาไปสู่เป้าหมายที่ดี มีการทำงานอย่างเป็นระบบ มีประสิทธิภาพอย่างเต็มศักยภาพ อีกทั้งหลักธรรมาภิบาลเป็นหลักการพื้นฐานในการสร้างความเป็นธรรมให้กับทุกคนในสถานศึกษา ให้ความเสมอภาค จัดระเบียบสังคมโรงเรียนให้อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

1.4 องค์ประกอบของหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา

นักวิชาการหลายท่านได้กำหนดองค์ประกอบของหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ไว้ดังนี้

นภัสนันท์ ศรีคุณ (2558, หน้า 37) ได้กล่าวไว้ว่าองค์ประกอบของหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่

1. หลักนิติธรรม
2. หลักคุณธรรม
3. หลักความโปร่งใส
4. หลักความมีส่วนร่วม
5. หลักความรับผิดชอบ
6. หลักความคุ้มค่า

ชั้นทอง ไทยทวี (2562, หน้า 15-25) ได้กล่าวไว้ว่าองค์ประกอบของหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่

1. หลักนิติธรรม
2. หลักคุณธรรม
3. หลักความโปร่งใส
4. หลักความมีส่วนร่วม
5. หลักความรับผิดชอบ
6. หลักความคุ้มค่า

จัตตุพล สุราโพธิ์ (2563, หน้า 50-55) ได้กล่าวไว้ว่าองค์ประกอบของ
หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่

1. หลักนิติธรรม
2. หลักคุณธรรม
3. หลักความโปร่งใส
4. หลักความมีส่วนร่วม
5. หลักความรับผิดชอบ
6. หลักความคุ้มค่า

ชนพงษ์ ตันเจริญ และกิจพิณัฐ อุสาโห (2563, หน้า 244) ได้กล่าวไว้ว่า
องค์ประกอบของหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ
ได้แก่

1. หลักนิติธรรม
2. หลักคุณธรรม
3. หลักความโปร่งใส
4. หลักความมีส่วนร่วม
5. หลักความรับผิดชอบ
6. หลักความคุ้มค่า

ปริญญญา ยกพล (2563, หน้า 31) ได้กล่าวไว้ว่า องค์ประกอบของ
หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่

1. หลักนิติธรรม
2. หลักคุณธรรม
3. หลักความโปร่งใส
4. หลักความมีส่วนร่วม
5. หลักความรับผิดชอบ
6. หลักความคุ้มค่า

พงษ์พัฒน์ นารินทร์ (2563, หน้า 45-47) ได้กล่าวไว้ว่าองค์ประกอบของ
หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 10 องค์ประกอบ ได้แก่

1. หลักประสิทธิภาพ
2. หลักประสิทธิผล

3. หลักการตอบสนอง
4. หลักการะรับผิดชอบ
5. หลักความโปร่งใส
6. หลักการมีส่วนร่วม
7. หลักการกระจายอำนาจ
8. หลักนิติธรรม
9. หลักความเสมอภาค
10. หลักมุ่งเน้นฉันทามติ

จุฬาลงกรณ์ เก่งกลกิจ (2564, หน้า 32) ได้กล่าวไว้ว่าองค์ประกอบของ
หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 10 องค์ประกอบ ได้แก่

1. หลักประสิทธิภาพ
2. หลักประสิทธิผล
3. หลักการตอบสนอง
4. หลักคุณธรรม
5. หลักการะรับผิดชอบ
6. หลักความโปร่งใส
7. หลักการมีส่วนร่วม
8. หลักการกระจายอำนาจ
9. หลักนิติธรรม
10. หลักความเสมอภาค

ลักษณะวดี บุญพบ (2564, หน้า 36) ได้กล่าวไว้ว่า องค์ประกอบของ
หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่

1. หลักนิติธรรม
2. หลักคุณธรรม
3. หลักความโปร่งใส
4. หลักการมีส่วนร่วม
5. หลักความรับผิดชอบ
6. หลักความคุ้มค่า

เพลงไพสิน สินธน์ชัย (2566, หน้า 39) ได้กล่าวไว้ว่า องค์ประกอบของ
หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่

1. หลักนิติธรรม
2. หลักคุณธรรม
3. หลักความโปร่งใส
4. หลักความมีส่วนร่วม
5. หลักความรับผิดชอบ
6. หลักความคุ้มค่า

เอกพร เสริฐสาย (2566, หน้า 50) ได้กล่าวไว้ว่า องค์ประกอบของ
หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่

1. หลักนิติธรรม
2. หลักคุณธรรม
3. หลักความโปร่งใส
4. หลักความมีส่วนร่วม
5. หลักความรับผิดชอบ
6. หลักความคุ้มค่า

Shwaihet and Nasaiif (2015, p. 79) ได้กล่าวไว้ว่าองค์ประกอบของ
หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่

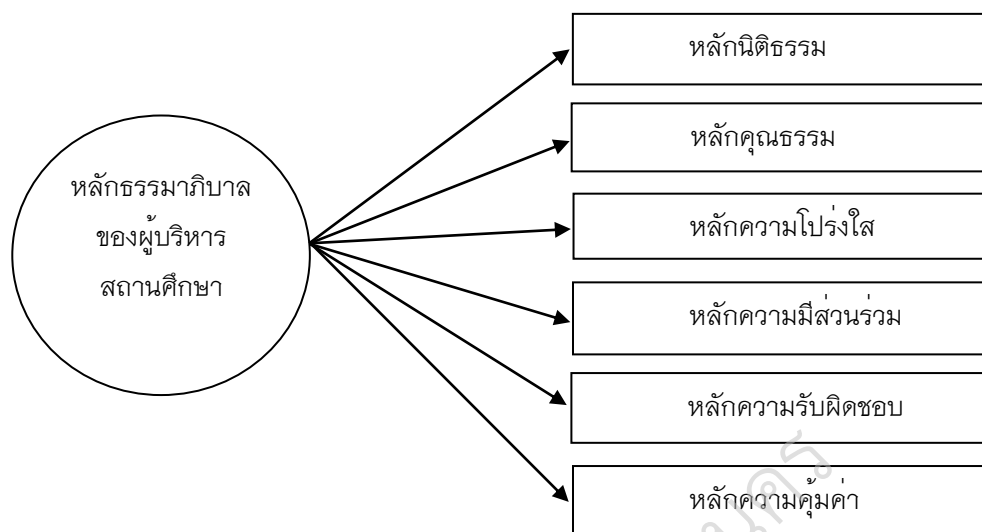
1. หลักนิติธรรม
2. หลักคุณธรรม
3. หลักความโปร่งใส
4. หลักความมีส่วนร่วม
5. หลักความรับผิดชอบ
6. หลักความอิสระ

จากทัศนะเกี่ยวกับองค์ประกอบของหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา
สามารถสังเคราะห์ได้ดังตารางที่ 1

ตาราง 1 การสังเคราะห์หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา

หลักธรรมาภิบาลของ ผู้บริหารสถานศึกษา	1. นกัสนันท์ ศรีคุณ (2559)	2. ชื่นทอง ไชยทวี (2562)	3. จิตตพงษ์ สุราโพธิ์ (2563)	4. ธนพงษ์ ต้นเจริญ และกิจพิณัฐ อสหาโ (2563)	5. ปริณญา ยกพล (2563)	6. พงษ์พิพัฒน์ นกัสนันท์ (2563)	7. จุฑากาญจน์ เก่งกลกิจ (2564)	8. ลักษณาวิดี บุญพบ (2564)	9. เพ็ญใจไพสิน สิ้นธนนชัย (2566)	10. เอกพร เสริฐสลาย (2566)	11. Shwaihet and Nasai (2015)	ค่าความถี่	ร้อยละ	องค์ประกอบที่คัดสรร
1. หลักนิติธรรม	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	11	100	✓
2. หลักคุณธรรม	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	10	90.90	✓
3. หลักความโปร่งใส	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	11	100	✓
4. หลักความมีส่วนร่วม	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	11	100	✓
5. หลักความรับผิดชอบ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	11	100	✓
6. หลักความคุ้มค่า	✓	✓	✓	✓	✓			✓	✓	✓		8	72.72	✓
7. หลักประสิทธิภาพ						✓	✓					2	18.18	
8. หลักประสิทธิผล						✓	✓					2	18.18	
9. หลักการตอบสนอง						✓	✓					2	18.18	
10. หลักความเสมอภาค						✓	✓					2	18.18	
11. หลักการกระจายอำนาจ						✓	✓					2	18.18	
12. หลักมุ่งเน้นนวัตกรรม						✓						1	9.09	
13. หลักความอิสระ										✓		1	9.09	
รวม	6	6	6	6	6	10	10	6	6	6	6	-	-	

จากตาราง 1 การสังเคราะห์องค์ประกอบหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยได้ศึกษาองค์ประกอบ ได้จำนวน 13 องค์ประกอบจากนั้นผู้วิจัยใช้เกณฑ์ความถี่ตั้งแต่ 5 หรือ ร้อยละ 50 ขึ้นไปในการเลือกองค์ประกอบหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบดังนี้ 1 หลักนิติธรรม 2 หลักคุณธรรม 3 หลักความโปร่งใส 4 หลักความมีส่วนร่วม 5 หลักความรับผิดชอบ 6 หลักความคุ้มค่า ดังรูปภาพประกอบ 2

ภาพประกอบ 2 องค์ประกอบของหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา

องค์ประกอบหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่สังเคราะห์ได้ทั้ง 6 องค์ประกอบ มีนักวิชาการและนักวิจัยได้ให้ความหมาย ดังต่อไปนี้

1.4.1 หลักนิติธรรม

1.4.1.1 ความหมายหลักนิติธรรม

นักวิชาการได้กล่าวถึงความหมายของหลักนิติธรรมไว้ ดังนี้
ไพฑูรย์ สุขผลานันท์ (2558, หน้า 29) ได้กล่าวไว้ว่า หลักนิติธรรม หมายถึง การบังคับใช้กฎข้อบังคับ กฎระเบียบ ข้อตกลง กติกาต่าง ๆ ด้วยความ ยุติธรรม เสมอภาคเป็นการปกครองภายใต้กฎระเบียบที่สังคมยอมรับและยินยอมพร้อมใจปฏิบัติตามกฎระเบียบเหล่านั้น

ณัฐธรรณ ใหญ่นิติคุณ (2558, หน้า 31) ได้กล่าวไว้ว่า หลักนิติธรรม หมายถึง การยึดถือและ ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบและข้อบังคับของทางราชการและ นำไปใช้ในการบริหารงานได้อย่าง เหมาะสม มีการชี้แจงให้บุคลากรต่าง ๆ มีความรู้ความเข้าใจในกฎ ระเบียบ และข้อบังคับตาม นโยบายของทางราชการและขององค์กร ใช้ ระเบียบของทางราชการเป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงาน เพื่อความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่ายโดย การกำหนดกฎ ระเบียบ และข้อบังคับในการปฏิบัติงานให้แก่ บุคลากรในองค์กรไว้อย่าง ชัดเจน ทั้งนี้ต้องปฏิบัติตามมติ หรือข้อตกลงในที่ประชุมอย่างเคร่งครัด และใช้อำนาจ หน้าที่ตามกฎหมายในการบังคับบัญชาได้อย่างยุติธรรม ตลอดจนส่งเสริมให้บุคลากร

ได้ประพุดิตตามกฎ ระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการอย่างจริงจัง

ปัทมาพร วรินทรพงศ์ (2558, หน้า 37) ได้กล่าวไว้ว่า หลักนิติธรรม หมายถึง การบริหารบนพื้นฐานของความยุติธรรม การดำเนินการตามระเบียบหรือข้อตกลงที่เป็นบรรทัดฐานในการปกครองเป็นที่ยอมรับของคนภายในองค์กรและนอกสถานศึกษา ไม่ถือพวกพ้องหรือเลือกที่รักมักที่ชังในการพิจารณาความดีความชอบตามมาตรฐานกำหนดตามแต่ละคนพึงสมควรได้รับตามระเบียบแบบแผนที่วางไว้

นภัสนันท์ ศรีคุณ (2558, หน้า 37) ได้กล่าวไว้ว่า หลักนิติธรรม หมายถึง การกำหนดระเบียบ กฎ กติกา ข้อตกลง ข้อบังคับต่าง ๆ ให้ทันสมัย เป็นธรรม ของสถานศึกษา อันเป็นที่ยอมรับของบุคลากร และบุคลากรทุกคนยินยอมพร้อมใจปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ เหล่านั้นอย่างเคร่งครัด โดยถือว่าเป็นการปกครองภายใต้กฎระเบียบ ข้อบังคับของสถานศึกษา และภายใต้กฎระเบียบของทางราชการ มิใช่ตามอำเภอใจ หรืออำนาจของตัวบุคคล

นิตติยา เกื้อทาน (2560, หน้า 29) ได้กล่าวไว้ว่า หลักนิติธรรม หมายถึง การปฏิบัติงานหรือบริหารจัดการที่ผู้บริหารสถานศึกษา ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ในสถานศึกษาตามขอบข่ายภารกิจของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นต่อนักเรียนและประชาชนเป็นหลัก

ชนทอง ไทยทวี (2562, หน้า 19) ได้กล่าวไว้ว่า หลักนิติธรรม หมายถึง การตรากฎหมายที่เป็นธรรมกับทุกฝ่าย การบังคับใช้กฎหมายที่ตราขึ้นนั้นอย่างเท่าเทียมกันแก่ทุกฝ่าย การใช้อำนาจรัฐอย่างเป็นธรรมและชอบธรรม รวมความถึงการพัฒนาปรับปรุงแก้ไข เพิ่มเติมกฎหมายให้มีความทันสมัย และเป็นธรรมอยู่เสมอโดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์และสิทธิมนุษยชนเป็นที่ตั้ง

ธนพงษ์ ตันเจริญ และกิจพิณัฐ อุสาโห (2563, หน้า 244) ได้กล่าวไว้ว่า หลักนิติธรรม หมายถึง การปฏิบัติตามกฎระเบียบของทางราชการจะช่วยให้ การทำงานถูกต้องเป็นไปตามระเบียบต่าง ๆ ของทางราชการและการใช้หลักนิติธรรมในการบริหารงานโรงเรียนสามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานได้เป็นการควบคุมติดตามและตรวจสอบป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหายแก่การบริหาร

จัตตุพล สุราโพธิ์ (2563, หน้า 50) ได้กล่าวไว้ว่า หลักนิติธรรม หมายถึง การนำหลักนิติธรรมมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา โดยการนำเอา กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ กฎเกณฑ์ มาเป็นแนวทางในการบริหารจัดการโดยได้รับการยอมรับและ การปฏิบัติตามของบุคลากร โดยมีความยุติธรรม โปร่งใส ชัดเจน และมีความเสมอภาค ซึ่งจะก่อให้เกิดความสงบสุข และส่งผลให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

จันทร์วิภา จำนงค์การ (2564, หน้า 33) ได้กล่าวไว้ว่า หลักนิติธรรม หมายถึง กระบวนการบริหารการศึกษา ดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับและ กติกาอย่างเป็นธรรม เรงครัดและไม่มีการเลือกปฏิบัติ เอื้อต่อสิทธิมนุษยชน มีความทันสมัยเป็นที่ยอมรับของบุคลากร และยินยอมพร้อมใจปฏิบัติ

ณัชกมล สุขมา (2565, หน้า 38) ได้กล่าวไว้ว่า หลักนิติธรรม หมายถึง การคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของผู้ปฏิบัติงานภายใน สถานศึกษา โดยมีการใช้กฎหมาย ข้อบังคับ ต่าง ๆ อย่างเสมอภาค ไม่มีการเลือกปฏิบัติ และมีการปรับปรุงกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ต่าง ๆ ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของยุคสมัย

เอกพร เสริฐสาย (2566, หน้า 54) ได้กล่าวไว้ว่า หลักนิติธรรม หมายถึง การใช้อำนาจของกฎหมายกฎระเบียบ ข้อบังคับในการบริหารราชการด้วยความเป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ และคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

Shwaihet and Nasaif (2015, p. 79) ได้กล่าวไว้ว่า หลักนิติธรรม หมายถึง การปฏิบัติภารกิจที่ยึดกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ เป็นหลักร่วมกัน ไม่มีการเลือกปฏิบัติโดยอิงอำนาจไว้ที่ตัวบุคคล

กล่าวโดยสรุปว่า หลักนิติธรรม หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหาร สถานศึกษาสนับสนุนให้มีการกำหนดกฎระเบียบของโรงเรียนอย่างเป็นธรรม โปร่งใส ตรวจสอบได้ ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วม ในการกำหนดกฎระเบียบข้อบังคับของโรงเรียน ควบคุมการใช้กฎระเบียบของโรงเรียนอย่างเสมอภาคและเป็นธรรม แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนตามหลักเกณฑ์และ วิธีการที่หน่วยงานต้นสังกัดกำหนด มีการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์กฎระเบียบ ข้อบังคับของ สถานศึกษา แก่ครู บุคลากรทางการศึกษา นักเรียน นักศึกษา ผู้ปกครอง รวมถึงประชาชน ในชุมชน ได้รับทราบ

1.4.1.2 การดำเนินงานตามหลักนิติธรรม

นักวิชาการได้ให้แนวคิดในการดำเนินงานตามหลัก นิติธรรมไว้ ดังนี้

สุกานดา สุไลมาน (2560, หน้า 77) ได้กล่าวไว้ว่า การดำเนินงานตามหลักนิติธรรม คือ การใช้ความยุติธรรม ความเสมอภาค และความเป็นธรรมในการดำเนินการตามระเบียบกฎหมาย กฎเกณฑ์ ข้อตกลง และแนวปฏิบัติต่าง ๆ ที่เป็น บรรทัดฐานในการบริหารจัดการในโรงเรียน โดยการมีส่วนร่วมในการสร้างข้อตกลงร่วมกันของผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการออกกฎระเบียบ และแนวปฏิบัติ มีส่วนร่วมในการประเมิน และสามารถร้องเรียนเมื่อไม่ได้รับความเป็นธรรมจากการใช้กฎ ระเบียบ และแนวปฏิบัติดังกล่าว โดยบุคลากรทุกคนจะต้องตระหนัก ในสิทธิ และหน้าที่ของตนเอง

พระนที สิริบุญโญ (บัวงาม) (2560, หน้า 44) ได้กล่าวไว้ว่า การดำเนินงานตามหลักนิติธรรม เป็นการใช้กฎหมายบริหารประเทศต้องมี ความยุติธรรม และสามารถพัฒนากฎหมายให้มีความทันสมัย โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวม เป็นสำคัญ

สุทธิวิทย์ วิลัยริต, ธนันต์ชัย พัฒนะสิงห์, บุญรัตน์ อุตส่าห์และกาญจนา อุตตรวิเชียร (2564, หน้า 360) ได้กล่าวไว้ว่า การดำเนินงานตามหลักนิติธรรม เน้นการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ข้าราชการยึดระเบียบข้อบัญญัติเป็นหลัก โดยเฉพาะ การคลัง การบริหารงบประมาณ ตลอดจนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ การดำเนินการ ของสถานศึกษาต้องเป็นไปตามระเบียบแบบแผน โดยยึดหลักกฎหมาย ข้อบังคับเป็นหลัก และมีจุดยืน จุดประสงค์ที่ชัดเจนของการปฏิบัติงานในสถานศึกษา มีแนวทางการพัฒนา การบริหาร โดยยึดถือการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับอย่างเคร่งครัด

เพลงไพสิน สินธนนัย (2566, หน้า 44) ได้กล่าวไว้ว่า การดำเนินงานตามหลักนิติธรรม เป็นการปฏิบัติหน้าที่ที่ยึดระเบียบ แบบแผน กฎ ข้อตกลง โดยการมีส่วนร่วมในการสร้างข้อตกลงร่วมกัน ของผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการออกกฎระเบียบ และแนวปฏิบัติที่ผ่านความคิดเห็นและข้อตกลงร่วมกันของทุกคน โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ ของส่วนรวมเป็นสำคัญ และนำไปใช้ร่วมกันอย่างเคร่งครัด

กล่าวโดยสรุปว่า การดำเนินงานตามหลักนิติธรรม คือ การดำเนินงานตามหลักกฎหมาย ยึด กฎ ระเบียบ แบบแผน ข้อตกลงที่สร้างร่วมกันใน สถานศึกษาเป็นหลัก สามารถร้องเรียนเมื่อไม่ได้รับความเป็นธรรมจากการใช้กฎ ระเบียบ และแนวปฏิบัติดังกล่าว ทุกคนจะต้องตระหนัก ในสิทธิ และหน้าที่ของตนเอง ปฏิบัติงานใน สถานศึกษาอย่างเคร่งครัด โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวมเป็นสำคัญ

1.4.2. หลักคุณธรรม

1.4.2.1 ความหมายหลักคุณธรรม

นักวิชาการได้กล่าวถึงความหมายของหลักคุณธรรมไว้ ดังนี้

ไพฑูรย์ สุขพลานันท์ (2558, หน้า 29) ได้กล่าวไว้ว่า หลักคุณธรรม หมายถึง การยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ต่อผู้อื่นมี ความซื่อสัตย์ หนักแน่นเพียรอุทิศตนและเสียสละซื่อสัตย์สุจริต มีความเมตตากรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ จริงใจต่อกัน มีความอดทนอดกลั้น ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้อื่นได้บังคับบัญชา มี การพัฒนาตนเอง

ณัฐธรรณ ใหญ่นิติคุณ (2558, หน้า 33-34) ได้กล่าวไว้ว่า หลักคุณธรรม หมายถึง ความประพฤติ ที่ดีงามตามหลักศีลธรรมสามารถยึดถือเป็น แบบอย่างได้ และสามารถไกลเกลี่ย ปัญหาขัดแย้ง ระหว่างบุคลากรในองค์กรใหญ่ได้โดย คุกรณียอมรับด้วยความเป็นกลางและยุติธรรม ใฝ่หา สภาวะเหมาะสม และให้เกียรติกับ บุคลากรทุกคน ตลอดจนปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต พิจารณาความดีความชอบ ด้วยความยุติธรรม ไม่ใช้อำนาจหน้าที่แสวงหาผลประโยชน์เพื่อตนเอง หรือผู้อื่นทั้งทางตรง และทางอ้อม และส่งเสริมให้บุคลากรในองค์กรได้รับการพัฒนาเพิ่มพูน ความรู้ด้าน คุณธรรม เพื่อนำมาปฏิบัติงาน และสามารถดำเนินการจัดโครงการส่งเสริมความรู้ด้าน คุณธรรม จริยธรรมให้บุคลากรอย่างต่อเนื่อง

ปัทมาพร วรินทรพงศ์ (2558, หน้า 37-38) ได้กล่าวไว้ว่า

หลักคุณธรรม หมายถึง การบริหารงานด้วยการยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม ตามกฎหมาย ข้อบังคับ กฎเกณฑ์ ระเบียบต่าง ๆ มีคุณธรรมจริยธรรม มีความเป็นธรรม เป็นกลาง เป็นที่ยอมรับของสังคม มีน้ำใจ รู้จักเสียสละ มีความซื่อสัตย์ ต่อตนเองและผู้อื่น และรู้จัก กระทำตนเป็นแบบอย่างที่ดี

นภัสนันท์ ศรีคุณ (2558, หน้า 37) ได้กล่าวไว้ว่า หลักคุณธรรม หมายถึง การยึดมั่นในความถูกต้องดีงามโดยรณรงค์ให้บุคลากรในสถานศึกษายึดถือหลักนี้ในการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นตัวอย่างแก่หมู่คณะส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรพัฒนาตนเองไปพร้อมกัน เพื่อให้มีความซื่อสัตย์ จริงใจ ขยัน อดทน

ชั้นทอง ไทยทวี (2562, หน้า 21) ได้กล่าวไว้ว่า หลักคุณธรรม หมายถึง ความถูกต้องดีงามที่ควรมีอยู่ในตัวบุคคล และให้คงอยู่ใน สังคม ทั้งนี้รวมความถึงการใช้อำนาจความชอบธรรมอย่างถูกต้องของผู้มีอำนาจ เพื่อให้ผู้ปฏิบัติตาม ได้ยึดมั่นในความถูกต้องดีงามนั้น

จัตตุพล สุราโพธิ์ (2563, หน้า 51) ได้กล่าวไว้ว่า หลักคุณธรรม หมายถึง การนำหลักคุณธรรมมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา เป็นการใช้ อำนาจที่ชอบธรรมถูกต้อง ดีงาม มีความเมตตาต่อบุคลากรในสถานศึกษาทุกระดับ มีความเห็นอกเห็นใจ เอาใจใส่ ยกย่องชมเชย ซึ่งจะส่งเสริม และสนับสนุนให้บุคลากรในสังกัด หรือนักเรียน นักศึกษา มีคุณภาพ เกิดคุณธรรมในจิตใจ สร้างความสามัคคี ไม่เบียดเบียนผู้อื่น ทำให้สามารถอยู่ ร่วมกับคนในสังคมได้อย่างมีความสุข

จันทร์วิภา จำนงค์การ (2564, หน้า 34) ได้กล่าวไว้ว่า หลักคุณธรรม หมายถึง กระบวนการบริหารที่ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการให้เป็นไปอย่างมีศีลธรรม คุณธรรม โดยยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม เพื่อส่งเสริม สนับสนุน ให้สร้างค่านิยมที่ดีและแบบอย่างที่ดี ซึ่งมีกิจกรรมที่เสริมสร้างคุณธรรมให้แก่บุคลากรในสถานศึกษายึดถือปฏิบัติ ให้มีความซื่อสัตย์ จริงใจ ขยัน อดทน มีระเบียบวินัย ประกอบอาชีพสุจริต มีความเมตตากรุณาเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ จริงใจต่อกัน มีความอดทนอดกลั้น และร่วมกัน ป้องกันการคอร์รัปชันในองค์กร

ณัชชกมล สุขมา (2565, หน้า 38) ได้กล่าวไว้ว่า หลักคุณธรรม หมายถึง การยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นตัวอย่างแก่สังคมและส่งเสริม สนับสนุนให้บุคลากรพัฒนาดูแลตนเองไปพร้อมกัน

เอกพร เสริฐสาวย (2566, หน้า 55) ได้กล่าวไว้ว่า หลักคุณธรรม หมายถึง การได้รับการปฏิบัติและได้รับการบริการอย่างเท่าเทียมกันโดยไม่มีการแบ่งแยกด้านชาย/ หญิงถิ่นกำเนิดเชื้อชาติภาษาเพศอายุความพิการสภาพทางกายหรือสุขภาพสถานะของ บุคคลฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมความเชื่อทางศาสนาการวิจัยการฝึกอบรมและอื่น

ๆ มีการปฏิบัติอย่างเสมอภาคและเป็นธรรมกับประชาชนโดยเท่าเทียมกัน ทุกคนในสังคม อยู่ภายใต้ข้อกำหนดของกฎหมายเดียวกัน

Shwaihet and Nasaif (2015, p. 79) ได้กล่าวไว้ว่า หลักคุณธรรม หมายถึง การปฏิบัติภารกิจที่ยึดมั่นในหลักศีลธรรมความถูกต้องดีงาม มีความซื่อสัตย์ สุจริต เป็นองค์การที่เป็นแบบอย่างแก่สังคมได้

กล่าวโดยสรุปว่า หลักคุณธรรม หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหาร สถานศึกษา มีการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม ในการบริหารและจัดการเรียนการสอน ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปอย่างมีศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม และตรงตามความคาดหวังของ สังคม มีความซื่อสัตย์และกล้ายืนหยัดในสิ่งที่ถูกต้อง เปิดโอกาสให้บุคลากรสามารถ อุดหนุน ร้องทุกข์ได้ เมื่อไม่ได้รับความเป็นธรรมจากการปฏิบัติงาน ผู้บริหารสถานศึกษา ตัดสิน หรือลงโทษผู้กระทำความผิดภายใต้กฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ

1.4.2.2 การดำเนินงานตามหลักคุณธรรม

นักวิชาการได้ให้แนวคิดในการดำเนินงานตามหลัก คุณธรรมไว้ ดังนี้

สุกานดา สุไลมาน (2560, หน้า 78) ได้กล่าวไว้ว่า การดำเนินงาน ตามหลักคุณธรรม เป็นการยึดมั่นในสิ่งที่ถูกต้องดีงาม มีศีลธรรม ประพฤติ ปฏิบัติตาม หลักคุณธรรม ตามกฎระเบียบ จรรยาบรรณ และมาตรฐานวิชาชีพของผู้บริหาร สถานศึกษา รวมทั้งการส่งเสริม สนับสนุนครูและบุคลากรในโรงเรียนให้มีการพัฒนา ตนเอง เพื่อให้มีความซื่อสัตย์ ซื่อสัตย์ ขยัน อดทน มีความมุ่งมั่นในการทำงาน มีความประพฤติ และการปฏิบัติตนอย่างเหมาะสม ตลอดจนการส่งเสริมขวัญ และกำลังใจในการปฏิบัติงาน ของบุคลากรด้วยความยุติธรรม

พระนที สิริบุญโญ (บัวงาม) (2560, หน้า 45) ได้กล่าวไว้ว่า การ ดำเนินงานตามหลักคุณธรรม เป็นการประพฤติปฏิบัติที่ถูกต้องเหมาะสมซึ่งความดี คุณสมบัติ ที่เสริมสร้างจิตใจให้ดีงาม เรียกว่า คุณธรรม คุณธรรมเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับ ผู้บริหาร ในการอยู่ร่วมกันในสังคมผู้ที่ขาดคุณธรรมย่อมเป็นเหตุแห่งความเสื่อม

สุทธิวิทย์ วิลัยจิต, ธนันต์ชัย พัฒนะสิงห์, บุญรัตน์ อุตส่าห์ และ กาญจนา อุตตรวิเชียร (2564, หน้า 360) ได้กล่าวไว้ว่า การดำเนินงานตามหลักคุณธรรม เน้นการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ยึดหลักคุณธรรมเกื้อกูลกันมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน อยู่ร่วมกันฉันพี่น้อง ภายใต้กฎหมายและกฎระเบียบ วินัย เป็นตัวอย่างที่ดีในชุมชน การปฏิบัติงานของบุคลากรสถานศึกษาต้องปฏิบัติงานโดยมีความเมตตากรุณาต่อ

เพื่อนร่วมงานและมีความเคารพอ่อนน้อมถ่อมตน มีคุณธรรมจริยธรรมต่อการทำงาน เน้นการรับฟังผู้อาวุโสและเคารพต่อผู้มีพระคุณ สถานศึกษาโดยยึดหลักมาตรฐาน คุณธรรมจริยธรรม ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและมีวินัย

เพลงโพลิน สิ้นหนันชัย (2566, หน้า 42) ได้กล่าวไว้ว่า การดำเนินงานตามหลักคุณธรรม ต้องยึดหลักความเกื้อหนุนกัน ผู้บริหารต้องส่งเสริมการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ให้ความยุติธรรม เข้าใจ เข้าถึง และให้โอกาส มีมนุษยสัมพันธ์ต่อเพื่อนร่วมงาน ตลอดจนการสนับสนุนครู และบุคลากรในโรงเรียนให้มีการพัฒนาตนเอง มีความอ่อนน้อมถ่อมตน เคารพและให้เกียรติเพื่อนร่วมงาน ย่อมส่งผลถึงบรรยากาศการทำงานที่ดี ทำให้องค์กรอยู่อย่างมีความสุข การปฏิบัติงานบรรลุผลตามเป้าหมาย

กล่าวโดยสรุปว่า การดำเนินงานตามหลักคุณธรรม คือ การยึดมั่นในสิ่งที่ถูกต้องดีงาม ประพฤติปฏิบัติสะสมซึ่งความดี ผู้บริหารสถานศึกษามีคุณสมบัติที่เสริมสร้างจิตใจให้บุคลากร นักเรียน และผู้ปกครอง อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ให้ความยุติธรรม เข้าใจ เข้าถึง มีความอ่อนน้อมถ่อมตน เคารพและให้เกียรติผู้อื่น สนับสนุนครูและบุคลากรในโรงเรียนให้มีการพัฒนาตนเอง เพื่อให้มีความซื่อสัตย์ ขยัน อดทน มีความมุ่งมั่นในการทำงาน มีความประพฤติ และการปฏิบัติตนอย่างเหมาะสม

1.4.3. หลักความโปร่งใส

1.4.3.1 ความหมายหลักความโปร่งใส

นักวิชาการได้กล่าวถึงความหมายของหลักความโปร่งใสไว้ ดังนี้

ไพฑูรย์ สุขพลานันท์ (2558, หน้า 29) ได้กล่าวไว้ว่า หลักความโปร่งใส หมายถึง การสร้างความไว้วางใจซึ่งกัน และกันการปฏิบัติที่มีความโปร่งใส ทุกขั้นตอน มีการเปิดเผยข้อมูลที่เป็นประโยชน์ ตรงไปตรงมา สามารถตรวจสอบได้รวมถึงความสามารถในการชี้แจง ให้เหตุผล ถึงการกระทำต่อผู้อื่น ได้ทุกที่ทุกโอกาส

ณัฐธรรณ ใหญ่นิติคุณ (2558, หน้า 37) ได้กล่าวไว้ว่า หลักความโปร่งใส หมายถึง การปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส และตรวจสอบได้ ดำเนินการ ใช้ ง่ายงบประมาณอย่างเปิดเผยสามารถ ตรวจสอบได้ จัดให้มีการประชาสัมพันธ์ข้อมูล ข่าวสาร สารสนเทศขององค์กรให้บุคลากร และ ประชาชนรับทราบอย่างต่อเนื่อง เปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถตรวจสอบข้อมูล การปฏิบัติงาน และผลการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการได้ ตลอดจนจัดประชุมชี้แจง และเผยแพร่ข้อมูลผลการดำเนินงานใน

ด้านต่าง ๆ อย่างเปิดเผย จัดให้มีการประกาศนโยบาย ด้านต่าง ๆ อย่างชัดเจนและเปิดเผย มีระบบการกำกับและการตรวจสอบการปฏิบัติงานไว้อย่างชัดเจน และส่งเสริมการทำงานของบุคลากรในองค์กรให้มีความโปร่งใส

ปัทมาพร วรินทรพงศ์ (2558, หน้า 38-39) ได้กล่าวไว้ว่า หลักความโปร่งใส หมายถึง กระบวนการใด ๆ ก็ตามจะต้องดำเนินการไปด้วยความเปิดเผย มีข้อมูลตรงตามข้อเท็จจริง และสามารถ ตรวจสอบได้ การดำเนินการจะต้องก่อให้เกิดความไว้วางใจซึ่งกันและกัน มีจริยธรรมในการบริหารงานสามารถเข้าถึงทุกข้อมูล เปิดเผยข้อมูลได้ตลอดเวลาและตรวจสอบได้อย่างสะดวกและรวดเร็วถูกต้องแม่นยำและมีประสิทธิภาพ

นภัสนันท์ ศรีคุณ (2558, หน้า 37) ได้กล่าวไว้ว่า หลักความโปร่งใส หมายถึง การสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกันในสถานศึกษาโดยปรับปรุงกลไก การทำงานให้มีความโปร่งใส มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ ต่อสังคมอย่างตรงไปตรงมาด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย ประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้สะดวก และมีกระบวนการให้บุคลากรตรวจสอบความถูกต้องได้ชัดเจนรู้ขั้นตอนที่จะติดต่อกันและสามารถตรวจสอบการทำงานได้

นิตติยา เกื้อทาน (2560, หน้า 26) ได้กล่าวไว้ว่า หลักความโปร่งใส หมายถึง การปฏิบัติงานหรือบริหารจัดการ ที่ผู้บริหารสถานศึกษา สร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกันของบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้อง มีระบบตรวจสอบภายใน เปิดเผยอย่างตรงไปตรงมา ชี้แจงได้เมื่อมีข้อสงสัย และสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร อันไม่ต้องห้ามตามกฎหมายได้อย่างเสรี โดยประชาชนสามารถรู้ทุกขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรมหรือกระบวนการต่าง ๆ และสามารถตรวจสอบได้ ตามขอบข่ายภารกิจของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ชั้นทอง ไทยทวี (2562, หน้า 22) ได้กล่าวไว้ว่า หลักความโปร่งใส หมายถึง การกระทำใด ๆ ของภาครัฐ ทั้งในระดับบุคคลและองค์กรที่เป็นไปอย่างเปิดเผย สามารถคาดเดาได้ สามารถมองเห็นได้ และเข้าใจได้ ครอบคลุมถึง ทุกการกระทำที่เป็นผลมาจากการตัดสินใจของผู้บริหาร ต่อการดำเนินงานตามภารกิจ และงานสาธารณประโยชน์ต่าง ๆ โดยมีระบบงานและขั้นตอนการทำงานที่ชัดเจน และสามารถตรวจสอบได้

ธนพงษ์ ตันเจริญ และกิจพิณัฐ อุสาโห (2563, หน้า 244)

หลักความโปร่งใส หมายถึง ผู้บริหารควรเปิดเผยการใช้จ่ายงบประมาณให้มี ความชัดเจน และนำงบประมาณไปใช้ให้คุ้มค่ากับประโยชน์ที่ได้รับและกระบวนการ การบริหารงานนั้น ต้องพร้อมที่จะตรวจสอบได้เมื่อทุกเมื่อผู้บริหารที่ดีต้องยึดความถูกต้อง มากกว่าถูกใจ สามารถตรวจสอบระบบการทำงานได้ทุกเรื่อง ควรมีการตรวจสอบการ บริหารงานและ โครงการกิจกรรมต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง

จิตตพล สุราโพธิ์ (2563, หน้า 52) ได้กล่าวไว้ว่า หลักความโปร่งใส หมายถึง การนำหลักความโปร่งใส มาใช้ในการบริหารสถานศึกษา เป็นการ บริหารงานที่เป็นระบบ มีกระบวนการทางงานตามขั้นตอน มีการประชุมชี้แจงทำความเข้าใจกับ บุคลากร ในสถานศึกษา ทุกเรื่องที่มีความเกี่ยวข้อง เช่น ประชุมเพื่อวางแผนการจัดสรรงบประมาณ การรายงานผลการดำเนินงานอย่างตรงไปตรงมา และให้บุคลากรในหน่วยงานมีส่วนร่วม ในเสนอแนะ การตัดสินใจ สามารถตรวจสอบได้ ซึ่งจะส่งผลให้เกิดความไว้วางใจและ ยอมรับจากบุคลากร

จันทร์วิภา จันท์การ (2564, หน้า 35) ได้กล่าวไว้ว่า

หลักความโปร่งใส หมายถึง กระบวนการบริหารที่ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการอย่าง เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ตามารถตรวจสอบได้ ตรงไปตรงมา มีความถูกต้องชัดเจน สร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกันในสถานศึกษา และเปิดโอกาสให้บุคลากรในสถานศึกษามี ส่วนร่วมในการตรวจสอบการบริหารที่และร่วมตัดสินใจด้วย

ณัชชกมล สุขมา (2565, หน้า 38) ได้กล่าวไว้ว่า หลักความโปร่งใส หมายถึง การสร้างความไว้วางใจให้แก่ประชาชน หรือองค์กรต่าง ๆ โดยมีการเปิดเผย ข้อมูลข่าวสารอย่างตรงไป ตรงมาเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้สะดวก และตรวจสอบความ ถูกต้องชัดเจนได้

เอกพร เสริฐสายุ (2566, หน้า 52) ได้กล่าวไว้ว่า หลักความโปร่งใส หมายถึง กระบวนการทำงานที่มีการเปิดเผยอย่างตรงไปตรงมา สามารถชี้แจงได้ เมื่อมีข้อสงสัยและสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้อย่างเสรี เช่น การใช้จ่ายงบประมาณ การจัดวาง ระบบตรวจสอบภายใน การนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบกิจกรรมต่าง ๆ โดยประชาชน สามารถรู้ทุกขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรมหรือกระบวนการต่าง ๆ และสามารถตรวจสอบ ได้

Shwaihet and Nasaif (2015, p. 79) ได้กล่าวไว้ว่า หลักความโปร่งใส หมายถึง การปฏิบัติภารกิจที่ เผยแพร่ให้บุคคลภายนอกได้รับทราบได้ การปฏิบัติงานเปิดเผยเสนอข้อมูลข่าวสาร ตรงไปตรงมาประชาชนสามารถตรวจสอบได้ กล่าวโดยสรุปว่า หลักความโปร่งใส หมายถึง พฤติกรรมของ ผู้บริหารสถานศึกษา จัดทำนโยบายและวิธีการปฏิบัติที่สนับสนุนการ ดำเนินงานอย่างเปิดเผย เทียบตรง และสามารถ ตรวจสอบความถูกต้องได้ มีการติดตาม ตรวจสอบและ ประเมินผลการ ปฏิบัติงานในการบริหารทุกด้าน มีกระบวนการการทำงานที่เปิดเผย ตรงไปตรงมา สามารถตรวจสอบได้และสามารถชี้แจงได้เมื่อมีข้อสงสัย สามารถให้ บุคลากรเข้าถึงข้อมูลข่าวสารขององค์กร ได้อย่างทั่วถึง และข้อมูลมีความถูกต้อง มีการ สนับสนุนให้มีการจัดทำเอกสาร หลักฐาน การบริหารงบประมาณของโรงเรียน ให้ถูกต้อง และเป็นปัจจุบัน

1.4.3.2 การดำเนินงานตามหลักความโปร่งใส

นักวิชาการได้ให้แนวคิดในการดำเนินงานตามหลักความโปร่งใสไว้ ดังนี้
 สุกานดา สุไลมาน (2560, หน้า 78) ได้กล่าวไว้ว่า การดำเนินงาน ตามหลักความโปร่งใส ของผู้บริหารนั้นเป็นการสร้างความไว้วางใจ ความมั่นใจ และความ โปร่งใส ในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา โดยมีการวางแผนระบบ กติกา และ การดำเนินงานที่เปิดเผย ตรงไปตรงมาร่วมกันของครู และบุคลากรในโรงเรียน มีการวาง ระบบ โครงสร้างการบริหารโรงเรียนอย่างชัดเจนและครอบคลุมภารกิจงานของ สถานศึกษา มีระบบตรวจสอบภายในการบริหารการเงินและพัสดุเป็นไปตามกฎ ระเบียบ อย่างรัดกุม สามารถตรวจสอบได้ การบริหารงานบุคคลโดยใช้ระบบคุณธรรมในการ ส่งเสริม ประสิทธิภาพในการทำงานนอกจากนี้ ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายสามารถรับทราบข้อมูล ข่าวสาร ได้อย่างสะดวกในกรอบของกฎหมายในหน่วยงานที่กำหนด

พระนที สิริบุญโญ (บัวงาม) (2560, หน้า 46) ได้กล่าวไว้ว่า การ ดำเนินงานตามหลักความโปร่งใสของผู้บริหารต้องมีความซื่อสัตย์สุจริต ตรงไปตรงมา ตรวจสอบได้ปราศจากการฉ้อราษฎร์บังหลวง การปฏิบัติงานให้ความสะดวกแก่ทุกฝ่าย เปิดเผยโดยไม่ปิดบังอำพราง

สุทธิวิทย์ วิลัยวาทย์, ธนันต์ชัย พัฒนะสิงห์, บุญรัตน์ อุตสาห์ และกาญจนา อุตตรวิเชียร (2564, หน้า 360-361) ได้กล่าวไว้ว่า การดำเนินงานตามหลักความโปร่งใส เป็นการปฏิบัติงานโดยให้ผู้เกี่ยวข้อง และครู กรรมการสถานศึกษา นักเรียน ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลต่าง ๆ ของสถานศึกษาได้ ตรวจสอบได้ มีป้ายประกาศ และประชาสัมพันธ์ข่าวสารต่าง ๆ ให้รับรู้รับทราบอย่างเปิดเผย การทำงานของบุคลากร มีการเปิดเผยทุกขั้นตอนของการทำงาน

เพลงไพสิน สันธน์ชัย (2566, หน้า 47) ได้กล่าวไว้ว่า การดำเนินงานตามหลักความโปร่งใส เป็นการปฏิบัติหน้าที่เปิดโอกาสให้ทุกคนเข้าถึงข้อมูลของสถานศึกษา ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง สามารถรับทราบข่าวสารข้อมูลการบริหารจัดการงานทุกอย่าง ในโรงเรียน และสามารถตรวจสอบได้ เป็นการสร้างความไว้วางใจ ความมั่นใจ และความ โปร่งใสในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นการสร้างความเชื่อมั่นที่ดีให้เกิดขึ้น ในสังคม

กล่าวโดยสรุปว่า การดำเนินงานตามหลักความโปร่งใส คือ ผู้บริหารดำเนินงานด้วยความโปร่งใส สร้างความไว้วางใจ ความมั่นใจ ให้แก่ให้ผู้เกี่ยวข้อง ครู นักเรียน และผู้ปกครอง มีความซื่อสัตย์สุจริต ตรงไปตรงมา มีการวางแผนระบบ กติกา และการดำเนินงานที่เปิดเผยร่วมกันของครู และบุคลากรในโรงเรียน เปิดโอกาสให้ทุกคนสามารถเข้าถึงข้อมูลต่าง ๆ ในสถานศึกษาได้

1.4.4. หลักความมีส่วนร่วม

1.4.4.1 ความหมายหลักความมีส่วนร่วม

นักวิชาการได้กล่าวถึงความหมายของหลักความมีส่วนร่วมไว้ ดังนี้
ไพฑูรย์ สุขผลานันท์ (2558, หน้า 29) ได้กล่าวไว้ว่า หลักความมีส่วนร่วม หมายถึง เปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้รับรู้แสดงความคิดเห็นตลอดจนช่วยเหลือ ในการตัดสินใจปัญหาที่สำคัญ และรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่างจากความคิดของตนนำมาพิจารณาและ ปรับใช้กับสถานศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์การเสนอข้อคิดเห็น การแสดงความคิดเห็น

ณัฐธณณ ใหญ่นิธิศคุณ (2558, หน้า 40) ได้กล่าวไว้ว่า หลักความมีส่วนร่วม หมายถึง การส่งเสริมบรรยากาศของการมีส่วนร่วมในองค์กร เปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงาน

เปิดโอกาสให้ ชุมชนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน ใช้กระบวนการรวมคิดและการรวม
ตัดสินใจจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการให้บุคลากร มีส่วนร่วมในการ
พิจารณาความดีความชอบ เปิดโอกาสให้บุคลากร และชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนา
องค์กร ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของบุคลากร และชุมชน ใช้หลักการปกครองแบบ
ประชาธิปไตยในการบริหารงาน

ปัทมาพร วรินทรพงศ์ (2558, หน้า 40) ได้กล่าวไว้ว่า

หลักความมีส่วนร่วม หมายถึง การมีส่วนร่วมของบุคลากรในองค์กร โดยเปิดโอกาสให้ผู้มี
ส่วนเกี่ยวข้องทุกคนเข้ามามีส่วนร่วมในการทำงานสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างเป็น
อิสระ และร่วมกันทำงานเป็นทีม สมาชิกของกลุ่มจะช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีความผูกพัน
และรักในองค์กรของตน มีความร่วมแรงร่วมใจกันมีความสามัคคีกลมเกลียวเป็นอันหนึ่ง
อันเดียวกัน

นภัสนันท์ ศรีคุณ (2558, หน้า 37) ได้กล่าวไว้ว่า

หลักความมีส่วนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสให้บุคลากรและชุมชนมีส่วนร่วมรับรู้และ
เสนอความคิดเห็นในกระบวนการตัดสินใจปัญหาสำคัญต่าง ๆ ของสถานศึกษาอย่างเท่า
เทียมกันไม่ว่าจะเป็นการมีส่วนร่วมโดยตรงหรือทางอ้อม ตลอดจน การไตร่สวนสาธารณะ
การประชาสัมพันธ์และการแสดงประชาติ สามารถทำได้โดยอิสระ ไม่มีการบังคับ ทุกคน
เต็มใจให้ความร่วมมือด้วย

นิตติยา เกื้อทาน (2560, หน้า 27) ได้กล่าวไว้ว่า หลักความมีส่วน
ร่วม หมายถึง การปฏิบัติงานหรือบริหารจัดการที่ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้
ข้าราชการ ประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่มมีโอกาสได้เข้าร่วมในการรับรู้ เรียนรู้
ทำความเข้าใจ ร่วมแสดงทัศนะ ร่วมเสนอปัญหา/ประเด็นที่สำคัญ ที่เกี่ยวข้อง ร่วมคิด
แนวทาง ร่วมการแก้ไขปัญหา ร่วมในกระบวนการตัดสินใจ และร่วมกระบวนการพัฒนา
ตามขอบข่ายภารกิจของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ชั้นทอง ไทยทวี (2562, หน้า 23) ได้กล่าวไว้ว่า หลักความมีส่วนร่วม
หมายถึง การให้โอกาสแก่ผู้ที่มีความเกี่ยวข้องในองค์กรได้ร่วม รับรู้ ร่วมคิด ร่วมแสดง
ความเห็น ร่วมตัดสินใจในการปฏิบัติงานและมีส่วนร่วมในกระบวนการ ตรวจสอบการ
ดำเนินงานต่าง ๆ รวมทั้งร่วมรับผลที่เกิดขึ้นทั้งทางบวกและทางลบ ทั้งนี้ การบริหารงาน
แบบมีส่วนร่วมจะทำให้เกิดความสามัคคี และมีความผูกพันกับองค์กร

ธนพงษ์ ตันเจริญ และกิจพิณัฐ อุสาโห (2563, หน้า 244)

ได้กล่าวไว้ว่า หลักความมีส่วนร่วม หมายถึง การให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา จะช่วยให้การดำเนินงานต่าง ๆ ของโรงเรียนประสบความสำเร็จเพราะครูบางท่านยังไม่ตระหนักถึงความสำคัญของประโยชน์ส่วนรวมผู้บริหารจึงต้องเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานเพื่อให้การบริหารงานนั้นมีความชัดเจนและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นควรเปิดโอกาสให้ครูและผู้บริหารได้ทำกิจกรรมร่วมกัน ให้มากขึ้น เพื่อสร้างเครือข่ายในการทำงานและประสานงานที่ดี

จัตตุพล สุราโพธิ์ (2563, หน้า 54-55) ได้กล่าวไว้ว่า

หลักความมีส่วนร่วม หมายถึง การนำหลักการมีส่วนร่วมมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา เป็นการเปิดโอกาสให้บุคลากรในสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการรับรู้ปัญหา และเสนอความคิดเห็น มีส่วนร่วมในการตัดสินใจปัญหาสำคัญๆ ของสถานศึกษา เพื่อให้เกิดการตัดสินใจที่ดี เปิดโอกาสให้ร่วมกันแก้ไข ปัญหาเพื่อหาทางออกที่ดีที่สุดสำหรับทุกฝ่าย สร้างความร่วมมือในการพัฒนาสถานศึกษาในทุก ๆ ด้าน ส่งเสริมให้บุคลากรมีการประสานงานความร่วมมือในการมีส่วนร่วมรับรู้ผลประโยชน์ของ สถานศึกษา และการใช้จ่ายของสถานศึกษา

จันทร์วิภา จำนงค์การ (2564, หน้า 36) ได้กล่าวไว้ว่า

หลักความมีส่วนร่วม หมายถึง กระบวนการที่เปิดโอกาสให้บุคลากรในสถานศึกษาเข้ามามีส่วนรับรู้เสนอความคิดเห็น ร่วมแก้ไขปัญหาร่วมในกระบวนการตัดสินใจ ร่วมกระบวนการพัฒนา ร่วมวางแผนการทำงาน และร่วมปฏิบัติงานในการบริหารงาน เพื่อให้เกิดความคิด ริเริ่ม พลังการทำงานที่สอดคล้องประสานกัน และเพื่อบรรลุเป้าหมาย

ณัชชกมล สุขมา (2565, หน้า 38) ได้กล่าวไว้ว่า

หลักความมีส่วนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนหรือองค์กรต่าง ๆ เข้าถึงการปฏิบัติงาน และการตัดสินใจในการบริหารสถานศึกษา

เอกพร เสริฐสวาย (2566, หน้า 53) ได้กล่าวไว้ว่า

หลักความมีส่วนร่วม หมายถึง กระบวนการทำงานที่ข้าราชการ ประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่มมีโอกาส ได้เข้าร่วมในการรับรู้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทำความเข้าใจ ยังรวมถึงการร่วมแสดงทัศนะ ร่วมเสนอปัญหา/ ประเด็นที่สำคัญที่เกี่ยวข้อง มีการร่วมคิดแนวทางการร่วมการแก้ไขปัญหา ร่วมในกระบวนการตัดสินใจและร่วมกระบวนการพัฒนาในฐานะหุ้นส่วนการพัฒนา

Shwaihet and Nasaif (2015, p. 79) ได้กล่าวไว้ว่า
หลักความมีส่วนร่วม หมายถึง การให้บุคลากรมี บทบาทร่วมตัดสินใจเรื่องสำคัญ แสดง
ความคิดเห็นได้สะดวกและมีช่องทางเสนอความคิดเห็นที่สร้างสรรค์

Gibson, Ivancevich & Donnellely, (1994, p. 201) ได้กล่าวไว้ว่า
หลักความมีส่วนร่วม หมายถึง การมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายเป็นเงื่อนไขสำคัญ
ของความสำเร็จถ้า บุคคล ไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายมีโอกาสน้อยที่งานนั้น ๆ
จะประสบความสำเร็จตามที่กำหนดไว้

Hack, Candoli & Ray, (1995, p. 261) ได้กล่าวไว้ว่า หลักความมีส่วน
ร่วม หมายถึง ความต้องการมี ส่วนร่วมในปัจจุบันมีมากขึ้นเรื่อย ๆ และมากกว่าในอดีตที่
ผ่านมาจะเป็นพลังสำคัญที่ขับเคลื่อนที่ เข้าสู่ระบบบริหารโรงเรียนอย่างรวดเร็ว โดยการ
วางแผนให้ผู้ปกครอง ประชาชน นักเรียน ทีมงาน และคณะกรรมการของโรงเรียนเข้ามามี
ส่วนร่วมได้อย่างง่ายและสะดวกมากขึ้น

กล่าวโดยสรุปว่า หลักความมีส่วนร่วม หมายถึง พฤติกรรมของ
ผู้บริหารสถานศึกษา เปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางและวางแผน
งานการดำเนินงานของโรงเรียน เปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์
ประเมินผลการปฏิบัติงาน รับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อร่วมคิด แนวทาง
หรือร่วมกันแก้ไขปัญหา มีการแต่งตั้งคณะทำงาน สรุปผลการประเมินและกำหนดแนว
ทางการปรับปรุง พัฒนางานของสถานศึกษา มีการติดต่อประสานงานกับผู้นำชุมชนเพื่อ
ร่วมมือในการดำเนินการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

1.4.4.2 การดำเนินงานตามหลักความมีส่วนร่วม

นักวิชาการได้ให้แนวคิดในการดำเนินงานตามหลักความมีส่วนร่วม
ไว้ดังนี้

สุกานดา สุไลมาน (2560, หน้า 79) ได้กล่าวไว้ว่า การดำเนินงาน
ตามหลักการมีส่วนร่วม คือ การเปิดโอกาสให้เกิดการมีส่วนร่วมทุกฝ่ายในการจัด
การศึกษา ได้อย่างมีประสิทธิภาพในทุกขั้นตอนของการปฏิบัติงาน ตั้งแต่การมีส่วนร่วมใน
การวางแผน การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน การมีส่วนร่วมในการประเมินผล และการมี
ส่วนร่วมรับผลกระทบ

พระนที สิริบุญโญ (บัวงาม) (2560, หน้า 47) ได้กล่าวไว้ว่า การดำเนินงานตามหลักการมีส่วนร่วม เป็นการให้สิทธิในการเสนอความคิดเห็น ร่วมรับรู้ แก้ปัญหาในทุก ๆ ด้านโดยไม่อคติมีเสรีภาพและเสมอภาคมีความสามัคคีในการทำงานร่วมกัน

สุทธิวิทย์ วิลัยวาทย์, ธนันต์ชัย พัฒนะสิงห์, บุญรัตน์ อุตสาห์ และ กาญจนา อุตตรวิเชียร (2564, หน้า 361) ได้กล่าวไว้ว่า การดำเนินงานตามหลักการมีส่วนร่วม ของผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญกับการบริหารโดยยึดหลักการมีส่วนร่วม มีการตรวจสอบ ตลอดจนการรับทราบถึงปัญหาของสถานศึกษา เพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกัน การทำงานทุกโครงการ ให้ทุกภาคส่วนได้รับรู้รับทราบการปฏิบัติงาน โดยมีการประชุมแสดงความคิดเห็น เสนอแนะต่าง ๆ ที่มีส่วนของการทำงานร่วมกัน

เพลงไพสิน สันธะนัย (2566, หน้า 49-50) ได้กล่าวไว้ว่า การดำเนินงานตามหลักความร่วมมือมีส่วนร่วม เป็นกระบวนการ ในการบริหารจัดการของสถานศึกษา ที่เปิดโอกาสให้บุคลากรทุกคน นักเรียน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการวางแผนงาน การปฏิบัติงาน การแก้ไขปัญหา การช่วยเหลือ หรือรับทราบผลของการปฏิบัติงานที่มีทั้งประสบความสำเร็จมากบ้าง น้อยบ้าง สรุปผล เพื่อพัฒนา และหาทางแก้ไข เป็นการสร้างความรู้สึกของการมีส่วนร่วม ที่จะก่อให้เกิด ความรัก สามัคคี ซึ่งจะ เป็นพลังที่ยิ่งใหญ่ในการพัฒนาองค์กร

กล่าวโดยสรุปว่า การดำเนินงานตามหลักความร่วมมือมีส่วนร่วม คือ ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้บุคลากร นักเรียน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา วางแผนงาน ปฏิบัติงาน มีการร่วมเสนอความคิดเห็นร่วมรับรู้ แก้ปัญหา ในทุก ๆ ด้าน สร้างความรู้สึกของการมีส่วนร่วม ที่จะก่อให้เกิด ความรัก ความสามัคคี

1.4.5 หลักความรับผิดชอบ

1.4.5.1 ความหมายหลักความรับผิดชอบ

นักวิชาการได้กล่าวถึงความหมายของหลักความรับผิดชอบไว้ ดังนี้

ไพฑูรย์ สุขพลานันท์ (2558, หน้า 29) ได้กล่าวไว้ว่า

หลักความรับผิดชอบ หมายถึง ตระหนัก ในภาระหน้าที่ให้ทุกคนทุกฝ่ายปฏิบัติหน้าที่ของตน ให้ดีที่สุดในด้วยความเอาใจใส่ รับผิดชอบต่อสังคม ใส่ใจปัญหาสาธารณะ มีความ

กระตือรือร้นในการ แก้ปัญหา กล้ายอมรับผลที่เกิดจากการกระทำ ของตนทั้ง ผลดีและผลเสีย ยอมรับข้อ บกพร่องของตน และพร้อมที่จะแก้ไขความบกพร่อง

ณัฐธรรณ ใหญ่นิติคุณ (2558, หน้า 43) ได้กล่าวไว้ว่า
หลักความรับผิดชอบ หมายถึง ความตั้งใจ และเอาใจใส่ต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่ของตน และบุคลากรในองค์กร มีความกล้าที่จะยอมรับว่า ผลงานที่สำเร็จหรือล้มเหลวขององค์กร เกิดขึ้นจากความรับผิดชอบของตน มีความกระตือรือร้นที่จะช่วยเหลือบุคลากรที่ประสบปัญหาต่าง ๆ ใช้จ่ายงบประมาณเป็นไปตามแผนงานประจำปี ตระหนักในหน้าที่ความรับผิดชอบต่อการบริหารงานในองค์กร มีการกำหนดปฏิทินการปฏิบัติงาน เพื่อให้บุคลากรสามารถทำงานให้สำเร็จตามเป้าหมาย มีการเสริมสร้างความตระหนักและจิตสำนึก ที่ดีให้บุคลากร และชุมชนมีความรักองค์กร รับผิดชอบในการพัฒนา และดูแลรักษาสถานที่ทำงาน ตลอดจนส่งเสริมให้บุคลากรมีความตระหนักในหน้าที่ความรับผิดชอบการปฏิบัติงานของตน

ปัทมาพร วิรินวรพงศ์ (2558, หน้า 42) ได้กล่าวไว้ว่า
หลักความรับผิดชอบ หมายถึง ความสำนึกและความรับผิดชอบต่อการทำงาน ต่อตนเอง ต่อสถาบัน ต่อส่วนรวมและสังคม มีความมุ่งมั่นต่อการปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ ให้บรรลุความสำเร็จ มีการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเพียรพยายาม เอาใจใส่ รอบคอบ ตรงต่อเวลา ขยันขันแข็ง ตลอดจนเคารพความคิดเห็นของผู้อื่นที่แตกต่างจากตน และกล้ายอมรับการกระทำของตน ปฏิบัติงานให้มีคุณภาพ โดยให้เกิดข้อผิดพลาดน้อยที่สุด

นภัสนันท์ ศรีคุณ (2558, หน้า 37) ได้กล่าวไว้ว่า
หลักความรับผิดชอบ หมายถึง การพยายามทำให้ทุกคนทุกฝ่ายตระหนักในสิทธิหน้าที่ มีจิตสำนึกในความรับผิดชอบต่อบทบาทหน้าที่ของตนแก่สถานศึกษา และการเอาใจใส่ในปัญหาสาธารณะ รวมทั้งมีความกระตือรือร้นในการแก้ไขปัญหา ตลอดจนการเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่างโดยพยายามหาทางออกที่ทุกฝ่ายสามารถยอมรับร่วมกันได้ และกล้ายอมรับผลจากการ

นิตติยา เกื้อทาน (2560, หน้า 25) ได้กล่าวไว้ว่า
หลักความรับผิดชอบ หมายถึง การปฏิบัติงานหรือบริหารจัดการที่ผู้บริหารสถานศึกษาตระหนักในความเป็นเจ้าของร่วมกัน มีเป้าหมายที่มีความชัดเจน มีการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ ยอมรับผล ตามขอบข่ายภารกิจของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ชั้นทอง ไทยทวี (2562, หน้า 24) ได้กล่าวไว้ว่า หลักความรับผิดชอบ หมายถึง ความรับผิดชอบต่อการตัดสินใจ และการประพฤติปฏิบัติของตน แล้วยอมรับผลที่เกิดขึ้นจากการประพฤติปฏิบัตินั้นทั้งที่เป็นข้อดีและข้อเสีย อีกทั้ง การประพฤติปฏิบัติดังกล่าวต้องเป็นไปโดยคำนึงประโยชน์ของส่วนรวมเป็นสำคัญ และ สามารถตรวจสอบได้ ทั้งนี้ แนวทางปฏิบัติตามหลักความรับผิดชอบ ผู้ปฏิบัติต้องปฏิบัติหน้าที่ให้ เป็นไปตาม กฎหมาย และข้อกำหนดอื่นอย่างเคร่งครัด ต้องมีระบบควบคุมภายในและการตรวจสอบจากภายนอก รวมทั้ง ต้องยอมรับผลที่เกิดจากการตัดสินใจ และการกระทำ และสามารถชี้แจงเหตุผล ในการกระทำนั้นได้

ธนพงษ์ ตันเจริญ และกิจพิณฐ์ อุสาโห (2563, หน้า 244) ได้กล่าวไว้ว่า หลักความรับผิดชอบ หมายถึง บุคลากรควรปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบต่อหน้าที่ การให้บริการต่าง ๆ ด้วยความเต็มใจควรมีการทำงานอย่างรวดเร็วเป็นระบบควรมี การประเมินผลติดตามผลงานการสอนและการดำเนินกิจกรรมภายในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง

จิตตฤพล สุราโพธิ์ (2563, หน้า 53) ได้กล่าวไว้ว่า หลักความรับผิดชอบ หมายถึง การนำหลักความรับผิดชอบมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา คือการ ตระหนักถึงสิทธิหน้าที่ความรับผิดชอบที่มีต่อสถานศึกษา ใส่ใจปัญหา มีความกระตือรือร้นร่วมกันใน การแก้ปัญหา เคารพในความคิดเห็นที่แตกต่างของบุคคล ยอมรับผลจากการกระทำของตน รับผิดชอบต่อผลงานที่ปฏิบัติ มีจิตใจที่เสียสละ เพื่อส่วนรวม และมีการกำกับติดตาม และประเมินผล การปฏิบัติงาน รวมทั้งเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติงานต่อบุคลากรในสถานศึกษา

จันทร์วิภา จำนงค์การ (2564, หน้า 37) ได้กล่าวไว้ว่า หลักความรับผิดชอบ หมายถึง กระบวนการบริหารที่ผู้บริหารสถานศึกษาตระหนักในสิทธิหน้าที่ความสำนึกรับผิดชอบ ตลอดจนมีความใส่ใจ กระตือรือร้นในการแก้ปัญหา พร้อมทั้งจะให้ตรวจสอบ ประเมินผลที่สะท้อนถึงความรับผิดชอบ และการยอมรับผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติหน้าที่ และจากการดำเนินงานไม่ว่าจะเป็นผลดีและผลเสียจากการกระทำของตนเอง

ณัชกมล สุขมา (2565, หน้า 38) ได้กล่าวไว้ว่า หลักความรับผิดชอบ หมายถึง การตระหนัก ในสิทธิหน้าที่ความสำนึกต่อสังคม การใส่ใจ ต่อปัญหาที่จะกระทบต่อสาธารณะของบ้านเมือง

เอกพร เสริฐสาय (2566, หน้า 51) ได้กล่าวไว้ว่า หลักความ
 รับผิดชอบ หมายถึง การแสดงถึงความ รับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ในเป้าหมายที่ตั้งไว้
 และตระหนักในสิทธิหน้าที่ เช่น การ บริหารงานที่ชัดเจนกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติหน้าที่
 การเสริมแรงและมาตรการ บทลงโทษ โดยความรับผิดชอบนั้นควรอยู่ในระดับที่สนองต่อ
 ความคาดหวังของสาธารณะ และความรับผิดชอบต่อสาธารณะ

Shwaihet and Nasaif (2015, p. 79) ได้กล่าวไว้ว่า
 หลักความรับผิดชอบ หมายถึง การตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อสังคม มีการคำนึงถึง
 ความรับผิดชอบต่อสาธารณะ และ กล้ายอมรับในผลการปฏิบัติงาน

กล่าวโดยสรุปว่า หลักความรับผิดชอบ หมายถึง พฤติกรรมของ
 ผู้บริหารสถานศึกษา มีความรับผิดชอบต่อการทำงานในหน้าที่และเป็นคนตรงต่อเวลา
 มีการส่งเสริมให้ ครู และบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน นักศึกษา มีความตระหนักถึง
 สิทธิ และหน้าที่ มีความสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคม แสดงความรับผิดชอบต่อ
 ปฏิบัติหน้าที่และผลงาน ต่อเป้าหมายที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ผู้บริหารมีความกระตือรือร้นในการ
 ปฏิบัติงาน และแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น กล้าที่จะยอมรับผลดีและผลเสียที่เกิดจากการ
 ปฏิบัติงานของตนเองและบุคลากรในโรงเรียน

1.4.5.2 การดำเนินงานตามหลักความรับผิดชอบ

นักวิชาการได้ให้แนวคิดในการดำเนินงานตามหลัก ความรับผิดชอบ
 ไว้ดังนี้

สุกานดา สุไลมาน (2560, หน้า 77) ได้กล่าวไว้ว่า การดำเนินงาน
 ตามหลักความรับผิดชอบ เป็นการสร้างความตระหนักในสิทธิหน้าที่ ความสำนึกในความ
 รับผิดชอบของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อครู นักเรียน ผู้ปกครอง และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับ
 สถานศึกษา มีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ มีความรับผิดชอบต่อ
 ในการตัดสินใจ และการกระทำของตนเองอย่างมีเหตุผล มีการกำหนดเป้าหมายในการ
 ปฏิบัติงานอย่างชัดเจน ตลอดจนการส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรทำงานได้อย่าง มี
 ประสิทธิภาพ และสร้างความรู้สึกรับผิดชอบเป็นเจ้าของโรงเรียนร่วมกัน

พระนที สิริบุญโญ (บัวงาม) (2560, หน้า 47) ได้กล่าวไว้ว่า
 การดำเนินงานตามหลักความรับผิดชอบ เป็นความกล้าที่จะยอมรับในการกระทำ ของ
 ตนเองทั้งดีและไม่ดี ใส่ใจในหน้าที่ของตนให้ดีที่สุดยอมรับในความคิดเห็นของผู้อื่น
 ที่สมเหตุสมผลกว่าตน ซึ่งแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้และเป็นที่ยอมรับของสังคม

สุทธิวิทย์ วิลัยวาทย์, ธนันต์ชัย พัฒนะสิงห์, บุญรัตน์ อุตส่าห์ และ กาญจนา อุตตรวิเชียร (2564, หน้า 361) ได้กล่าวไว้ว่า การดำเนินงานตามหลักความรับผิดชอบต่อสังคม เป็นการปฏิบัติหน้าที่ที่ต้องมีการรับผิดชอบต่อทุกงานที่ได้มีการปฏิบัติไม่เลือกที่รักมักที่ชัง ผู้บริหารโดยมอบหมายงานให้ทำงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายต่องานที่ปฏิบัติ

เพลงไพสิน สิ้นธนนชัย (2566, หน้า 52) ได้กล่าวไว้ว่า การดำเนินงานตามหลักความรับผิดชอบต่อสังคม เป็นกระบวนการ ในการสร้างความตระหนักรู้ในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ที่ต้องมีความเสียสละ อดทน มุ่งมั่น ต่อผลของงาน ปฏิบัติงานอย่างเต็มศักยภาพ บนหน้าที่ที่มีเกียรติ ที่ต้องเสียสละร่างกาย แรงใจ และกำลังทรัพย์ ถึงแม้ผลของงานอาจจะไม่ประสบความสำเร็จเสมอไป แต่เมื่อ ได้รับมอบหมาย ทุกคนต้องทำให้ดีที่สุด ผู้บริหารที่ดีจึงต้องรับผิดชอบต่อผลของงาน ที่อาจประสบผลสำเร็จหรือไม่ ประสบผลสำเร็จเลย

กล่าวโดยสรุปว่า การดำเนินงานตามหลักความรับผิดชอบต่อสังคม คือ การสร้างความสำนึกในความรับผิดชอบต่อผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อครู นักเรียน ผู้ปกครอง และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ตระหนักรู้ในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย กล่าวที่จะยอมรับในการกระทำ ของตนเองทั้งดีและไม่ดี มีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ มีความรับผิดชอบต่อ การตัดสินใจ และการกระทำของตนเองอย่างมีเหตุผล

1.4.6. หลักความคุ้มค่า

1.4.6.1 ความหมายหลักความคุ้มค่า

นักวิชาการได้กล่าวถึงความหมายของหลักความคุ้มค่าไว้ ดังนี้ ไพฑูรย์ สุขพลานันท์ (2558, หน้า 29) ได้กล่าวไว้ว่า หลักความคุ้มค่า หมายถึง การบริหารจัดการโดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด ให้เกิดประโยชน์แก่ส่วนรวมสูงสุด มีความประหยัดใช้ของอย่างคุ้มค่า รักษาและพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ การนำวัสดุ เหลือใช้กลับมาใช้ซ้ำอีก ใช้วัสดุที่หาได้ง่ายในแหล่งชุมชนหรือตามท้องถิ่น นำเทคโนโลยีมาใช้ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ณัฐธนนภณ ไชยนิธิศคุณ (2558, หน้า 45-46) ได้กล่าวไว้ว่า หลักความคุ้มค่า หมายถึง การจัดให้มี ระบบและกระบวนการในการควบคุมการใช้ทรัพยากร วัสดุอุปกรณ์ให้เกิดประโยชน์สูงสุด นอมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการจัดการบริหารงาน ทำการ รณรงค ประชาสัมพันธ์ ให้บุคลากรใช้น้ำ และไฟฟ้าอย่างประหยัด เปนตัวอย่างที่ดีในเรื่องของการประหยัด กำกับ ควบคุม

ให้บุคลากรใช้ทรัพยากรเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงาน เพื่อลดค่าใช้จ่ายและระยะเวลาการทำงาน สนับสนุนให้มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือแหล่งทรัพยากรในชุมชนมาใช้ในการปฏิบัติอย่างหลากหลาย ตลอดจน জনส่งเสริมการ ดำเนินการจัดทำระบบประกันคุณภาพภายในองค์กรอย่างต่อเนื่อง

ปัทมาพร วรินทรพงศ์ (2558, หน้า 43) ได้กล่าวไว้ว่า

หลักความคุ้มค่า หมายถึง การบริหารจัดการโดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดด้วยความประหยัด เพื่อให้เกิดผลประโยชน์สูงสุดต่อส่วนรวมและจะต้องดำเนินการให้เกิด ประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล และเป็นที่พึงพอใจของผู้รับบริการ

นภัสนันท์ ศรีคุณ (2558, หน้า 37) ได้กล่าวไว้ว่า หลักความคุ้มค่า

หมายถึง การบริหารจัดการและการใช้ทรัพยากรของสถานศึกษาที่มีอยู่อย่างจำกัด เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม โดยรณรงค์ให้มีความประหยัด ใช้อย่างคุ้มค่า สร้างสรรค์ มีประสิทธิภาพประสิทธิผล โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้บริการที่มีคุณภาพ รวมทั้งการรักษาพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติให้สมบูรณ์ยั่งยืน

ชั้นทอง ไทยทวี (2562, หน้า 25) ได้กล่าวไว้ว่า หลักความคุ้มค่า

หมายถึง การบริหารจัดการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดด้วย ความประหยัด หมุนเวียน ใช้ และสร้างทดแทนใหม่อย่างมีประสิทธิภาพและก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด แก่ส่วนรวม รวมทั้งรักษาทรัพยากรธรรมชาติให้ยั่งยืน มีการรายงานผลการทำงานและแสดง ประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากรต่อสาธารณะ อีกทั้งต้องคำนึงถึงประสิทธิภาพ และประสิทธิผล คำนึงถึงผลระยะยาว และเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องมีความเข้าใจอย่างดีใน เรื่องประสิทธิภาพ และความ คุ้มค่าของโครงการ และพัฒนาความสามารถของเจ้าหน้าที่ ของรัฐอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

ธนพงษ์ ตันเจริญ และกิจพิณัฐ อุสาโห (2563, หน้า 244)

ได้กล่าวไว้ว่า หลักความคุ้มค่า หมายถึง ผู้บริหารควรส่งเสริมให้บุคลากรรู้จักคุณค่าของ ทรัพยากรต่าง ๆ และใช้อย่างประหยัดเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดทางด้านทรัพยากร ควรส่งเสริมให้ครูและบุคลากรภายในโรงเรียนเห็นคุณค่าจากทรัพยากรต่าง ๆ ในชุมชน และ นำมาปรับใช้ต่อการเรียนการสอนรวมถึงการสร้างคุณค่าให้กับทรัพยากรต่าง ๆ ที่มีอยู่

จัตตุพล สุราโพธิ์ (2563, หน้า 55) ได้กล่าวไว้ว่า หลักความคุ้มค่า หมายถึง การนำหลักความคุ้มค่าในการบริหารสถานศึกษาเป็นการบริหาร จัดการโดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อสถานศึกษา และส่วนรวมถึงความประหยัด คุ้มค่า เพื่อให้เกิดการดำเนินงานมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล

จันทร์วิภา จันทังการ (2564, หน้า 37-38) ได้กล่าวไว้ว่า หลักความคุ้มค่า หมายถึง กระบวนการบริหารที่ผู้บริหารจัดการให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดได้ อย่างรู้คุณค่า โดยรณรงค์ให้บุคลากรมีความประหยัดใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างคุ้มค่า และรักษาทรัพยากรธรรมชาติให้สมบูรณ์ยั่งยืน มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ

ณัชกมล สุขมา (2565, หน้า 38) ได้กล่าวไว้ว่า หลักความคุ้มค่า หมายถึง การบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด โดยคำนึงถึง ประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวมอย่างยั่งยืน

เอกพร เสริฐสาวย (2566, หน้า 56) ได้กล่าวไว้ว่า ได้กล่าวไว้ว่า หลักความคุ้มค่า หมายถึง การบริหารจัดการ ส่งเสริม สนับสนุน และ รณรงค์ให้องค์กรใช้ ทรัพยากรที่มีจำกัด มีความประหยัดใช้ของอย่างคุ้มค่า เพื่อให้เกิด ประโยชน์สูงสุดแก่ ส่วนรวม รวมทั้งพัฒนา ทรัพยากรที่อยู่ นำมาใช้สอยให้เกิดประสิทธิผล อย่างยั่งยืน

กล่าวโดยสรุปว่า หลักความคุ้มค่า หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหาร สถานศึกษา มีการวางแผนและสำรวจความต้องการในการใช้วัสดุ อุปกรณ์ และครุภัณฑ์ ตามความจำเป็น และประโยชน์ใช้สอยสูงสุด มีการวางแผน การใช้จ่ายงบประมาณ ให้เป็นไปตามความเหมาะสมและคุ้มค่าตามวัตถุประสงค์ เป้าหมายของ โครงการ ผู้บริหารสถานศึกษามีระบบการจัดซื้อ จัดจ้าง การดูแล รักษา วัสดุ ครุภัณฑ์ที่ใช้ในสถานศึกษา ส่งเสริมให้ใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อลดค่าใช้จ่ายในหน่วยงาน มีการ กำกับ ดูแล รักษาและซ่อมแซม วัสดุ ครุภัณฑ์ ต่าง ๆ ของโรงเรียนให้อยู่ในสภาพที่ใช้ได้ดีเสมอ

1.4.6.2 การดำเนินงานตามหลักความคุ้มค่า

นักวิชาการได้ให้แนวคิดในการดำเนินงานตามหลักความคุ้มค่าไว้ดังนี้

สุกานดา สุโลมาน (2560, หน้า 79) ได้กล่าวไว้ว่า การดำเนินงานตามหลักความคุ้มค่า เป็นการบริหารจัดการในการใช้ทรัพยากรในสถานศึกษาที่มีอยู่ อย่าง

ประหยัต์ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม มีการรายงานผลการทำงาน และแสดงประสิทธิภาพในทรัพยากรต่อสาธารณะ และคำนึงถึงผลประโยชน์ ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาต้องสร้างความเข้าใจในเรื่องประสิทธิภาพและประสิทธิผลของโครงการต่าง ๆ ที่ดำเนินการในโรงเรียน เพื่อให้บุคลากรทุกคนนำไปใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน

พระนที สิริบุญโญ (บัวงาม) (2560, หน้า 48) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารตามหลักความคุ้มค่า เป็นการดำเนินงาน กระบวนการทำงาน ของผู้บริหาร ในการจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดเพื่อเกิดประโยชน์สูงสุดในสถานศึกษา บุคลากร นักเรียน และแก่ส่วนรวมอย่างเหมาะสมเป็นที่น่าพอใจและมีคุณภาพ ด้วยวิธีการประหยัต์ใช้และรักษาพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติให้สมบูรณ์และยั่งยืน

สุทธิวิทย์ วิลัยวาทย์, ธนันต์ชัย พัฒนะสิงห์, บุญรัตน์ อุตสาห์ และกาญจนา อุตตริเชียร (2564, หน้า 360) ได้กล่าวไว้ว่า การดำเนินงานตามหลัก ความคุ้มค่า เป็นการบริหารงานโดยยึดหลักความคุ้มค่า เป็นหัวใจหลักอีกประการหนึ่ง ที่สถานศึกษาต้องคำนึงถึงการใช้จ่ายหรือการบริหารงบประมาณให้คุ้มค่ากับเม็ดเงิน ผลงานต้องประจักษ์ มีคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลโดยต่อเนื่องทุกโครงการ มีรายละเอียด ยึดผลงานเป็นหลัก การปฏิบัติงานทุกอย่างจะต้องมีผลที่ทำให้เกิดการ พัฒนา

เพลงไพสิน สันธนนชัย (2566, หน้า 54) ได้กล่าวไว้ว่า การดำเนินงานตามหลักความคุ้มค่า เป็นหัวใจสำคัญ ของการบริหารโรงเรียนที่ผู้บริหารต้องตระหนักไว้ ทั้งต้องมีวิสัยทัศน์ มีความรอบคอบ และมีความคิดสร้างสรรค์ ในการใช้งบประมาณ และทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์ แก่โรงเรียน นักเรียน และบุคลากรในโรงเรียนให้มากที่สุด มีผลงานที่ภาคภูมิใจ สามารถตรวจสอบ ประเมินผล และพัฒนาต่อไปอย่างยั่งยืน

กล่าวโดยสรุปว่า การดำเนินงานตามหลักความคุ้มค่า คือ การจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด เพื่อเกิดประโยชน์สูงสุดในสถานศึกษา ต้องมีความรอบคอบ คำนึงถึงการใช้จ่ายหรือการบริหารงบประมาณให้คุ้มค่า แสดงประสิทธิภาพในทรัพยากรต่อสาธารณะ คำนึงถึงผลประโยชน์ มีผลงานที่ภาคภูมิใจ และสามารถตรวจสอบ

องค์ประกอบ นิยามเชิงปฏิบัติการ และพฤติกรรมบ่งชี้ หลักธรรมาภิบาลของ
ผู้บริหารสถานศึกษา

ตาราง 2 องค์ประกอบนิยามเชิงปฏิบัติการ และพฤติกรรมบ่งชี้ หลักธรรมาภิบาลของ
ผู้บริหารสถานศึกษา

องค์ประกอบ	นิยามเชิงปฏิบัติการ	พฤติกรรมบ่งชี้
1. หลักนิติธรรม	พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สนับสนุนให้มีการกำหนดกฎระเบียบของโรงเรียนอย่างเป็นธรรม โปร่งใส ตรวจสอบได้ ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วม ในการกำหนดกฎระเบียบข้อบังคับของโรงเรียน ควบคุมการใช้กฎระเบียบของโรงเรียนอย่างเสมอภาคและเป็นธรรม แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่หน่วยงานต้นสังกัดกำหนด มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์กฎระเบียบ ข้อบังคับของสถานศึกษา แก่ครู บุคลากรทางการศึกษา นักเรียน นักศึกษา ผู้ปกครอง รวมถึงประชาชนในชุมชน ได้รับทราบ	1) ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้มีการกำหนดกฎระเบียบอย่างเป็นธรรม โปร่งใส ทุกคนสามารถ ตรวจสอบได้ 2) ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วม ในการกำหนดกฎระเบียบ ข้อบังคับของโรงเรียน 3) ผู้บริหารสถานศึกษาควบคุมการใช้กฎระเบียบของโรงเรียน อย่างเสมอภาคและเป็นธรรม 4) ผู้บริหารสถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่หน่วยงานต้นสังกัดกำหนดอย่างเป็นธรรม 5) ผู้บริหารสถานศึกษามีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์กฎระเบียบ ข้อบังคับของสถานศึกษา ให้ทุกฝ่ายได้รับทราบ
2. หลักคุณธรรม	พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา มีการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม ในการบริหารและจัดการเรียนการสอน ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปอย่างมีศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม และตรงตามความคาดหวังของสังคม มีความซื่อสัตย์และกล้ายืนหยัดในสิ่งที่ถูกต้อง เปิดโอกาสให้บุคลากรสามารถอุทธรณ์ ร้องทุกข์ได้ เมื่อไม่ได้รับความเป็นธรรมจากการปฏิบัติงาน ผู้บริหารสถานศึกษาตัดสินใจหรือลงโทษผู้กระทำความผิดภายใต้กฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ	1) ผู้บริหารสถานศึกษามีการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม ในการ บริหารงานและจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน 2) ผู้บริหารสถานศึกษามี ศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม และตรงตามความคาดหวังของสังคม 3) ผู้บริหารสถานศึกษามีความซื่อสัตย์และกล้ายืนหยัดในสิ่งที่ถูกต้อง 4) ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้บุคลากรสามารถอุทธรณ์ ร้องทุกข์ได้ เมื่อไม่ได้รับความเป็นธรรมจากการปฏิบัติงาน 5) ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถตัดสินหรือลงโทษครูผู้สอนที่กระทำความผิดภายใต้กฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ

ตาราง 2 (ต่อ)

องค์ประกอบ	นิยามเชิงปฏิบัติการ	พฤติกรรมบ่งชี้
3. หลักความโปร่งใส	พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา จัดทำนโยบายและวิธีการปฏิบัติที่สนับสนุนการ ดำเนินงานอย่างเปิดเผย เที่ยงตรง และสามารถ ตรวจสอบความถูกต้องได้ มีการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการ ปฏิบัติงานในการบริหารทุกด้าน มีกระบวนการการทำงานที่เปิดเผยตรงไปตรงมา สามารถตรวจสอบได้และสามารถชี้แจงได้เมื่อมีข้อสงสัย สามารถให้บุคลากรเข้าถึงข้อมูลข่าวสารขององค์กร ได้อย่างทั่วถึง และข้อมูลมีความถูกต้อง มีการสนับสนุนให้มีการจัดทำเอกสาร หลักฐาน การบริหารงบประมาณของโรงเรียน ให้ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน	1) ผู้บริหารสถานศึกษามีนโยบายและวิธีการปฏิบัติที่งานอย่างเปิดเผย เที่ยงตรง และสามารถ ตรวจสอบความถูกต้องได้ 2) ผู้บริหารสถานศึกษา มีการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการ ปฏิบัติงานอย่างรอบด้าน 3) ผู้บริหารสถานศึกษา สามารถตรวจสอบกระบวนการทำงาน และทำงานอย่างตรงไปตรงมา สามารถชี้แจงได้เมื่อมีข้อสงสัย 4) ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถให้บุคลากรเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องขององค์กร ได้อย่างทั่วถึงทุกคน 5) ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้มีการจัดทำเอกสาร หลักฐาน การบริหารงบประมาณของโรงเรียน ให้ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน
4. หลักความมีส่วนร่วม	พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา เปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางและวางแผนงานการดำเนินงานของโรงเรียน เปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์ ประเมินผลการปฏิบัติงาน รับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อร่วมคิดแนวทาง หรือร่วมกันแก้ไขปัญหา มีการแต่งตั้งคณะทำงาน สรุปผลการประเมิน และกำหนดแนวทางการปรับปรุง พัฒนางานของสถานศึกษา มีการติดต่อประสานงานกับผู้นำชุมชนเพื่อร่วมมือในการดำเนินการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ	1) ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางและวางแผนการดำเนินงานของโรงเรียน 2) ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์ประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเอง 3) ผู้บริหารสถานศึกษารับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อร่วมคิด แนวทาง หรือร่วมกันแก้ไขปัญหาสรุปผลการประเมินและกำหนดแนวทางการพัฒนางานของสถานศึกษา 4) ผู้บริหารสถานศึกษา มีการแต่งตั้งคณะทำงาน กำหนดแนวทางการปรับปรุง พัฒนางานของสถานศึกษา 5) ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการติดต่อประสานงานกับผู้นำชุมชนและคนในชุมชนเพื่อมีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดการศึกษาในสถานศึกษาพัฒนางานของสถานศึกษา

ตาราง 2 (ต่อ)

องค์ประกอบ	นิยามเชิงปฏิบัติการ	พฤติกรรมบ่งชี้
5. หลักความ รับผิดชอบ	พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา มีความรับผิดชอบต่อการทำงานในหน้าที่และเป็นคนตรงต่อเวลา มีการส่งเสริมให้ ครู และบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน นักศึกษา มีความตระหนักถึงสิทธิ และหน้าที่ที่มีความสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคม แสดงความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ และผลงาน ต่อเป้าหมายที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ ผู้บริหารมีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน และแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น กล้าที่จะยอมรับผลดีและผลเสียที่เกิดจากการปฏิบัติงานของตนเองและบุคลากรในโรงเรียน	1) ผู้บริหารมีความรับผิดชอบต่อการทำงานในหน้าที่และปฏิบัติงานตรงเวลา 2) ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมให้ ครู และบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน นักศึกษา มีความตระหนักถึงสิทธิ และหน้าที่ที่มีความสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคม 3) ผู้บริหารสถานศึกษามีความรับผิดชอบต่อการทำงานในหน้าที่ และรับผิดชอบต่อผลที่เกิดขึ้น 4) ผู้บริหารมีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน และแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงาน 5) ผู้บริหารสถานศึกษากล้าที่จะยอมรับผลดีและผลเสียที่เกิดจากการปฏิบัติงานของตนเองและบุคลากรในโรงเรียน
6. หลักความ คุ้มค่า	พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา มีการวางแผนและสำรวจความต้องการในการใช้วัสดุ อุปกรณ์ และครุภัณฑ์ ตามความจำเป็น และประโยชน์ใช้สอยสูงสุด มีการวางแผน การใช้จ่ายงบประมาณ ให้เป็นไปตามความเหมาะสมและคุ้มค่าตามวัตถุประสงค์ เป้าหมายของโครงการ ผู้บริหารสถานศึกษามีระบบการจัดซื้อ จัดจ้าง การดูแล รักษา วัสดุ ครุภัณฑ์ที่ใช้ในสถานศึกษา ส่งเสริมให้ใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อลดค่าใช้จ่ายในหน่วยงาน มีการกำกับ ดูแล รักษาและซ่อมแซม วัสดุ ครุภัณฑ์ ต่างๆ ของโรงเรียนให้อยู่ในสภาพที่ใช้ได้ดีเสมอ	1) ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนและสำรวจความต้องการในการใช้วัสดุ อุปกรณ์ และครุภัณฑ์ ตามความจำเป็นและ ประโยชน์ใช้สอยสูงสุดของทุกฝ่าย 2) ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผน การใช้จ่าย งบประมาณ ให้ เป็นไปตามความเหมาะสมและคุ้มค่า ตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของโครงการในสถานศึกษา 3) ผู้บริหารสถานศึกษารู้และเข้าใจระเบียบระบบการจัดซื้อ จัดจ้าง 4) ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อลดค่าใช้จ่ายในหน่วยงาน 5) ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำกับ ติดตาม การดูแลรักษา และซ่อมแซม วัสดุ ครุภัณฑ์ ในโรงเรียน

2. ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน

2.1 ความหมายของความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน

นักวิชาการได้กล่าวถึงความหมายของความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนไว้ ดังนี้

อัมพา รอบครบุรี (2559, หน้า 13) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน หมายถึง ความรู้สึกที่ดีต่อการปฏิบัติงาน ซึ่งได้แก่ สภาพการทำงานดี สบายงาม ระบบงานดีเพื่อนร่วมงานดี ผู้บังคับบัญชาดี จะก่อให้เกิดสภาพทางสังคมสูง และสามารถปรับบุคลิกภาพของตนให้เข้ากับสภาพสังคมทั้งภายในและภายนอกองค์กรได้ ดังนั้น เมื่อบุคคลสามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมทั้งภายในและภายนอกองค์กรและสามารถตอบสนองความจำเป็นพื้นฐานได้ย่อมมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ซึ่งทำให้บุคคลนั้น เกิดความพึงพอใจในการทำงาน และสามารถทำงานได้อย่างเต็มกำลัง ความสามารถ มีความพยายามที่จะสร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ ให้ประสบความสำเร็จปฏิบัติงานได้บรรลุเป้าหมายทั้งในด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผลขององค์กร

ลัดดาวัลย์ เชื้อพลบ (2560, หน้า 35) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน หมายถึง ความรู้สึกชอบ ความคิดเห็นที่ดี ทศนคติของบุคคลที่มีต่องานที่ตนได้ปฏิบัติ หรือมีส่วนเกี่ยวข้องทั้งในด้านการทำงาน ด้านนายจ้างหรือด้าน องค์กรซึ่งสิ่งที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจ ได้แก่ ลักษณะงาน ค่าจ้าง นายจ้างเพื่อนร่วมงาน สถานที่ทำงาน เป็นต้น

ธนากร พูลพิพัฒน์ (2560, หน้า 33) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน หมายถึง ความรู้สึกที่ผู้ปฏิบัติงานทำงานจนประสบผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย โดยกระบวนการในการทำงานนั้นอาจมีการใช้มีแรงจูงใจในการทำงาน ที่แตกต่างกันเพื่อชักจูงหรือจูงใจให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถทำงานจนประสบความสำเร็จ โดยการที่งานนั้นประสบความสำเร็จอาจเกิดจากการที่แต่ละคนเต็มใจที่จะใช้ความสามารถในการทำงานให้สำเร็จตรงตามเวลาที่กำหนด

นิตติยา เกื้อทาน (2560, หน้า 37-38) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน หมายถึง ความรู้สึกทางด้านจิตใจของบุคคลที่มีต่อการปฏิบัติงาน บุคคลใดที่มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน จะส่งผลต่อการทำงานในทางบวก ทำให้เกิดความสุข ความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน เป็นแรงผลักดัน

ให้บุคคลทำงานได้ อย่างมีประสิทธิภาพและประสบผลสำเร็จ

ภคมน ทิฆัมพรบรรเจิด (2561, หน้า 34) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน หมายถึง ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานขึ้นอยู่กับองค์ประกอบของสิ่งจูงใจที่องค์กรนั้น ๆ มีต่อผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้บริหารต้องคำนึงและกำหนดให้มีขึ้นอย่างเหมาะสม เพื่อให้การบริหารขององค์กรดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

วุฒิชัย โภคะชัย (2564, หน้า 17) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน หมายถึง ความรู้สึกชอบหรือ เจตคติที่ดีต่องานที่กำลังปฏิบัติอยู่ มีผลทำให้เกิดการปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ ด้วยร่างกายและสติปัญญา เป็นปัจจัยที่สำคัญที่มีผลต่อความสำเร็จของงานที่บรรลุลู่เป้าหมายที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ อันเป็นผลจากการได้รับการตอบสนองต่อแรงจูงใจ หรือความต้องการของแต่ละบุคคลในแนวทางที่พึงประสงค์ ซึ่งจะเป็นผลดีต่อองค์กร

จินตามาศ คงชัย (2564, หน้า 48) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน หมายถึง ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานมีความสัมพันธ์กับความคิดของบุคลากร ที่มีต่องานและผู้บังคับบัญชาเป็นความรู้สึกเต็มใจมีความสุข เจตคติในทางบวกของบุคลากร ที่มีต่องานและปัจจัยต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานเป็นความรู้สึกที่บุคคลมีต่องานที่ปฏิบัติซึ่งถ้าบุคคลมีความรู้สึกหรือ ทศนคติที่ดีต่องานจะทำให้เกิดความกระตือรือร้น มุ่งมั่น ทดมเท อุทิศ แรงกายแรงใจให้กับงาน ถ้าความต้องการของบุคลากรได้รับการตอบสนองหรือ ได้รับ ผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของผู้ปฏิบัติงานแล้วจะทำให้งานที่เกิดประสิทธิภาพและ บรรลุลู่เป้าหมายขององค์กร

กล่าวโดยสรุปว่า ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน หมายถึง ทศนคติของบุคคลมีต่อสิ่งที่ทำอยู่ เป็นสภาวะจิตที่ปราศจากความเครียด หรือ ความรู้สึกทางบวก หรือเจตคติที่มีต่องานอันเกิดจากผลการได้รับการตอบสนองจากงานที่ปฏิบัติ สภาพการทำงานที่พร้อม และทันสมัย ได้รับโอกาสและความก้าวหน้าอยู่เสมอ ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานขึ้นอยู่กับองค์ประกอบของสิ่งจูงใจที่องค์กรนั้น ๆ มีต่อผู้ปฏิบัติงาน ได้รับการยอมรับนับถือจากผู้บังคับบัญชา และเพื่อนร่วมงาน ได้ค่าจ้าง และค่าตอบแทนที่พึงพอใจ ก่อให้เกิดแรงจูงใจหรือกระตุ้นให้บุคคลนั้นเกิดกำลังใจในการปฏิบัติงานให้สำเร็จและปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจ ส่งผลให้งานนั้นบรรลุวัตถุประสงค์

2.2 ความสำคัญของความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน

นักวิชาการได้กล่าวถึงความสำคัญของความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนไว้ ดังนี้

ธนากร พูลพิพัฒน์ (2560, หน้า 34) ได้กล่าวไว้ว่า ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน เป็น กระบวนการที่บุคคลเกิดความรู้สึกของความพึงพอใจที่จะทำงาน โดยอาศัยมีแรงจูงใจในการทำงานให้ประสบความสำเร็จสูง ผู้ปฏิบัติงานจะมีความทะเยอทะยาน มีการมุ่งแข่งขัน รวมทั้งมีความพยายามที่จะปรับปรุงตนเองให้มีการพัฒนาและมีศักยภาพที่ดียิ่งขึ้น

จุฑาพกา คงน้อย (2562, หน้า 15-16) ได้กล่าวไว้ว่า ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน เป็นสิ่งที่ทำให้บุคคลเกิดพลังต้องเสริมสร้างให้เกิดกับผู้ใต้บังคับบัญชาอยู่เสมอ การใช้กำลังบังคับหรือการจูงใจ แบบนิเสธอาจทำให้ประสิทธิภาพของงานต่ำ วิธีดังกล่าวไม่เป็นการจูงใจที่ดีและไม่ใช่วิธีที่แก้ปัญหาในการปฏิบัติงานที่ถูกต้องแต่อย่างใด การจูงใจแบบปฏิบัติเป็นสิ่งที่ผู้บริหารต้องสนใจศึกษาถึงปัจจัยภายใน อันที่จะก่อให้เกิดการจูงใจในการปฏิบัติงานที่ดีอยู่เสมอและจะต้องเปรียบเทียบสถานการณ์ของการจูงใจ ในขณะนั้นให้ถูกต้องเพื่อจะได้เลือกสรรการใช้เทคนิคการจูงใจได้ถูกต้องกับการแก้ปัญหา ถ้าหากการแก้ปัญหาไม่ถูกจุด นอกจากจะทำให้การจูงใจไม่ได้ผลแล้วความพึงพอใจของผู้ใต้บังคับบัญชา ยังถูกทำลายซึ่งก่อให้เกิดผลเสียกับการปฏิบัติงานในหน่วยงานอีกประการหนึ่ง

วุฒิชัย โภคะชัย (2564, หน้า 19) ได้กล่าวไว้ว่า ความสำคัญของความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน มีความเกี่ยวข้องกับบุคคลและองค์กรที่จะทำให้เกิดความรู้สึกที่ดี ประทับใจทำให้เกิดความร่วมมือกันในการดำเนินการต่าง ๆ ซึ่งจะส่งผลให้งานประสบความสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยเฉพาะอย่างยิ่งในการบริหารการศึกษา

จินตามาศ คงชัย (2564, หน้า 49) ได้กล่าวไว้ว่าความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน เป็น ความรู้สึกของ บุคคลในทางบวก ทางลบ ความชอบ ความสบายใจ ความสุขใจที่มีต่องาน ซึ่งส่งผลให้ บุคคลเอาใจใส่ในการทำงาน การยอมรับในสิ่งที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย ยอมเสียสละ เวลาและความสุขส่วนตัวเพื่องาน ซึ่งส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงาน และเกิด ประสิทธิภาพต่อเป้าหมายขององค์กร

กล่าวโดยสรุปว่า ความสำคัญของความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน เป็นสิ่งที่มีการเสริมสร้างให้เกิดขึ้นกับบุคคลในองค์กรเมื่อบุคลากรมีความพึงพอใจในงานแล้ว ย่อมนำไปสู่การมีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน ซึ่งเต็มไปด้วยความมุ่งมั่นและความตั้งใจให้ได้ผลงานเต็มศักยภาพของตน

2.3 องค์ประกอบของความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน

นักวิชาการหลายท่านได้กำหนดองค์ประกอบของความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน ไว้ดังนี้

อัมพา รอบครบุรี (2559, หน้า 13) ได้กล่าวไว้ว่าองค์ประกอบของความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่

1. ด้านความสำเร็จของงาน
2. ด้านการยอมรับนับถือ
3. ด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ
4. ด้านความรับผิดชอบ
5. ด้านโอกาสและความก้าวหน้า

ลัดดาวัลย์ เชื้อพลบ (2560, หน้า 42-48) ได้กล่าวไว้ว่าองค์ประกอบของความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน ประกอบด้วย 10 ด้าน ได้แก่

1. ด้านความสำเร็จของงาน
2. ด้านการยอมรับนับถือ
3. ด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ
4. ด้านความรับผิดชอบ
5. ด้านนโยบายและการบริหาร
6. ด้านโอกาสและความก้าวหน้า
7. ด้านค่าจ้างและค่าตอบแทน
8. ด้านสภาพการทำงาน
9. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในหน่วยงาน
10. ด้านการปกครองบังคับบัญชา

ธนกร พูลพิพัฒน์ (2560, หน้า 34) ได้กล่าวไว้ว่าองค์ประกอบของความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่

1. ด้านความสำเร็จของงาน
2. ด้านการยอมรับนับถือ
3. ด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ
4. ด้านความรับผิดชอบ
5. ด้านโอกาสและความก้าวหน้า

นิตติยา เกื้อทาน (2560, หน้า 37-38) ได้กล่าวไว้ว่าองค์ประกอบของความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่

1. ด้านความสำเร็จของงาน
2. ด้านการยอมรับนับถือ
3. ด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ
4. ด้านความรับผิดชอบ
5. ด้านนโยบายและการบริหาร

ภคมน ทิฆัมพรบรรเจิด (2561, หน้า 39-40) ได้กล่าวไว้ว่าองค์ประกอบของความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่

1. ด้านความสำเร็จของงาน
2. ด้านการยอมรับนับถือ
3. ด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ
4. ด้านความรับผิดชอบ
5. ด้านโอกาสและความก้าวหน้า

จุฑาพกา คงน้อย (2562, หน้า 16-19) ได้กล่าวไว้ว่าองค์ประกอบของความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่

1. ด้านการยอมรับนับถือ
2. ด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ
3. ด้านโอกาสและความก้าวหน้า
4. ด้านสภาพการทำงาน

วุฒิชัย โกะชะชัย (2564, หน้า 31–32) ได้กล่าวไว้ว่าองค์ประกอบของความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน ประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่

1. ด้านความสำเร็จของงาน
2. ด้านการยอมรับนับถือ
3. ด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ
4. ด้านโอกาสและความก้าวหน้า
5. ด้านค่าจ้างและค่าตอบแทน
6. ด้านสภาพการทำงาน

จินตมาศ คงชัย (2564, หน้า 62–64) ได้กล่าวไว้ว่าองค์ประกอบของความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่

1. ด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ
2. ด้านโอกาสและความก้าวหน้า
3. ด้านค่าจ้างและค่าตอบแทน
4. เพื่อนร่วมงาน

Locke (1981, p. 1302) ได้กล่าวไว้ว่าองค์ประกอบของความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน ประกอบด้วย 8 ด้าน ได้แก่

1. ด้านการยอมรับนับถือ
2. ด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ
3. ด้านโอกาสและความก้าวหน้า
4. ด้านค่าจ้างและค่าตอบแทน
5. เพื่อนร่วมงาน
6. ด้านสภาพการทำงาน
7. ด้านการบริหารงานเป็นระบบ
8. ด้านการนิเทศ

Barnard (1986, pp. 142–149) ได้กล่าวไว้ว่าองค์ประกอบของความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่

1. ด้านความสำเร็จของงาน
2. ด้านโอกาสและความก้าวหน้า
3. ด้านค่าจ้างและค่าตอบแทน

4. เพื่อนร่วมงาน

5. ด้านสภาพการทำงาน

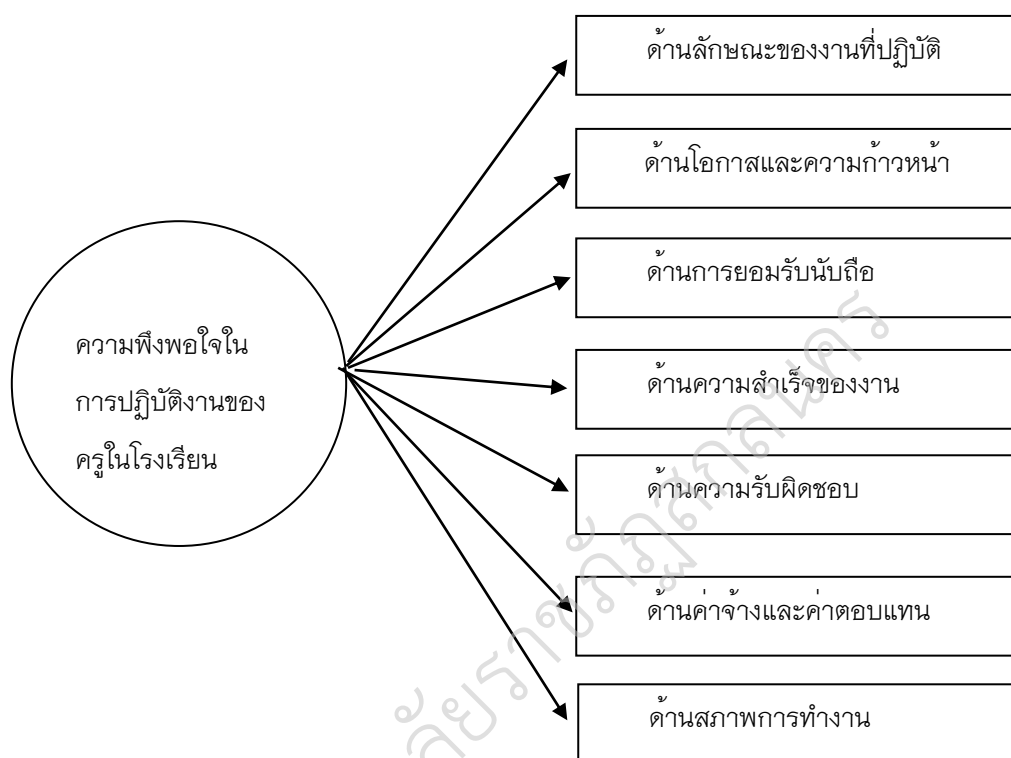
จากทัศนะเกี่ยวกับองค์ประกอบของความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สามารถสังเคราะห์ได้ดังตารางที่ 3

ตาราง 3 การสังเคราะห์ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน

ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ของครูในโรงเรียน	1. อัมพา รอบครบุรี (2559)	2. ลัดดาวัลย์ เชื้อพลบ (2560)	3. ธนากร พลพัฒน์ (2560)	4. นิติยา เกื้อทาน (2560)	5. ทัศนีย์ พิเศษบรรเจ็ด (2561)	6. จุฑาภา คงน้อย (2562)	7. วุฒิชัย โทะชะชัย (2564)	8. จินตมาศ คงชัย (2564)	9. Locke (1981)	10. Barnard (1986)	ค่าความถี่	ร้อยละ	องค์ประกอบที่คัดสรร
1. ด้านความสำเร็จของงาน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓		7	70.00	✓
2. ด้านการยอมรับนับถือ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓		8	80.00	✓
3. ด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		9	90.00	✓
4. ด้านความรับผิดชอบ	✓	✓	✓	✓	✓						5	50.00	✓
5. ด้านนโยบายและการบริหาร		✓		✓							2	20.00	
6. ด้านโอกาสและความก้าวหน้า	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	9	90.00	✓
7. ด้านค่าจ้างและค่าตอบแทน		✓					✓	✓	✓	✓	5	50.00	✓
8. ด้านเพื่อนร่วมงาน								✓	✓	✓	3	30.00	
9. ด้านสภาพการทำงาน		✓				✓	✓		✓	✓	5	50.00	✓
10. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในหน่วยงาน		✓									1	10.00	
11. ด้านการปกครองบังคับบัญชา		✓									1	10.00	
12. การบริหารงานเป็นระบบ									✓		1	10.00	
13. การนิเทศงาน									✓		1	10.00	
รวม	5	10	5	5	5	4	6	4	8	5	-		

จากตาราง 3 การสังเคราะห์ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน ผู้วิจัยได้ศึกษาองค์ประกอบจำนวน 13 องค์ประกอบจากนั้นผู้วิจัยใช้เกณฑ์ความถี่ตั้งแต่ 5 หรือ ร้อยละ 50 ขึ้นไปในการเลือกองค์ประกอบความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน แบ่งเป็น 7 องค์ประกอบดังนี้ 1) ด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติ 2) ด้านโอกาสและ

ความก้าวหน้า 3) ด้านการยอมรับนับถือ 4) ด้านความสำเร็จของงาน 5) ด้านความ
 รับผิดชอบ 6) ด้านค่าจ้างและค่าตอบแทน 7) ด้านสภาพการทำงาน ดังรูปภาพประกอบ 3

ภาพประกอบ 3 องค์ประกอบความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน

องค์ประกอบความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนที่สังเคราะห์ได้
 ทั้ง 7 องค์ประกอบ มีนักวิชาการและนักวิจัยได้ให้ความหมาย ดังต่อไปนี้

2.4.1. ด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติ

นักวิชาการได้ให้ความหมายของด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติไว้ ดังนี้

อัมพา รอบครบุรี (2559, หน้า 8) ได้กล่าวไว้ว่า ลักษณะของงานที่ปฏิบัติ หมายถึง งานที่น่าสนใจ ต้องอาศัยความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ท้าทายให้ลงมือทำ หรือเป็นงานที่มีลักษณะทำ ตั้งแต่ต้นจนจบโดยลำพัง

ลัดดาวัลย์ เชื้อพลบ (2560, หน้า 43) ได้กล่าวไว้ว่า ลักษณะของงานที่ปฏิบัติ หมายถึง งานประจำหรืองานที่มีการเปลี่ยนแปลง ที่ต้องอาศัยความคิดสร้างสรรค์ และความท้าทายให้ลงมือปฏิบัติงาน

ธนาคาร พูลพิพัฒน์ (2560, หน้า 9) ได้กล่าวไว้ว่า ลักษณะของงานที่ปฏิบัติ หมายถึง งานที่มีโครงสร้างและคู่มือปฏิบัติงานที่มีความชัดเจน และเป็นงานที่ตรงกับความรู้ ความสามารถ เป็นงานที่น่าสนใจ ทำลายความสามารถให้ยากทำ ส่งเสริมให้คิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความยากง่ายตั้งแต่ต้นจนสำเร็จ โดยไม่เกิดความเบื่อหน่าย

นิติยา เกื้อทาน (2560, หน้า 50) ได้กล่าวไว้ว่า ลักษณะของงานที่ปฏิบัติ หมายถึง งานที่ทำลายความสามารถ หรือ เป็นงานที่อาศัยความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ คิดค้นสิ่งใหม่ ๆ เป็นงานที่มีลักษณะพิเศษต้องใช้ ความสามารถเฉพาะตัวในการทำงาน

ภคมน ทิพย์พรบรรเจิด (2561, หน้า 8) ได้กล่าวไว้ว่า ลักษณะของงานที่ปฏิบัติ หมายถึง ความเห็นและความรู้สึกนึกคิดของครูความเห็น และความรู้สึกนึกคิดของครูระดับการทำงาน ที่ได้รับมอบหมายตรงกับความรู้ ความสามารถที่ได้ศึกษา มีความตั้งใจในการปฏิบัติงานอย่างจริงจังเพื่อให้งานที่ได้รับมอบหมายนั้นบรรลุวัตถุประสงค์ การได้รับการมอบหมายให้ทำงานที่คนอื่นไม่ต้องการกระทำ เสียสละเพื่อหน้าที่การงานและพึงพอใจที่ได้ ทำงานนอกเหนือจากงานในหน้าที่เพิ่มขึ้นอีก ตลอดจนต้องการปฏิบัติงานที่มีความน่าสนใจและทำลายความสามารถ และมีความต้องการที่จะทำงานในหน่วยงาน

จุฑาทภา คงน้อย (2562, หน้า 16) ได้กล่าวไว้ว่า ลักษณะของงานที่ปฏิบัติ หมายถึง การที่ข้าราชการครูได้ปฏิบัติงานที่ตรงกับความรู้ความสามารถเป็นงานที่ตนสนใจและเหมาะสมกับความรู้ความสามารถงานที่ปฏิบัติต้องพัฒนาความรู้และเพิ่มพูนประสบการณ์ ซึ่งทำให้เกิดความพอใจในการปฏิบัติงานและเป็นแรงจูงใจให้ข้าราชการครูปฏิบัติงานอย่างตั้งใจและปฏิบัติงานนั้น ๆ จนสำเร็จ

วุฒิชัย โภคะชัย (2564, หน้า 32) ได้กล่าวไว้ว่า ลักษณะของงานที่ปฏิบัติ หมายถึงเป็นความน่าสนใจของงานที่รับผิดชอบอยู่ เป็นงานที่เหมาะสมกับความรู้ ความสามารถและทำลายในการปฏิบัติ การได้มีโอกาสทำงานอย่างต่อเนื่อง และได้สร้างสรรค์ผลงานใหม่ ๆ ได้ปฏิบัติงานตามความสามารถและเหมาะสมกับความรู้ของตนเอง

จินตมาศ คงชัย (2564, หน้า 15) ได้กล่าวไว้ว่า ลักษณะของงานที่ปฏิบัติ หมายถึง งานที่ปฏิบัติมีความน่าสนใจ มีความแปลกใหม่ ทำลายความสามารถ เปิดโอกาสให้ครูได้พัฒนาเรียนรู้เพิ่มเติม มีปริมาณที่ เหมาะสม และมีโอกาสที่จะประสบความสำเร็จ

Locke (1981, p. 1302) ได้กล่าวไว้ว่า ลักษณะของงานที่ปฏิบัติ หมายถึง ความน่าสนใจของงาน ความยากง่ายของงาน โอกาสเรียนรู้งานหรือศึกษางาน โอกาสที่จะทำงานสำเร็จ รวมถึงวิธีการทำงานและการควบคุมการทำงาน

สรุปได้ว่า ลักษณะของงานที่ปฏิบัติ หมายถึง งานที่ครูผู้สอนปฏิบัติเป็นงานที่ได้ใช้ความรู้ความสามารถในการทำงานอย่างเต็มที่ ผู้บริหารสถานศึกษามอบหมายงานที่ท้าทายและแปลกใหม่ให้ครูได้พัฒนาตนเองอยู่เสมอ มีอิสระในการตัดสินใจ และกำหนดวิธีการทำงานด้วยตนเอง งานที่ปฏิบัติมีขอบเขต และรายละเอียด การปฏิบัติชัดเจนและมีปริมาณที่เหมาะสม

2.4.2 ด้านโอกาสและความก้าวหน้า

นักวิชาการได้ให้ความหมายของด้านโอกาสและความก้าวหน้าไว้ ดังนี้

อัมพา รอบครบุรี (2559, หน้า 8) ได้กล่าวไว้ว่า โอกาสและความก้าวหน้า หมายถึง การได้รับเลื่อนชั้น การเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้นมีโอกาสได้ศึกษาต่อเพื่อหาความรู้เพิ่มเติมได้รับการฝึกอบรมดูงาน

ลัดดาวัลย์ เชื้อพลบ (2560, หน้า 44) ได้กล่าวไว้ว่า โอกาสและความก้าวหน้า หมายถึง การได้รับเงินเดือนขึ้น หรือตำแหน่งสูงขึ้น รวมถึงโอกาสที่จะเพิ่มพูน ความรู้ความสามารถในการทำงานเพิ่มขึ้น หรือมีความเจริญในหน้าที่การงาน

ธนากร พูลพิพัฒน์ (2560, หน้า 9) ได้กล่าวไว้ว่า โอกาสและความก้าวหน้า หมายถึง การทำงานที่ก่อให้เกิดความก้าวหน้าในวิชาชีพ มีโอกาส ได้เลื่อนชั้น เงินเดือน ตำแหน่งงานที่สูงขึ้น ด้วยความเป็นธรรม รวมทั้งการมีโอกาสเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถในการทำงาน

ภคมน ทิฆัมพรบรรเจิด (2561, หน้า 8) ได้กล่าวไว้ว่า โอกาสและความก้าวหน้า หมายถึง ความเห็นและความรู้สึกนึกคิดของครูเกี่ยวกับการทำงาน ได้รับมอบหมายงานให้รับผิดชอบในปริมาณที่เหมาะสม งานที่รับผิดชอบ มีความสำคัญตรง ความรู้ความสามารถ มีระบบและอิสระในการตัดสินใจเพื่อให้งานที่รับผิดชอบบรรลุผลสำเร็จ มีอิสระ ในการวางแผนการทำงานและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นด้วยตนเอง การวางแผนก่อนดำเนินงานและร่วม ปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบ และพร้อมที่จะรับผิดชอบจนกว่าจะสำเร็จงานที่รับผิดชอบมีส่วน ส่งเสริมสนับสนุน ให้ภารกิจของสถานศึกษาประสบความสำเร็จและสร้างคุณค่า ชื่อเสียงให้กับสถานศึกษา

จุฑาพกา คงน้อย (2562, หน้า 18) ได้กล่าวไว้ว่า

โอกาสและความก้าวหน้า หมายถึง การได้รับความยุติธรรมเกี่ยวกับ ความดีความชอบ การเลื่อนขั้นการเลื่อนตำแหน่งการศึกษาต่อการอบรมศึกษาดูงานหรือกิจกรรมที่ บุคคล สามารถได้รับความก้าวหน้าในตำแหน่งและวิชาชีพตราบใดที่คนเรามีความก้าวหน้าก็ย่อม มีกำลังใจที่จะฝ่าฟันอุปสรรคในการปฏิบัติงานนั้น ๆ ให้ลุล่วงไปด้วยกำลังใจดีเสมอ

วุฒิชัย โกตะชัย (2564, หน้า 31) ได้กล่าวไว้ว่า

โอกาสและความก้าวหน้า หมายถึง เป็นการมีโอกาสที่จะได้เลื่อนขั้นเงินเดือนเลื่อนตำแหน่ง ในระดับที่สูงขึ้น เมื่อได้ปฏิบัติงานอย่างตั้งใจและประสบความสำเร็จ มีความชำนาญในงาน ที่ปฏิบัติ และการมีโอกาสได้เข้ารับการฝึกอบรมหรือลาศึกษาต่อ

จินตมาศ คงชัย (2564, หน้า 15) ได้กล่าวไว้ว่า

โอกาสและความก้าวหน้า หมายถึง โอกาสในการเลื่อนตำแหน่งให้ สูงขึ้น ความยุติธรรม ในการเลื่อนตำแหน่งของหน่วยงานและหลักการในการพิจารณาเลื่อน ตำแหน่ง หรือการขยับตำแหน่งจากตำแหน่งเดิมไปสู่ตำแหน่งที่มีสูงขึ้น

Locke (1981, p. 1302) ได้กล่าวไว้ว่า โอกาสและความก้าวหน้า หมายถึง โอกาสในการเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้น ความยุติธรรมในการเลื่อนตำแหน่งของหน่วยงานและ หลักการในการพิจารณาเลื่อนตำแหน่ง หรือการขยับตำแหน่งจากตำแหน่งเดิมไป สู่ตำแหน่งที่มีสูงขึ้น

Barnard (1986, pp. 142-149) ได้กล่าวไว้ว่า โอกาสและความก้าวหน้า หมายถึง โอกาสของบุคคลที่ไม่เกี่ยวกับวัตถุ ได้แก่ โอกาสที่บุคคลจะได้รับ แตกต่างไปจาก บุคคลอื่น ๆ เช่น ได้รับเกียรติยศ ได้รับอำนาจพิเศษส่วนตัว และโอกาสที่จะ ได้รับตำแหน่ง มีอำนาจมากกว่าเดิม

สรุปได้ว่า โอกาสและความก้าวหน้า หมายถึง ครูผู้สอนได้รับโอกาส ในการเลื่อนตำแหน่ง ในการปฏิบัติงานในสายงานที่สูงขึ้น มีประสบการณ์และความ ชำนาญในการปฏิบัติงานเพิ่มขึ้น ได้รับการส่งเสริมสนับสนุนจาก ผู้บังคับบัญชาให้มี ความก้าวหน้าในตำแหน่ง หน้าที่การงานครูผู้สอนได้รับโอกาสในการได้เข้ารับการอบรม สัมมนาและการศึกษาดูงานเพื่อพัฒนาความรู้และทักษะในการปฏิบัติงาน และสถานศึกษา เปิดโอกาสให้ทุกคน ลาศึกษาต่อได้

2.4.3. ด้านการยอมรับนับถือ

นักวิชาการได้ให้ความหมายของด้านการยอมรับนับถือไว้ ดังนี้

อัมพา รอบครบุรี (2559, หน้า 8) ได้กล่าวไว้ว่า การยอมรับนับถือ หมายถึง การได้รับการยอมรับนับถือจากบุคคลในหน่วยงานหรือบุคคลอื่น ๆ ที่มาขอคำปรึกษา ซึ่งอาจแสดงออกในรูปการยกย่องชมเชย การให้กำลังใจ การแสดงความยินดีการแสดงออกที่ทำให้เห็นถึงการยอมรับในความสามารถ

ลัดดาวัลย์ เชื้อพลบ (2560, หน้า 43) ได้กล่าวไว้ว่า การยอมรับนับถือ หมายถึง การได้รับการยอมรับไม่ว่าจากผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน หรือแม้แต่คนภายในองค์กร การได้รับเกียรติและศักดิ์ศรี และการได้รับความร่วมมือในการทำงานหรือยกย่องชมเชย ให้กำลังใจ

ธนากร พูลพิพัฒน์ (2560, หน้า 9) ได้กล่าวไว้ว่า การยอมรับนับถือ หมายถึง การได้รับการยกย่อง ชมเชย การแสดงความยินดี การให้กำลังใจหรือการยอมรับในความสามารถและได้รับการยอมรับจากเพื่อนร่วมงานหรือ ผู้บังคับบัญชา

นิตติยา เกื้อทาน (2560, หน้า 49-50) ได้กล่าวไว้ว่า การยอมรับนับถือ หมายถึง การได้รับการยอมรับนับถือไม่ว่าจากผู้บังคับบัญชาหรือจากบุคคลในหน่วยงาน รวมทั้ง การยกย่องชมเชยแสดงความยินดีการให้กำลังใจหรือการแสดงออกอื่นที่แสดงให้เห็นถึงการยอมรับในความสามารถ

ภคมน ทิฆัมพรบรรเจิด (2561, หน้า 7-8) ได้กล่าวไว้ว่า การยอมรับนับถือ หมายถึง ความเห็นและความรู้สึกนึกคิดของครู ความเห็นและความรู้สึกนึกคิดของครูการทำงาน ที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานที่ได้รับการยอมรับจาก ผู้บังคับบัญชา ได้รับคำยกย่องชมเชยจากผู้บังคับบัญชา ทำให้รู้สึกต้องการทำงานนั้นให้ดียิ่งขึ้น ได้ รับคำชมเชยจากเพื่อนร่วมงาน ความต้องการให้ผู้ใต้บังคับบัญชา ขอคำปรึกษาเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้น และมอบหมายงานในโอกาสพิเศษให้ทำ ต้องการที่จะได้รับการแต่งตั้งให้ทำงานในหน้าที่สำคัญ

จุฑาพกา คงน้อย (2562, หน้า 17) ได้กล่าวไว้ว่า การยอมรับนับถือ หมายถึง การยอมรับนับถือเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอีกประการ หนึ่งต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานและจากความหมายดังกล่าวผู้ศึกษาสรุปได้ว่า การยอมรับนับถือ หมายถึง การที่ข้าราชการครูได้รับการยอมรับนับถือ การยกย่องชมเชยและไว้วางใจจากผู้บังคับบัญชา และเพื่อนร่วมงาน เกี่ยวกับผลงานที่ประสบความสำเร็จและได้รับการยอมรับว่าเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถในองค์กร

วูดลีย์ โกลดซ์ (2564, หน้า 31) ได้กล่าวไว้ว่า การยอมรับนับถือ หมายถึง เป็นการที่ผู้ร่วมงานและผู้บังคับบัญชาและบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง ให้การยอมรับยกย่องในผลสำเร็จของงานที่ได้ปฏิบัติ ทำให้เกิดความรู้สึกมีเกียรติ และศักดิ์ศรีในตำแหน่งหน้าที่การงานที่ปฏิบัติอยู่ การมีโอกาสดำเนินการแสดงให้เห็นในการ ปฏิบัติงานจนเป็นที่ยอมรับจากผู้บังคับบัญชาเพื่อนร่วมงานและบุคคลอื่น

Locke (1981, p. 1302) ได้กล่าวไว้ว่า การยอมรับนับถือ หมายถึง การได้รับคำยกย่องชมเชยในผลสำเร็จของงาน ความเชื่อมั่นในผลงาน การที่บุคคลทำงานได้สำเร็จ จนเป็นที่ยอมรับเชื่อถือ ไว้วางใจ ได้รับการยกย่องชมเชย จากผู้บังคับบัญชา และเพื่อนร่วมงาน จนได้รับมอบหมายให้ทำงานที่สำคัญ ๆ จากผู้บังคับบัญชา และเพื่อนร่วมงานขอ คำแนะนำในการปฏิบัติงาน

สรุปได้ว่า ความยอมรับนับถือ หมายถึง ครูผู้สอนได้รับการยอมรับในผล การปฏิบัติงานจากผู้บังคับบัญชา มีโอกาสเสนอผลงานของตนเองต่อที่ประชุมหรือ เผยแพร่ต่อผู้อื่น ได้รับการยอมรับนับถือจากเพื่อนร่วมงานและผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงานให้เกียรติแก่ครูผู้สอนครู ได้รับการยอมรับเชื่อถือและไว้วางใจจากบุคคลทั่วไป

2.4.4. ด้านความสำเร็จของงาน

นักวิชาการได้ให้ความหมายของด้านความสำเร็จของงานไว้ ดังนี้

อัมพา รอบครบุรี (2559, หน้า 8) ได้กล่าวไว้ว่า ความสำเร็จ หมายถึง การที่บุคคลสามารถทำงานได้เสร็จสิ้นประสบผลสำเร็จอย่างดี สามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับงาน และรู้จักป้องกันปัญหาที่เกิดขึ้น

ลัดดาวัลย์ เชื้อพลบ (2560, หน้า 42) ได้กล่าวไว้ว่า ความสำเร็จ หมายถึง การที่บุคคลทำงานได้เสร็จสิ้น ประสบผลสำเร็จและมีความสามารถในการแก้ไขปัญหาได้

ธนากร พูลพิพัฒน์ (2560, หน้า 9) ได้กล่าวไว้ว่า ความสำเร็จ หมายถึง ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ได้บรรลุผล สำเร็จ ตามเป้าหมาย รวมทั้งวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน โดยผู้บังคับบัญชามอบหมายงานที่ เหมาะสม และติดตามช่วยเหลือ การปฏิบัติงานให้ประสบผลสำเร็จ ตลอดจนรู้จักแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ ในขณะทำงาน

นิตติยา เกื้อทาน (2560, หน้า 49) ได้กล่าวไว้ว่า ความสำเร็จ หมายถึง ความสำเร็จของงานเป็นความรู้สึกที่บุคคลสามารถทำ งานได้เสร็จสิ้น

และประสบผลสำเร็จอย่างดี ความสามารถในการแก้ปัญหาต่าง ๆ การรู้จัก ป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้น และเมื่อทนสำเร็จเกิดความรู้สึกพอใจในผลสำเร็จของงานนั้นอย่างยิ่ง

ภคมน ทิฆัมพรบรรเจิด (2561, หน้า 7) ได้กล่าวไว้ว่า ความสำเร็จ หมายถึง ความเห็นและความรู้สึกนึกคิดของครูเกี่ยวกับ การทำงานให้สำเร็จลุล่วงไปได้ตามเป้าหมาย ความต้องการที่จะทำงานให้สำเร็จเสร็จสิ้นโดยเร็ว เมื่อมีปัญหากเกิดขึ้นจากการทำงานจะรีบแก้ไขทันทีเพื่อให้งานสำเร็จที่สุด รู้สึกภูมิใจที่ได้แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้ด้วยตนเอง รู้สึกว่าเพื่อนร่วมงานเข้ามาช่วยกันทำงานเพื่อให้งานเสร็จเร็วขึ้น ไม่รู้สึกเหน็ดเหนื่อยกับงานที่ทำ และพอใจในงานที่ทำอยู่ในปัจจุบัน

วุฒิชัย โภคะชัย (2564, หน้า 31) ได้กล่าวไว้ว่า ความสำเร็จ หมายถึง เป็นการใช้ความรู้ความสามารถในการแก้ปัญหาความสามารถในการปฏิบัติงาน ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จและพึงพอใจในผลสำเร็จนั้น ซึ่งผลสำเร็จของงานมาจากการวางแผนและการช่วยเหลือ จากผู้บังคับบัญชาจนเกิดการยอมรับจากเพื่อนร่วมงาน

Barnard (1986, pp. 142–149) ได้กล่าวไว้ว่า ความสำเร็จ หมายถึง การเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมอย่างกว้างขวางช่วยให้บุคลากร รู้สึกว่าตนเป็นคนสำคัญของหน่วยงานโดยเฉพาะหน่วยงานที่มีขนาดใหญ่

สรุปได้ว่า ความสำเร็จของงาน หมายถึง ครูผู้สอนปฏิบัติงานสำเร็จตามเวลาที่กำหนด พึงพอใจกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เกิดจากการจัดกิจกรรมการสอนของตนเอง เมื่อมีปัญหากเกิดขึ้นในการปฏิบัติงาน สามารถแก้ปัญหาเหล่านั้นได้ ครูผู้สอนคิดว่าลักษณะงานในหน้าที่และงานพิเศษมีความเหมาะสมกับความรูความสามารถของตนเอง มีเสรีภาพและได้ใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ อย่างเต็มที่ในการจัดการเรียนการสอน

2.4.5. ด้านความรับผิดชอบ

นักวิชาการได้ให้ความหมายของด้านความรับผิดชอบไว้ ดังนี้

อัมพา รอบครบุรี (2559, หน้า 8) ได้กล่าวไว้ว่า ความรับผิดชอบ หมายถึง การได้รับมอบหมายให้ดูแล งานใหม่ ๆ และมีอำนาจอย่างเต็มที่ ไม่มีการตรวจหรือควบคุมอย่างใกล้ชิด

ลัดดาวัลย์ เชื้อพลบ (2560, หน้า 43) ได้กล่าวไว้ว่า ความรับผิดชอบ หมายถึง ความพึงพอใจที่เกิดจากการรับมอบหมาย ให้รับผิดชอบงานใหม่ ๆ และมีอำนาจในการรับผิดชอบอย่างเต็มที่ ตามหน้าที่ของตนเอง

ธนาคาร พูลพัฒน์ (2560, หน้า 9) ได้กล่าวไว้ว่า ความรับผิดชอบ หมายถึง การปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายให้บรรลุผลสำเร็จ ในระยะเวลาที่กำหนด หรือภายในระยะเวลาที่เหมาะสม โดยได้รับความไว้วางใจและมีอำนาจ ในการตัดสินใจ ในการดำเนินงานอย่างเต็มที่

นิติยา เกื้อทาน (2560, หน้า 51) ได้กล่าวไว้ว่า ความรับผิดชอบ หมายถึง ความพึงพอใจที่เกิดจากการได้รับมอบหมาย ให้รับผิดชอบ และมีอำนาจ รับผิดชอบได้อย่างเต็มที่ ไม่ควบคุมมากเกินไปจนขาดความอิสระ ในการทำงาน

ภคมน ทิษฐ์พรบรรเจิด (2561, หน้า 8) ได้กล่าวไว้ว่า ความรับผิดชอบ หมายถึง ความเห็นและความรู้สึกนึกคิดของครูเกี่ยวกับการทำงาน ได้รับมอบหมายงานให้ รับผิดชอบในปริมาณที่เหมาะสม งานที่รับผิดชอบมีความสำคัญตรง ความรู้ความสามารถ มีระบบและอิสระในการตัดสินใจเพื่อให้งานที่รับผิดชอบบรรลุผลสำเร็จ มีอิสระ ในการวางแผนการทำงานและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นด้วยตนเอง การวางแผนก่อนดำเนินงานและร่วม ปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบ และพร้อมที่จะรับผิดชอบจนกว่าจะสำเร็จงานที่รับผิดชอบ มีส่วน ส่งเสริมสนับสนุนให้ภารกิจของสถานศึกษาประสบความสำเร็จและสร้างคุณค่า ชื่อเสียงให้กับ สถานศึกษา

สรุปได้ว่า ความรับผิดชอบ ครูผู้สอนมีความตั้งใจในการปฏิบัติงานที่ ได้รับมอบหมายให้บรรลุตามเป้าหมายของงาน พอใจและมีความรับผิดชอบในการ ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย มีส่วนร่วมในการรับผิดชอบงานต่าง ๆ ในโรงเรียน ครูผู้สอน ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้รับผิดชอบโครงการของโรงเรียน และมีความตั้งใจปฏิบัติงาน สามารถแก้ไข ปัญหาโดยไม่ทิ้งงาน

2.4.6. ด้านค่าจ้างและค่าตอบแทน

นักวิชาการได้ให้ความหมายของด้านค่าจ้างและค่าตอบแทนไว้ ดังนี้

ลัดดาวัลย์ เชื้อพลบ (2560, หน้า 45) ได้กล่าวไว้ว่า ค่าจ้างและค่าตอบแทน หมายถึง รายได้ หรือค่าตอบแทนทุกประเภทจากการปฏิบัติงาน ของแต่ละบุคคล

วุฒิชัย โภคะชัย (2564, หน้า 32) ได้กล่าวไว้ว่า ค่าจ้างและค่าตอบแทน หมายถึง เป็นเงินเดือนที่ได้รับค่าตอบแทนอื่น ๆ ในการปฏิบัติงาน นอกเหนือจากเงินเดือน ที่ได้รับปกติและค่าสวัสดิการต่าง ๆ ที่ได้รับเงินบำเหน็จตอบแทน เมื่อออกจากการ บริการและการรักษาพยาบาล สวัสดิการด้านการศึกษาบุตร และที่พักอาศัย

จินตมาศ คงชัย (2564, หน้า 15) ได้กล่าวไว้ว่า ค่าจ้างและค่าตอบแทน หมายถึง จำนวนเงินที่ได้รับ ความเท่าเทียม และความยุติธรรมในการจ่ายเงินเดือนของหน่วยงาน เงินค่าตอบแทนการทำงานที่ กำหนดให้เป็นรายเดือน

Locke (1981, p. 1302) ได้กล่าวไว้ว่า จำนวนเงินที่ได้รับ ความเท่าเทียม และความ ยุติธรรมในการจ่ายเงินเดือนของหน่วยงาน เงินค่าตอบแทนการทำงานที่ กำหนดให้เป็นราย เดือน หรือค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่องค์การจ่ายให้แก่ผู้ปฏิบัติงาน ค่าใช้จ่ายนี้ อาจจ่ายในรูปตัว เงินหรือมิใช่ตัวเงินก็ได้ เพื่อตอบแทนการปฏิบัติงานตามที่ความ รับผิดชอบจูงใจให้มี การปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพส่งเสริมขวัญกำลังใจของ ผู้ปฏิบัติงาน

สรุปได้ว่า ค่าจ้างและค่าตอบแทน หมายถึง ครูผู้สอนได้รับเงินเดือน ที่เหมาะสมกับความรู้ความสามารถ สิทธิประโยชน์และสวัสดิการต่าง ๆ ที่ได้รับมีส่วน ส่งเสริมการปฏิบัติงาน เงินเดือน/ค่าตอบแทนของครูในโรงเรียนมีความพอเพียงต่อการ ดำรงชีวิตค่าจ้างและค่าตอบแทนที่ได้รับมีความเหมาะสมและยุติธรรม ได้รับการพิจารณา ในการเลื่อนขั้นเงินเดือนด้วยความเป็นธรรม

2.4.7 ด้านสภาพการทำงาน

นักวิชาการได้ให้ความหมายของด้านสภาพการทำงานไว้ ดังนี้

ลัดดาวัลย์ เชื้อพลบ (2560, หน้า 46) ได้กล่าวไว้ว่า สภาพการทำงาน หมายถึง ลักษณะสิ่งแวดล้อม สถานที่ปฏิบัติงาน เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างลุล่วง ด้วยดี

จุฑาทภา คงน้อย (2562, หน้า 19) ได้กล่าวไว้ว่า สภาพการทำงาน หมายถึง ปริมาณงานที่ผู้ปฏิบัติงานได้รับมอบหมาย และ สภาพแวดล้อมที่มีความเป็น ระเบียบเรียบร้อยเหมาะสม สะดวกและมีบรรยากาศที่เหมาะสมในการ ปฏิบัติงาน ได้แก่ สถานที่ทำงานห้องเรียนอาคารเรียนสื่อการเรียนการสอนห้องประกอบการอุปกรณ์ หรือ เครื่องมือต่าง ๆ ภายในสถานศึกษาพันธมิตรเครือข่ายให้ความร่วมมือและสนับสนุนในการ ปฏิบัติงาน

วุฒิชัย โภคะชัย (2564, หน้า 32) ได้กล่าวไว้ว่า สภาพการทำงาน หมายถึง เป็นสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย วัสดุ อุปกรณ์ สื่อการสอน บรรยากาศและสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน มีความปลอดภัยในสถานที่ทำงาน

มีความสะดวกในการเดินทาง มีบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่ดีและมีวัสดุ อุปกรณ์
อำนวยความสะดวกอย่างเพียงพอ

Locke (1981, p. 1302) ได้กล่าวไว้ว่า สภาพการทำงาน หมายถึง
ความน่าสนใจของงาน ความง่ายของงาน โอกาสเรียนรู้งานหรือศึกษางาน โอกาสที่จะ
ทำงานสำเร็จ รวมถึงวิธีการทำงานและการควบคุมการทำงาน

Barnard (1986, pp. 142–149) ได้กล่าวไว้ว่า สภาพการทำงาน หมายถึง
สภาพแวดล้อมอันเป็นที่พึงปรารถนา ได้แก่ สภาพแวดล้อม เกี่ยวกับสถานที่ทำงาน
เครื่องมือเครื่องใช้ในสำนักงานวัสดุสิ่งของต่าง ๆ เกี่ยวกับบุคลากรให้อยู่ในสภาพที่พอใจ
ทุกคน

สรุปได้ว่า สภาพการทำงาน หมายถึง ครูผู้สอน มีวัสดุ-อุปกรณ์
เครื่องอำนวยความสะดวกเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน อาคารเรียนและอุปกรณ์ต่าง ๆ
ของโรงเรียนมีความทันสมัย และปลอดภัยต่อการดำเนินชีวิต ได้รับความร่วมมือจากชุมชน
และผู้ปกครองเป็นอย่างดี สภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานมีความเหมาะสมทำให้บุคลากร
มีความสุขในการปฏิบัติงาน สถานศึกษามีอาคารเรียนเพียงพอ สะอาด เป็นระเบียบ
ส่งเสริมต่อความสำเร็จในการทำงาน

องค์ประกอบนิยามเชิงปฏิบัติการและพฤติกรรมบ่งชี้

ตาราง 4 องค์ประกอบนิยามเชิงปฏิบัติการและพฤติกรรมบ่งชี้ ความพึงพอใจในการ
ปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน

องค์ประกอบ	นิยามเชิงปฏิบัติการ	พฤติกรรมบ่งชี้
1. ด้าน ลักษณะของ งานที่ปฏิบัติ	งานที่ครูผู้สอนปฏิบัติเป็นงานที่ได้ใช้ความรู้ ความสามารถในการทำงานอย่างเต็มที่ ผู้บริหารสถานศึกษามอบหมายงานที่ ท้าทายและแปลกใหม่ให้ครูได้พัฒนาตนเอง อยู่เสมอ มีอิสระในการตัดสินใจและ กำหนดวิธีการทำงานด้วยตนเอง งานที่ ปฏิบัติมีขอบเขต และรายละเอียด การ ปฏิบัติชัดเจนและมีปริมาณที่เหมาะสม	1) ครูผู้สอนได้ใช้ความรู้ความสามารถในการทำงาน อย่างเต็มที่ 2) ผู้บริหารมอบหมายงานที่ท้าทายและแปลกใหม่ ให้ครูได้พัฒนาตนเองอยู่เสมอ 3) ครูผู้สอนได้รับอิสระในการตัดสินใจและกำหนด วิธีการปฏิบัติงานด้วยตนเอง 4) มีขอบเขต และรายละเอียด การปฏิบัติชัดเจน 5) งานที่ครูปฏิบัติมีปริมาณที่เหมาะสมไม่มาก เกินไป ไม่น้อยเกินไป

ตาราง 4 (ต่อ)

องค์ประกอบ	นิยามเชิงปฏิบัติการ	พฤติกรรมบ่งชี้
2. ด้านโอกาส และ ความก้าวหน้า	ครูผู้สอนได้รับโอกาสในการเลื่อนตำแหน่ง ในการปฏิบัติงานในสายงานที่สูงขึ้น มี ประสิทธิภาพและความชำนาญในการ ปฏิบัติงานเพิ่มขึ้น ได้รับการส่งเสริม สนับสนุนจาก ผู้บังคับบัญชาให้มีความก้าวหน้าในตำแหน่ง หน้าที่การงาน ครูผู้สอนได้รับโอกาสในการได้เข้ารับการอบรมสัมมนาและการศึกษาดูงานเพื่อ พัฒนาความรู้และทักษะในการปฏิบัติงาน และสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ทุกคน ลาศึกษาต่อได้	1) ครูผู้สอนได้รับโอกาสในการเลื่อนตำแหน่ง ใน การปฏิบัติงานในสายงานที่สูงขึ้น 2) ครูผู้สอนมีประสิทธิภาพและความชำนาญ ใน การปฏิบัติงานเพิ่มขึ้น 3) ครูผู้สอนได้รับการส่งเสริมสนับสนุนจาก ผู้บังคับบัญชาให้มีความก้าวหน้าในตำแหน่ง หน้าที่การงานที่สูงขึ้น 4) ครูผู้สอนได้รับโอกาสในการได้เข้ารับการ อบรมสัมมนาและการศึกษาดูงานเพื่อพัฒนา ความรู้และทักษะในการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ 5) สถานศึกษาของท่านเปิดโอกาสให้ทุกคน ลา ศึกษาต่อได้
3. ด้านการ ยอมรับนับถือ	ครูผู้สอนได้รับการยอมรับในผลการ ปฏิบัติงานจากผู้บังคับบัญชา มีโอกาส เสนอผลงานของตนเองต่อที่ประชุมหรือ เผยแพร่ต่อผู้อื่น ได้รับการยอมรับนับถือ จากเพื่อนร่วมงานและผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงานให้เกียรติแก่ครูผู้สอนครู ได้รับการยอมรับเชื่อถือและไว้วางใจจาก บุคคลทั่วไป	1) ผู้บังคับบัญชาให้การยอมรับในผลการ ปฏิบัติงานของครูผู้สอน 2) ครูผู้สอนมีโอกาสเสนอผลงานของท่านต่อที่ ประชุมหรือ เผยแพร่ต่อผู้อื่น 3) การได้รับการยอมรับนับถือจากเพื่อนร่วมงาน และ ผู้บังคับบัญชา 4) เพื่อนร่วมงานให้เกียรติแก่ครูผู้สอน
4. ด้าน ความสำเร็จ ของงาน	ครูผู้สอนปฏิบัติงานสำเร็จตามเวลาที่ กำหนด พึงพอใจกับผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนของนักเรียนที่เกิดจากการจัดกิจกรรม การสอนของตนเองเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นใน การปฏิบัติงาน สามารถแก้ปัญหาเหล่านั้น ได้ ครูผู้สอนคิดว่าลักษณะงานในหน้าที่ และงานพิเศษมีความเหมาะสมกับความรู้ ความสามารถของตนเอง มีเสถียรภาพ และได้ ใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ อย่างเต็มที่ในการจัดการเรียนการสอน	1) ครูผู้สอนปฏิบัติงานสำเร็จตามเวลาที่กำหนด 2) ครูผู้สอนพึงพอใจกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนที่เกิดจากการจัดกิจกรรมการสอน ของตนเอง 3) เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นในการปฏิบัติงาน ครูผู้สอน สามารถแก้ปัญหาเหล่านั้นได้ 4) ครูผู้สอนคิดว่าลักษณะงานในหน้าที่และงาน พิเศษมี ความเหมาะสมกับความรู้ความสามารถ ของท่านเพิ่มขึ้น 5) ครูผู้สอนมีเสถียรภาพและได้ใช้ความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ อย่างเต็มที่ในการจัดการเรียนการ สอน

ตาราง 4 (ต่อ)

องค์ประกอบ	นิยามเชิงปฏิบัติการ	พฤติกรรมบ่งชี้
5. ด้านความ รับผิดชอบ	ครูผู้สอนมีความตั้งใจในการปฏิบัติงานที่ได้รับ มอบหมายให้บรรลุตามเป้าหมายของงาน พอใจและมีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย มีส่วนร่วมในการรับผิดชอบงาน ต่างๆในโรงเรียน ครูผู้สอนได้รับมอบหมายให้เป็นผู้รับผิดชอบโครงการของโรงเรียน และมีความตั้งใจปฏิบัติงาน สามารถแก้ไขปัญหาโดยไม่ทิ้งงาน	1) ครูผู้สอนมีความตั้งใจในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ 2) ครูผู้สอนพึงพอใจและมีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย 3) ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบงาน ในโรงเรียน 4) ครูผู้สอนได้รับมอบหมายให้เป็นผู้รับผิดชอบโครงการของ โรงเรียน 5) ครูผู้สอนมีความตั้งใจปฏิบัติงาน สามารถแก้ไขปัญหาโดยไม่ทิ้งงาน
6. ด้านค่าจ้าง และ ค่าตอบแทน	ครูผู้สอนได้รับเงินเดือนที่เหมาะสมกับความรู้ความสามารถ สิทธิประโยชน์และสวัสดิการต่าง ๆ ที่ได้รับมีส่วนร่วมส่งเสริมการปฏิบัติงาน เงินเดือน/ค่าตอบแทนของครูในโรงเรียนมีความพอเพียงต่อการดำรงชีวิต ค่าจ้างและค่าตอบแทนที่ได้รับมีความเหมาะสมและยุติธรรม ได้รับการพิจารณาในการเลื่อนขั้นเงินเดือนด้วยความเป็นธรรม	1) ครูผู้สอนได้รับเงินเดือนที่เหมาะสมกับความรู้ความสามารถของครู เงินเดือนที่ได้รับเหมาะสมกับความรู้ และความสามารถ 2) ครูผู้สอนได้รับสิทธิประโยชน์และสวัสดิการมีส่วนร่วมส่งเสริมการปฏิบัติงาน 3) ครูผู้สอนได้เงินเดือน/ค่าตอบแทน มีความพอเพียงต่อการดำรงชีวิต 4) ครูผู้สอนได้รับค่าจ้างและค่าตอบแทนที่เหมาะสม และยุติธรรม 5) ครูผู้สอนได้รับการพิจารณาในการเลื่อนขั้นเงินเดือนด้วยความเป็นธรรม
7. ด้านสภาพ การทำงาน	ครูผู้สอน มีวัสดุ-อุปกรณ์ เครื่องอำนวยความสะดวกเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน อาคารเรียนและอุปกรณ์ต่าง ๆ ของโรงเรียนมีความทันสมัย และปลอดภัยต่อการดำเนินชีวิต ได้รับความร่วมมือจากชุมชนและผู้ปกครองเป็นอย่างดี สภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานมีความเหมาะสมทำให้นักเรียนมีความสุขในการปฏิบัติงาน สถานศึกษามีอาคารเรียนเพียงพอ สะอาด เป็นระเบียบ ส่งเสริมต่อความสำเร็จในการทำงาน	1) ครูผู้สอนมีวัสดุ-อุปกรณ์ เครื่องอำนวยความสะดวกเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน 2) อาคารเรียนและอุปกรณ์ ของโรงเรียน มีความทันสมัย และปลอดภัยต่อ การปฏิบัติงาน 3) โรงเรียนที่ครูผู้สอนปฏิบัติงานอยู่ได้รับความร่วมมือจากชุมชนและผู้ปกครองเป็นอย่างดี 4) สภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานมีความเหมาะสมทำให้นักเรียนมีความสุขในการปฏิบัติงาน 5) โรงเรียนมีอาคารเรียนเพียงพอ สะอาด เป็นระเบียบ เหมาะสมสำหรับการทำงาน

3. แนวทางการพัฒนาหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา

ณัชกมล สุขมา (2565, หน้า 141-147) ได้กล่าวไว้ว่า รูปแบบการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียน หลักนิติธรรมสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติได้จริงทุกข้อโดยเรียงอันดับความสำคัญจาก มากไปน้อย 3 อันดับ แรก ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติหน้าที่โดยยึดหลักความยุติธรรมไม่เลือกปฏิบัติ 2) ผู้บริหารสถานศึกษาบริหารงานการเงินและทรัพยากรตามระเบียบราชการ และ 3) ผู้บริหารสถานศึกษาสั่งการต่าง ๆ โดยยึดระเบียบปฏิบัติ และขั้นตอนที่เกี่ยวกับผลกระทบของ บุคลากรโดยเสมอภาคและเท่าเทียมตามลำดับ

หลักคุณธรรมพบว่ารูปแบบการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนหลักคุณธรรมสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติได้จริงทุกข้อโดยเรียงอันดับความสำคัญจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษาทำงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ไม่มีผลประโยชน์ที่ขัดแย้งกับการปฏิบัติหน้าที่ 2) ผู้บริหารสถานศึกษายึดมั่นในประโยชน์สูงสุดของผู้เรียนและบุคลากร และ 3) ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้บุคลากรพัฒนาตนเองตามลำดับ

หลักความโปร่งใส พบว่า รูปแบบการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนหลักความโปร่งใสสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติได้จริงทุกข้อโดยเรียงอันดับความสำคัญ จากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) โรงเรียนมีการจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงาน ของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง 2) ผู้บริหารสถานศึกษามอบหมายให้มีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศ และ 3) โรงเรียนมีการเผยแพร่ข้อมูลของหน่วยงานอย่างต่อเนื่องตามลำดับ

หลักการมีส่วนร่วม พบว่า รูปแบบการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียน หลักการมีส่วนร่วมสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติได้จริงทุกข้อ โดยเรียงอันดับความสำคัญจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) บุคลากรมีส่วนร่วมในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของสถานศึกษา 2) ผู้บริหารสถานศึกษาให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการพิจารณาและเห็นชอบขั้นตอนกระบวนการปฏิบัติงาน และ 3) บุคลากรมีส่วนร่วมในกระบวนการปฏิบัติงานภายใต้กรอบของคุณภาพ ประสิทธิภาพ ตามลำดับ

หลักความรับผิดชอบพบว่ารูปแบบการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนหลักความรับผิดชอบสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติได้จริงทุกข้อ โดยเรียงอันดับความสำคัญจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษามีความ

ตระหนักในหน้าที่และงานที่ได้รับมอบหมาย ยอมรับผลการดำเนินงานทั้งรับผิดและรับชอบ

2) ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงถึงความรับผิดชอบในการตัดสินใจ และ 3) ผู้บริหารสถานศึกษา บริหารงานตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์อย่างเต็มกำลังความสามารถตามลำดับ

หลักความคุ้มค่าพบว่า รูปแบบการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนหลักความคุ้มค่าสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติได้จริงทุกข้อโดยเรียงอันดับความสำคัญจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษารณรงค์ให้บุคลากรในสถานศึกษาใช้สาธารณูปโภคในสถานศึกษาอย่างประหยัดและคุ้มค่า 2) การปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาได้สร้างความพึงพอใจให้กับนักเรียน ผู้ปกครอง กรรมการสถานศึกษา และชุมชน และ 3) ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาจัดบริการให้นักเรียนหรือผู้เข้ามาติดต่อราชการ ได้รับความสะดวกรวดเร็วภายในเวลาที่กำหนดตามลำดับ

เอกพร เสริฐสายุ (2566, หน้า 223-224) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ในด้านหลักคุณธรรม มีแนวทางพัฒนา คือ 1. ผู้บริหารต้องมีการจัดการศึกษาการอบรมให้เกิดความรู้ ในด้าน คุณธรรมต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นคนดี คนเก่งและมีความสุข ต้องมีความยุติธรรมต่อผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างเสมอภาค 2. ผู้บริหารควรเป็นผู้มีเหตุผลยึดมั่นและเชื่อถือในความถูกต้องดีงาม สนับสนุนการทำงานให้มีความซื่อสัตย์สุจริต จริงใจ เสียสละ ชยัน อุดหนุน มีระเบียบ วินัย

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ในด้านหลักการมีส่วนร่วม มีแนวทางพัฒนา คือ 1) ผู้บริหารจึงต้องเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วน เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงาน เพื่อให้การบริหารงานนั้นมีความชัดเจนและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น 2) ผู้บริหารโรงเรียนให้ทุกฝ่ายสามารถเสนอปัญหาประเด็นที่ สำคัญที่เกี่ยวข้อง ร่วมคิดแนวทางร่วมการแก้ไขปัญหา

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ในด้านหลักนิติธรรม มีแนวทางพัฒนา คือ 1) ผู้บริหารต้องประชุมเพื่อแจ้ง เกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติตนที่ ถูกต้องตามระเบียบข้อบังคับ ความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ของครูและบุคลากรทาง การศึกษา 2) ผู้บริหารโรงเรียนควรใช้การบริหารงานให้บุคลากรมีส่วนร่วม มอบหมายงานให้เหมาะสม ตรงตามความรู้ ความสามารถ และความถนัด และรับฟัง ความคิดเห็นของบุคลากร

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ในด้านหลักความโปร่งใส มีแนวทางพัฒนา คือ 1. ผู้บริหารโรงเรียนใช้หลักความโปร่งใสในการปฏิบัติงานคือมี กระบวนการเปิดเผยอย่างตรงไปตรงมา 2. ผู้บริหารโรงเรียนควรมีจัดประชุมชี้แจงการจัดทำโครงสร้างขั้นตอนการจ่ายเงินงบประมาณอย่างชัดเจนและเป็นระบบ สามารถตรวจสอบ ได้ทุกขั้นตอน

เพลงไพสิน สินธน์ชัย (2566, หน้า 220–221) ได้กล่าวไว้ว่า แนวทางการพัฒนาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร ด้านหลักความคุ้มค่า มีแนวทางพัฒนา คือ 1) ผู้บริหารจะต้องมีการใช้ทรัพยากรบุคคลอย่างคุ้มค่า กำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากรแต่ละคนให้ชัดเจน ตรงตามความรู้ความสามารถ เป็นไปตามจุดประสงค์ของโรงเรียน 2) ผู้บริหารจะต้องใช้งบประมาณอย่างคุ้มค่าและให้เกิดประโยชน์ สูงสุด โดยการวางแผนการใช้งบประมาณให้รัดกุม จัดทำโครงสร้างแผนงบประมาณ ให้สอดคล้องกับนโยบาย ควบคุมการใช้ หมั่นตรวจสอบ เกิดปัญหาให้เร่งรัดแก้ไข

แนวทางการพัฒนาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร ด้านหลักความมีส่วนร่วม มีแนวทางพัฒนา คือ 1. ผู้บริหารที่ดีต้องรู้จักรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนร่วมงาน รับฟังข้อเสนอแนะ และมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการแก้ปัญหาาร่วมกัน สรุปปัญหา จากผู้ปฏิบัติงาน เพื่อพัฒนางานอื่น ๆ ต่อไป 2. ผู้บริหารเห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมของบุคลากร และชุมชนในการบริหารงานของโรงเรียน ใช้งานบุคลากรและเปิดโอกาสในการร่วมปฏิบัติ กิจกรรมของโรงเรียนอย่างทั่วถึง

แนวทางการพัฒนาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร ด้านหลักความรับผิดชอบมีแนวทางพัฒนา คือ 1. ผู้บริหารที่ดีควรมีความมุ่งมั่นตั้งใจรับผิดชอบต่อการปฏิบัติ หน้าที่ด้วยความเสียสละ ทุ่มเท เพื่อผลสำเร็จของงาน และผลประโยชน์ของส่วนรวม 2. ผู้บริหารควรรับผิดชอบต่อผลที่เกิดขึ้นร่วมกับผู้ใต้บังคับบัญชา ไม่ว่าผลจากการปฏิบัตินั้นจะประสบความสำเร็จหรือไม่สำเร็จตามเป้าหมายก็ตาม

แนวทางการพัฒนาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร ด้านหลักคุณธรรม มีแนวทางพัฒนา คือ 1. ผู้บริหารควรยึดมั่นในความถูกต้อง ดีงาม ประพฤติและปฏิบัติ ตนเป็นแบบอย่างที่ดีงามแก่สังคม 2. ผู้บริหารที่ดีต้องมีความซื่อสัตย์ สุจริตในการปฏิบัติหน้าที่ โดยชอบเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีแก่คนอื่น ๆ

สรุปได้ว่า แนวทางการพัฒนาหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องประชุมเพื่อแจ้งเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติตนที่ ถูกต้องตามระเบียบ ข้อบังคับ มีการจัดการอบรมให้เกิดความรู้ ในด้าน คุณธรรมต่าง ๆ ผู้บริหารสถานศึกษา ควรมีจัดประชุมชี้แจงการจัดทำโครงสร้าง ขั้นตอนการจ่ายเงินงบประมาณอย่างชัดเจน และเป็นระบบ สามารถตรวจสอบ ได้ทุกขั้นตอน และมีความมุ่งมั่นตั้งใจรับผิดชอบต่อการ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเสียสละ ทุ่่มเท เพื่อผลสำเร็จของงาน รู้จักรับฟังความคิดเห็นของ เพื่อนร่วมงาน รับฟังข้อเสนอแนะ และมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการแก้ปัญหาาร่วมกัน ใช้ทรัพยากรบุคคลอย่างคุ้มค่า กำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากรแต่ละคนให้ชัดเจน ตรงตามความรู้ความสามารถ เป็นไปตามจุดประสงค์ของสถานศึกษา

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.1. งานวิจัยในประเทศ

เนตรนภา มหาพันธ์ (2558, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง สภาพปัญหา และแนวทางการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่า

สภาพปัจจุบันของการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า โดยรวมและรายด้านครูมีความคิดเห็นว่าคุณบริหารสถานศึกษามีการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลโดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีการปฏิบัติมากที่สุดคือหลักนิติธรรมรองลงมาคือ หลักความรับผิดชอบต่อผู้อื่น และน้อยที่สุดคือหลักความโปร่งใส ด้านความคาดหวังของครูในการ บริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน

นภัสนันท์ ศรีคุณ (2559, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง แนวทางการใช้ หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบัน การบริหารงานโดยใช้หลัก ธรรมาภิบาลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 โดยรวม พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง แนวทางการใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารในการ บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 พบว่าความ คิดเห็นความเหมาะสมของแนวทาง การใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารในการบริหาร สถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีระดับ ความเหมาะสมสูงสุด คือส่งเสริมให้

บุคลากรจัดเนื้อหาสาระการเรียนรู้บูรณาการทั้งในกลุ่มสาระการเรียนรู้และระหว่างกลุ่มสาระฯ มอบหมายการปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงความสามารถของบุคลากร และ ข้อมีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์อย่างตรงไปตรงมาด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย รองลงมา คือ พัฒนาระบบการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนของโรงเรียน และข้อที่มีระดับความเหมาะสมต่ำสุด คือ ให้ผู้ปกครอง และชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ความคิดเห็นความเป็นไปได้ของแนวทางการใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารในการบริหาร สถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก

นิตติยา เกื้อทาน. (2560, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนในอำเภอลวกแดง จังหวัดระยอง ผลการวิจัยพบว่า 1. การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอลวกแดง จังหวัดระยอง โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2. ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนในอำเภอลวกแดง จังหวัดระยอง โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก 3. ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนในอำเภอลวกแดง จังหวัดระยอง มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูง

จัตตุพล สุราโพธิ์ (2563, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง สภาพและแนวทางการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพและแนวทางการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัด โดยรวมมีสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านหลักความร่วมมือร่วม รองลงมา คือ ด้านหลักคุณธรรม และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านหลักความโปร่งใส 2. ปัญหาและแนวทางการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี 3. ปัญหาที่พบ 1) ด้านหลักนิติธรรม ขาดความรู้ ความเข้าใจในกฎหมายระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงาน 2) ด้านหลักคุณธรรม ขาดความทุ่มเทในการทำงาน เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าประโยชน์ส่วนรวม มีการแบ่งพักแบ่งพวก 3) ด้านหลักความโปร่งใส ขาดความรู้ ความเข้าใจ ในเรื่องการ จัดซื้อจัดจ้าง ส่งผลให้ไม่เกิดประโยชน์สูงสุดในการบริหารจัดการงบประมาณ 4) ด้านหลักความร่วมมือร่วม ตัดสินใจ ในการปฏิบัติงาน โดยใช้ความเห็นส่วนตัวไม่รับฟังความคิดเห็นของคนอื่น

5) ด้านหลักความรับผิดชอบ ปฏิบัติงาน ตามความรู้สึกรู้สึกของตนเอง ปฏิบัติงานล่าช้า โดยไม่มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่และไม่คำนึงถึงผลสัมฤทธิ์ 6) ด้านหลัก ความคุ้มค่า ขาดจิตสำนึกในการใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างประหยัดและคุ้มค่า 4. แนวทางการพัฒนา ควรปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ มีข้อบังคับต่าง ๆ ที่ทันสมัยและเป็นธรรม ในการบริหารงาน ต้องยึดถือคุณธรรมเชื่อมั่นในความถูกต้องดีงาม มีการสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกันกับ เปิดเผยข้อมูล อย่างตรงไปตรงมา มีความโปร่งใสในการใช้จ่ายงบประมาณ เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนรับรู้ได้เสนอความคิดเห็นและมีส่วนร่วมใน การแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น และควรตระหนักถึงสิทธิและหน้าที่ ในการบริหารสถานศึกษาต้องมีความกระตือรือร้นในการ แก้ปัญหาและต้องรู้จักใช้ทรัพยากรที่มีอย่าง ก กัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด

จันทร์วิภา จำนงค์การ (2564, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารสถานศึกษากับ ประสิทธิภาพของการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พิจิตรเขต1 ผลการวิจัยพบว่า 1. การศึกษาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ในภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านหลักการมีส่วนร่วม และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านหลัก คุณธรรม

ณัชกมล สุขมา (2565, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง รูปแบบการ บริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนในเขตสำนักงานศึกษาธิการภาค18 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่ารูปแบบการบริหาร สถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนในเขต สำนักงานศึกษาธิการภาค 18 สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงอันดับคุณลักษณะจากมากไปน้อย ได้แก่ 1) หลักความรับผิดชอบ 2) หลักความคุ้มค่า 3) หลักความโปร่งใส 4) หลักนิติธรรม 4) หลักคุณธรรม และ 6) หลักการ มีส่วน

อัมพา รอบครบุรี (2559, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาระดับ ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนดาราสมุทรอำเภอสัตหีบ จ.ชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า 1. ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูที่มีต่อการทำงานในโรงเรียน ดาราสมุทร โดยรวมและรายด้านมีความพึงพอใจในระดับมาก 2. ผลการเปรียบเทียบ ปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ และระยะเวลาในการปฏิบัติงาน มีผลต่อความพึงพอใจในการ ปฏิบัติงานของบุคลากร

ธนากร พูลพิพัฒน์ (2560, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจ ในงานของครูโรงเรียนพนัสพิทยาคาร อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนพนัสพิทยาคาร อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 18 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณา และเรียงอันดับจากมากไปน้อย 3 อันดับ ได้แก่ ด้านความรับผิดชอบ มีคะแนนเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมา ด้านความก้าวหน้า และด้านการยอมรับนับถือ

จุฑาพกา คงน้อย (2562, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในกลุ่มเครือข่าย โรงเรียนหนองกรดก้าวหน้าวิวัฒน์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนหนองกรดก้าวหน้าวิวัฒน์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1 ในภาพรวมมีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาจากองค์ประกอบทั้ง 2 องค์ประกอบ พบว่าความก้าวหน้า ในหน้าที่การงาน มีระดับความพึงพอใจมาก รองลงมา คือ ลักษณะงานที่ปฏิบัติ มีระดับ ความพึงพอใจมาก สภาพการทำงานมีระดับความพึงพอใจมาก การได้รับ การยอมรับนับถือ มีระดับความพึงพอใจมาก

วุฒิชัย โภคะชัย (2564, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนกับประสิทธิผล ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนและประสิทธิผลของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนและประสิทธิผลของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง โดยรวมมีความแตกต่างกัน ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน และประสิทธิผลของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานโดยรวม มีความแตกต่างกัน

จินตามาศ คงชัย (2564, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียน กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก

4.2. งานวิจัยต่างประเทศ

Blumel (2000, p. 25) ได้ทำการศึกษาเรื่องความช่วยเหลือระหว่างประเทศความร่วมมือกัน ระหว่างนักสังคมสงเคราะห์และการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ (ประเทศเคนยา) งานวิจัยนี้พบว่า หลักธรรมาภิบาลมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อความร่วมมือต่องานความช่วยเหลือระหว่างประเทศของนักสังคมสงเคราะห์ต่าง ๆ ส่วนปัจจัยอื่น ๆ ที่ช่วยเสริมสร้างการทำงานร่วมกันระหว่าง นักสังคมสงเคราะห์เหล่านี้ในประเทศเคนยา (Kenya) ก็คือความสามารถของนักสังคมสงเคราะห์ในการเข้าถึงวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณี และรวมไปถึงการปรับตัวเข้าหากันเพื่อที่จะสร้าง ความร่วมมือ เป็นกลุ่มย่อย ๆ เพื่อที่จะก่อให้เกิดประโยชน์ในการสื่อสาร และการแลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสาร ท้ายที่สุดนักสังคมสงเคราะห์จากความร่วมมือกันระหว่างประเทศ ที่มีจำนวนมากในประเทศ เคนยา ยังก่อให้เกิดการสร้างสภาพสังคมใหม่ ๆ โดยการนำกิจกรรมและความมีส่วนร่วมต่าง ๆ เข้ามาเป็นปัจจัยในการเชื่อมต่อ

Clarke (2001, p. 35 อ้างถึงใน เนตรนภา มหาพานต์, 2558, หน้า 54) ได้วิจัยเรื่องการใช้หลักธรรมาภิบาลในการกระจายอำนาจการปกครองระบอบประชาธิปไตยในประเทศกาน่า ความมุ่งหมายการวิจัย เพื่อศึกษาการกระจายอำนาจโดยใช้หลักธรรมาภิบาล กลุ่มตัวอย่างคือการสุ่มตัวอย่างประชาชน 2,500 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสัมภาษณ์ ผลการวิจัยพบว่าในประเทศที่ด้อยพัฒนาการปกครองระบอบประชาธิปไตยได้มีการ กระจายอำนาจจากส่วนกลางไปสู่ท้องถิ่นมากขึ้น โดยส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมมากขึ้นทำให้เกิดยุทธการพัฒนาที่เป็นจริงได้มากขึ้น นอกจากนี้ยังมีการปรับตัวในการปฏิบัติต่าง ๆ ของท้องถิ่นโดยเป็น การประยุกต์ใช้หลักธรรมาภิบาลให้เหมาะสมกับท้องถิ่นเพื่อเป็นการพัฒนาให้เกิดความเท่าเทียมกันภายในสังคม การใช้หลักธรรมาภิบาลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น แต่ก็ยังคงมีปัญหาย่อยจากการที่ยังคงมีการถือพรรคถือพวกหรือการปกครองแบบอุปถัมภ์

Hendrik (2005, p. 27 อ้างถึงใน จัตตพล สุราโพธิ์ 2563, หน้า 78) ได้ทำการศึกษาเรื่องการสังคมสงเคราะห์และหลักธรรมาภิบาล มาใช้ในการวิเคราะห์นโยบายในการบริหารประเทศเนเธอร์แลนด์และประเทศเยอรมันนี พบว่า หลังจากสงครามเย็นได้ผ่านไปแล้วประเทศทั้งสอง ได้มีการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการดูแลประเทศในโลกที่สาม โดยนักสังคมสงเคราะห์ ได้มีการนำเอาหลักธรรมาภิบาล มาใช้ในการประเมินผลการดำเนินงาน ตามแนวนโยบายในการบริหารของประเทศทั้งสอง แต่ก็ยังขาดความเข้าใจในการกำหนดรูปแบบการ ของประเมิน เพราะในการกำหนดยุทธศาสตร์ในกระบวนการ การจัดทำนโยบายมีการแยกย่อย ออกเป็นส่วน ๆ มากเกินไป และยังขาดความเข้าใจในความหมายของหลักธรรมาภิบาล

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสามารถสรุปได้ว่า การที่ผู้บริหารสถานศึกษาใช้หลักธรรมาภิบาลซึ่งประกอบไปด้วย 1) หลักนิติธรรม 2) หลักคุณธรรม 3) หลักความโปร่งใส 4) หลักความมีส่วนร่วม 5) หลักความรับผิดชอบ 6) หลักความคุ้มค่า เพื่อให้การบริหารสถานศึกษาประสบความสำเร็จ บรรลุ เป้าหมายและเป็นประโยชน์ ตอบสนองความต้องการของครู ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องให้ความสำคัญในการสร้างแรงจูงใจให้ครูเกิด ความตั้งใจในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย ผู้บังคับบัญชาให้การยอมรับในผลการปฏิบัติงานของครูผู้สอน มีโอกาสเสนอผลงานของตนเองต่อที่ประชุมหรือเผยแพร่ต่อผู้อื่น ครูผู้สอนปฏิบัติงานสำเร็จตามเวลาที่กำหนด มีความพึงพอใจกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เกิดจากการจัดกิจกรรมการสอนของตนเอง ได้รับโอกาสในการเลื่อนตำแหน่งในการปฏิบัติงานในสายงานที่สูงขึ้น มีประสบการณ์และความชำนาญในการปฏิบัติงานเพิ่มขึ้น ผู้บริหารสถานศึกษามอบหมายงานที่ทำทนายและแปลกใหม่ให้ครูได้พัฒนาตนเองอยู่เสมอ อีกทั้ง สถานศึกษามีวัสดุ-อุปกรณ์ เครื่องอำนวยความสะดวกเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน อาคารเรียนและอุปกรณ์ต่าง ๆ ของโรงเรียนมีความทันสมัย และปลอดภัยต่อการดำเนินชีวิต ได้รับความร่วมมือจากชุมชนและผู้ปกครองเป็นอย่างดี

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาและหาแนวทางในการพัฒนา
หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของ
ครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 โดยผู้วิจัย
ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบสหสัมพันธ์ (Correlational Research) ผู้วิจัยได้นำเสนอประชากร
และกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล
และสถิติที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งแบ่งการดำเนินการวิจัย เป็น 3 ระยะ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย
ดังต่อไปนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาองค์ประกอบของหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาและ ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน

โดยการดำเนินการ วิจัยเอกสาร (Intensive review) เพื่อทำการวิเคราะห์และ
สังเคราะห์ องค์ประกอบของหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร การดำเนินการในระยะที่ 1
มีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร วิเคราะห์สังเคราะห์เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.1 แหล่งข้อมูล

ศึกษาเอกสาร วิเคราะห์สังเคราะห์เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
การดำเนินการในระยะนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อทำการวิเคราะห์ และสังเคราะห์องค์ประกอบ
หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 11 แหล่ง ได้แก่ นกัสนันท์ ศรีคุณ
(2559); ชันทอง ไทยทวี (2562); จัตตุพล สุราโพธิ์ (2563); ธนพงษ์ ตันเจริญ และกิจพิณัฐ
อุสาโห (2563); ปริญญญา ยกพล (2563); พงพิพัฒน์ นารินทร์รักษ์ (2563); จุฑาทกาญจน์
แก่งกลีจ (2564); ลักษณาวดี บุญพบ (2564); เพลงไพสิน สิ้นธนนชัย (2566);
เอกพร เสริฐสาย (2566); Shwaihet and Nasaif (2015);

ศึกษาเอกสาร วิเคราะห์สังเคราะห์เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การดำเนินการในระยนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อกำหนดวิเคราะห์ และสังเคราะห์องค์ประกอบ ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนจำนวน 10 แห่ง ได้แก่ อัมพา รอบครบุรี (2559); ลัดดาวัลย์ เชื้อพลบ (2560); ธนากร พูลพิพัฒน์ (2560); นิตติยา เกื้อทาน (2560); ภคมน ทิฆัมพรบรรเจ็ด (2561); จุฑาพกา คงน้อย (2562); วุฒิชัย โภคะชัย (2564); จินตามาศ คงชัย (2564); Locke (1981); Barnard (1986); ใช้ค่าความถี่ 5 ขึ้นไป หรือร้อยละ 50 เป็นเกณฑ์ในการคัดเลือก

1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการสังเคราะห์องค์ประกอบ ได้แก่ แบบสังเคราะห์ องค์ประกอบหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา และความพึงพอใจในการ ปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน

1.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลองค์ประกอบหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร และ ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนสถานศึกษา ผู้วิจัยใช้เกณฑ์ร้อยละ 50 ขึ้นไป เป็นเกณฑ์ในการคัดเลือก

1.4 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการสังเคราะห์องค์ประกอบ ได้แก่ ความถี่ และร้อยละ

2. ประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบหลักธรรมาภิบาลของ ผู้บริหารสถานศึกษาและความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน

2.1 กลุ่มเป้าหมาย

ผู้วิจัยได้นำแบบประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบ หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา และความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูใน โรงเรียน เสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมขององค์ประกอบ โดยมีคุณสมบัติ ดังนี้

1. อาจารย์ผู้สอนในระดับอุดมศึกษาทางการบริหารการศึกษา วุฒิศึกษาปริญญาเอก ประสบการณ์ทำงาน 10 ปี ขึ้นไป จำนวน 1 คน
2. ผู้บริหารสถานศึกษา วุฒิศึกษาปริญญาโทขึ้นไป วิชษะฐานะชำนาญการพิเศษ ประสบการณ์ทำงานตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป จำนวน 2 คน

3. ครู วุฒิการศึกษาปริญญาโทขึ้นไป วิชษะฐานะชำนาญการพิเศษ
ประสบการณ์ทำงาน ตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป จำนวน 2 คน

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.2.1 ลักษณะเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารใช้
สอบถามเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาและความพึงพอใจในการ
ปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน เพื่อใช้เป็นกรอบในการสร้างแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น
4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ

แบบสอบถามเป็น แบบสอบถามปลายปิด แบบตรวจสอบรายการ (Check list) จำนวน 3
ข้อ ได้แก่ ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 ประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบหลักธรรมาภิ
บาลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามประเมินความ
เหมาะสมขององค์ประกอบหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ
คือ 1) หลักนิติธรรม 2) หลักคุณธรรม 3) หลักความโปร่งใส 4) หลักความมีส่วนร่วม 5)
หลักความรับผิดชอบ 6) หลักความคุ้มค่า

ตอนที่ 3 ประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบความพึงพอใจ
ในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามประเมิน
ความเหมาะสมขององค์ประกอบความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน
ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ คือ 1) ด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติ 2) ด้านโอกาสและ
ความก้าวหน้า 3) ด้านการยอมรับนับถือ 4) ด้านความสำเร็จของงาน 5) ด้านความ
รับผิดชอบ 6) ด้านค่าจ้างและค่าตอบแทน 7) ด้านสภาพการทำงาน

สำหรับแบบสอบถามในตอนที่ 2 และตอนที่ 3 มีลักษณะเป็น
มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามรูปแบบของ Likert's Scale มีเกณฑ์
การให้คะแนนดังนี้

5 หมายถึง ความเหมาะสมขององค์ประกอบหลักธรรมาภิบาล
ของผู้บริหารสถานศึกษา/ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน อยู่ในระดับ
มากที่สุด

4 หมายถึง ความเหมาะสมขององค์ประกอบหลักธรรมาภิบาล
ของผู้บริหารสถานศึกษา/ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน อยู่ในระดับ
มาก

3 หมายถึง ความเหมาะสมขององค์ประกอบหลักธรรมาภิบาล
ของผู้บริหารสถานศึกษา/ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน อยู่ในระดับ
ปานกลาง

2 หมายถึง ความเหมาะสมขององค์ประกอบหลักธรรมาภิบาล
ของผู้บริหารสถานศึกษา/ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน อยู่ในระดับ
น้อย

1 หมายถึง ความเหมาะสมขององค์ประกอบหลักธรรมาภิบาล
ของผู้บริหารสถานศึกษา/ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน อยู่ในระดับ
น้อยที่สุด

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

2.2.2 การสร้างเครื่องมือ

การสร้างและหาคุณภาพของแบบสอบถามหลักธรรมาภิบาลของ
ผู้บริหารสถานศึกษา และความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน ผู้วิจัย
ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

2.2.2.1 ศึกษาแนวคิด หลักการ และวิธีการสร้างแบบสอบถาม
แบบ มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ เพื่อเป็นแนวทางและเป็นประโยชน์ใน
การสร้างแบบสอบถาม

2.2.2.2 สร้างแบบสอบถาม ตามกรอบแนวคิดและจุดมุ่งหมาย
ของ การวิจัยหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา

2.2.2.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบ แก้ไข ปรับปรุง ให้ได้ฉบับสมบูรณ์จัดพิมพ์เป็น แบบสอบถาม
แล้วนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมต่อไป

2.3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

- 2.3.1 ผู้วิจัยเสนอคำร้องต่อสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนครทำหนังสือ ขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 2.3.2 ผู้วิจัยติดต่อประสานงานกับผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บ รวบรวมข้อมูล และติดตามขอรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง
- 2.3.3 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับ จากนั้นนำ แบบสอบถามไปตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ และทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ความเหมาะสมองค์ประกอบหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา และความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน ในครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมา วิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสถิติ ดังนี้

- 2.4.1 วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการหาความถี่ และร้อยละ
- 2.4.2 วิเคราะห์ความเหมาะสมองค์ประกอบหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา และความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน นำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ ซึ่งประกอบด้วยค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ ส่วนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) มีระดับผลการดำเนินงาน โดยยึดเกณฑ์การแปลความหมาย (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 103) ดังนี้
  - ค่าเฉลี่ย 4.51–5.00 หมายความว่า องค์ประกอบของหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา/ ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน มีความเหมาะสมมากที่สุด
  - ค่าเฉลี่ย 3.51–4.50 หมายความว่า องค์ประกอบของหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา/ ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน มีความเหมาะสมมาก
  - ค่าเฉลี่ย 2.51–3.50 หมายความว่า องค์ประกอบของหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา/ ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน มีความเหมาะสมปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายความว่า องค์ประกอบของหลัก
 ธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา/ ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน
 มีความเหมาะสมน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายความว่า องค์ประกอบของหลัก
 ธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา/ ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน
 มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป ถือว่าเป็น
 องค์ประกอบที่มีความเหมาะสม

2.5 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ สถิติพื้นฐาน
 ประกอบด้วย ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

**ระยะที่ 2 ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่
 ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขต
 พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3**

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู
 ในปีการศึกษา 2567 จำนวนทั้งสิ้น 1,994 คน โดยจำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา
 จำนวน 181 คน และ ครู จำนวน 1,813 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
 สกลนคร เขต 3, 2567, หน้า 7)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัด
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ปีการศึกษา 2567 ผู้วิจัยได้
 กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie and Morgan (1970, อ้างถึงใน วาโร เฟิงส์วัสดี,
 2551, หน้า 191) จำนวน 322 คน สำหรับการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน
 324 คน ได้มาโดยใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage random Sampling)
 มีขั้นตอนการสุ่ม ดังนี้

1) โรงเรียน ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายด้วยการจับสลาก แบบไม่ใส่คืน
ในสัดส่วนร้อยละ 50 ของโรงเรียนแต่ละอำเภอ ดังนี้

- 1.1) อำเภอมหาสารคาม จำนวน 79 โรงเรียน สุ่มได้ 40 โรงเรียน
- 1.2) อำเภออากาศอำนวย จำนวน 40 โรงเรียน สุ่มได้ 20 โรงเรียน
- 1.3) อำเภอบ้านม่วง จำนวน 43 โรงเรียน สุ่มได้ 22 โรงเรียน
- 1.4) อำเภอดงหลวง จำนวน 19 โรงเรียน สุ่มได้ 10 โรงเรียน

2) ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย ได้จำนวนผู้บริหาร
สถานศึกษา 92 คน

3) ครู ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย ในสัดส่วนร้อยละ 20 ของจำนวนครู
ในแต่ละโรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 232 คน

ตาราง 5 แสดงประชากรและกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำแนกตามอำเภอ
และสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 3
ปีการศึกษา 2567

ที่	ชื่อสถานศึกษา	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
		ผู้บริหาร	ครู	รวม	ผู้บริหาร	ครู	รวม
อำเภอมหาสารคาม							
1.	โรงเรียนบ้านกุดเรือคำ	2	26	28	1	5	6
2.	โรงเรียนชุมชนบ้านโพธิ์ตาก	1	15	16	1	3	4
3.	โรงเรียนทาศรีโคกวิทยาคม	1	14	15	1	2	3
4.	โรงเรียนชุมชนข้าวสูงสวรรค์	2	14	16	1	2	3
5.	โรงเรียนบ้านกอก	1	10	11	1	2	3
6.	โรงเรียนบ้านธาตุตาลเดี่ยว	1	10	11	1	2	3
7.	โรงเรียนบ้านปลาหลาย	2	14	16	1	2	3
8.	โรงเรียนบ้านแก่ง	1	14	15	1	2	3
9.	โรงเรียนบ้านวังหว่า	1	10	11	1	2	3
10.	โรงเรียนบ้านขาม	1	10	11	1	2	3
11.	โรงเรียนบ้านหนองแวง	1	10	11	1	2	3
12.	โรงเรียนบ้านตาตโดน	1	14	15	1	2	3
13.	โรงเรียนบ้านวังบง	2	14	16	1	2	3
14.	โรงเรียนบ้านเค็ดศรีคันไชย	1	11	12	1	2	3
15.	โรงเรียนบ้านนาजार	1	14	15	1	2	3
16.	โรงเรียนบ้านนาซอ	1	14	15	1	2	3

ตาราง 5 (ต่อ)

ที่	ชื่อสถานศึกษา	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
		ผู้บริหาร	ครู	รวม	ผู้บริหาร	ครู	รวม
อำเภอวานรนิวาส							
17.	โรงเรียนบ้านห้วยหินลาด	2	18	20	1	3	4
18.	โรงเรียนบ้านโนนทับช้าง	1	10	11	1	2	3
19.	โรงเรียนบ้านโนนอุดม	1	10	11	1	2	3
20.	โรงเรียนบ้านโพนแพง	1	9	10	1	1	2
21.	โรงเรียนบ้านซำก่าย	1	14	15	1	2	3
22.	โรงเรียนบ้านยางคำ	1	14	15	1	2	3
23.	โรงเรียนบ้านนาอวนน้อย	1	14	15	1	2	3
24.	โรงเรียนบ้านวังเยี่ยม	1	14	15	1	2	3
25.	โรงเรียนบ้านวังเงิน	1	14	15	1	2	3
26.	โรงเรียนบ้านหินเหิบ	1	10	11	1	2	3
27.	โรงเรียนบ้านหนองฮาง	1	10	11	1	2	3
28.	โรงเรียนบ้านทุ่งโพธิ์	1	15	16	1	3	4
29.	โรงเรียนบ้านห้วยหิน	2	14	16	1	2	3
30.	โรงเรียนบ้านหนองนาหารสมสนุกวิทยา	2	15	17	1	3	4
31.	โรงเรียนอนุบาลวานรนิวาส(ราษฎร์บำรุง)	4	60	64	1	12	13
32.	โรงเรียนบ้านกุดเรือ	1	14	15	1	2	3
33.	โรงเรียนบ้านจำปาตง	1	10	11	1	2	3
34.	โรงเรียนบ้านบะนกทา	1	10	11	1	2	3
35.	โรงเรียนบ้านศรีวิชัย	1	14	15	1	2	3
36.	โรงเรียนบ้านสงเปือย	1	14	15	1	2	3
37.	โรงเรียนบ้านห้วยน้ำเที่ยง	1	10	11	1	2	3
38.	โรงเรียนบ้านสุวรรณคีรี	2	14	16	1	2	3
39.	โรงเรียนบ้านหนองปลาหมัดบัวงาม	2	14	16	1	2	3
40.	โรงเรียนบ้านหนองม่วง	2	14	16	1	2	3
อำเภออากาศอำนวย							
41.	โรงเรียนบ้านดอนแดงเม่นใหญ่	1	14	15	1	2	3
42.	โรงเรียนบ้านวาใหญ่	1	14	15	1	2	3
43.	โรงเรียนบ้านเชือก	1	16	17	1	3	4
44.	โรงเรียนบ้านอากาศ	4	61	65	1	12	13
45.	โรงเรียนบ้านโนนสวรรค์	2	14	16	1	2	3
46.	โรงเรียนบ้านหนองบัวแดง	1	14	15	1	2	3
47.	โรงเรียนบ้านนากะทาด	1	15	16	1	3	4

ตาราง 5 (ต่อ)

ที่	ชื่อสถานศึกษา	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
		ผู้บริหาร	ครู	รวม	ผู้บริหาร	ครู	รวม
อำเภออากาศอำนวย (ต่อ)							
48.	โรงเรียนชุมชนบ้านกลางนาโน	2	15	17	1	3	4
49.	โรงเรียนชุมชนบ้านโพนงาม	2	16	18	1	3	4
50.	โรงเรียนบ้านเสาวดี	1	11	12	1	2	3
51.	โรงเรียนบ้านดงสาร	2	15	17	1	3	4
52.	โรงเรียนบ้านดงเลี้ยว	1	14	15	1	2	3
53.	โรงเรียนบ้านโคกไม้ล้ม	1	11	12	1	2	3
54.	โรงเรียนบ้านแพงใหญ่	1	11	12	1	2	3
55.	โรงเรียนบ้านถ้ำเต่า	1	11	12	1	2	3
56.	โรงเรียนบ้านสงเปือย	1	11	12	1	2	3
57.	โรงเรียนบ้านนาดอกไม้	1	14	15	1	2	3
58.	โรงเรียนบ้านนาเมือง	1	14	15	1	2	3
59.	โรงเรียนบ้านนาฮี	1	10	11	1	2	3
60.	โรงเรียนบ้านบะหว้า	2	13	15	1	2	3
อำเภอบานม่วง							
61.	โรงเรียนบ้านชีเหล็กเหลาสุมบุรณ์	1	14	15	1	2	3
62.	โรงเรียนชุมชนนาเตาสุขสวรรค์ (ประชากรราษฎร์ 347)	1	8	9	1	1	2
63.	โรงเรียนชุมชนบ้านม่วย	2	14	16	1	2	3
64.	โรงเรียนชุมชนบ้านห้วยหลัว	1	14	15	1	2	3
65.	โรงเรียนชาวสง่างาเจริญวิทย	2	19	21	1	3	4
66.	โรงเรียนบ่อแก้วดงมะไฟมิตรภาพที่ 81 (พระเทพญาณวิศิษฐ์"ชัยทวี" อุปถัมภ์)	2	14	16	1	2	3
67.	โรงเรียนบ้านคำลวดพื้น	2	17	19	1	3	4
68.	โรงเรียนบ้านดงยาง	1	14	15	1	2	3
69.	โรงเรียนบ้านดงหม้อทอง	2	26	28	1	5	6
70.	โรงเรียนบ้านดงหวายเปลือย	2	15	17	1	3	4
71.	โรงเรียนบ้านโนนสะอาดนาเหมือด	1	15	16	1	3	4
72.	โรงเรียนบ้านหนองลาด	1	14	15	1	2	3
73.	โรงเรียนบ้านโพธิ์ชัย	1	10	11	1	2	3
74.	โรงเรียนบ้านสามแยกพิทักษ์	1	6	7	1	1	2
75.	โรงเรียนบ้านหนองกวางหนองกรุงศรี	2	14	16	1	2	3
76.	โรงเรียนบ้านหนองท่มท่ากระดัน	2	14	16	1	2	3

ตาราง 5 (ต่อ)

ที่	ชื่อสถานศึกษา	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
		ผู้บริหาร	ครู	รวม	ผู้บริหาร	ครู	รวม
อำเภอบ้านม่วง (ต่อ)							
77.	โรงเรียนบ้านพุทธรักษา	1	14	15	1	2	3
78.	โรงเรียนอนุบาลบ้านม่วง	3	39	42	1	7	8
79.	โรงเรียนบ้านห้วยน้ำสหวิทยา	1	15	16	1	3	4
80.	โรงเรียนบ้านหนองแอกดอนสวรรค์	1	14	15	1	2	3
81.	โรงเรียนบ้านเหล่าผักไล่	2	15	17	1	3	4
82.	โรงเรียนบ้านห้วยทราย	1	15	16	1	3	4
อำเภอดำรงวิทยาร							
83.	โรงเรียนบ้านหนองแสงคงอิมบาง	2	15	17	1	3	4
84.	โรงเรียนอนุบาลคำตากล้า	2	10	12	1	2	3
85.	โรงเรียนเพี้ยพิทยาพัฒนา	2	18	20	1	3	4
86.	โรงเรียนชุมชนพอกใหญ่ไทยสมบูรณ์	1	18	19	1	3	4
87.	โรงเรียนบ้านท่างาม	1	14	15	1	2	3
88.	โรงเรียนบ้านหนองบัวลิม	1	14	15	1	2	3
89.	โรงเรียนบ้านนาแต่	1	11	12	1	2	3
90.	โรงเรียนบ้านกุดจาน	1	15	16	1	3	4
91.	โรงเรียนบ้านดงอีต้อย	1	11	12	1	2	3
92.	โรงเรียนบ้านหนองพอกน้อย	1	11	12	1	2	3
รวมทั้งสิ้น		127	1,360	1,487	92	232	324

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ลักษณะเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม เกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา และความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารใช้สอบถามเกี่ยวกับ หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา และความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน ที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นกรอบในการสร้างแบบสอบถามและเป็นเครื่องมือใน แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบได้แก่ เพศ
ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร
สถานศึกษา เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ โดยมีข้อคำถามของ
ถึงหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ คือ
1) หลักนิติธรรม 2) หลักคุณธรรม 3) หลักความโปร่งใส 4) หลักการมีส่วนร่วม
5) หลักความรับผิดชอบ 6) หลักความคุ้มค่า

แบบสอบถามในตอนที่ 2 มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วน
ประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ มีความหมายและคำนำหนักคะแนน ดังนี้

5 หมายถึง หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 อยู่ในระดับ มากที่สุด

4 หมายถึง หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 อยู่ในระดับ มาก

3 หมายถึง หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 อยู่ในระดับ ปานกลาง

2 หมายถึง หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 อยู่ในระดับ น้อย

1 หมายถึง หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน
ของครูในโรงเรียน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ โดยมีข้อคำถาม
ของถึงความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ คือ
1) ด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ 2) ด้านโอกาสและความก้าวหน้า 3) ด้านการยอมรับนับถือ
4) ด้านความสำเร็จของงาน 5) ด้านความรับผิดชอบ 6) ด้านค่าจ้างและค่าตอบแทน
7) ด้านสภาพการทำงาน

แบบสอบถามในตอนที 3 มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วน
ประมาณค่า (rating Scale) 5 ระดับ มีความหมายและค่าน้ำหนักคะแนน ดังนี้

5 หมายถึง ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 อยู่ในระดับ มากที่สุด

4 หมายถึง ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 อยู่ในระดับ มาก

3 หมายถึง ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 อยู่ในระดับ ปานกลาง

2 หมายถึง ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 อยู่ในระดับ น้อย

1 หมายถึง ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

3. การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการ ดังต่อไปนี้

3.1 ศึกษาหลักการและทฤษฎีจากหนังสือ เอกสาร ตำราต่าง ๆ และ
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาและความพึงพอใจใน
การปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน

3.2 นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาสังเคราะห์แนวความคิด แล้วร่างเป็น
ข้อคำถามที่ครอบคลุมในเนื้อหาหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา และความพึง
พอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน เมื่อร่างเสร็จนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์และอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม เพื่อตรวจสอบ แก้ไข และปรับปรุงในเบื้องต้น

3.3 นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน เพื่อ
ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถาม โดยการ
ตรวจสอบปรับปรุง แก้ไขสำนวนภาษาที่ใช้ตลอดจนตรวจสอบเนื้อหาให้ครอบคลุม เพื่อให้
ผู้เชี่ยวชาญให้ความคิดเห็นและให้คะแนน ดังนี้

ให้คะแนน +1 เมื่อเห็นว่าตรงกับขอบข่ายเนื้อหาตามที่ระบุไว้

ให้คะแนน 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าตรงกับขอบข่ายเนื้อหาตามที่ระบุไว้

ให้คะแนน -1 เมื่อเห็นว่าไม่ตรงกับขอบข่ายเนื้อหาตามที่ระบุไว้

เสร็จแล้วนำคะแนนที่ได้มาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถาม (Index of Item Objective Congruence : IOC) กับนิยามศัพท์เฉพาะ ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ผู้วิจัยได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยมีเกณฑ์กำหนดในการเลือกผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

- 1) อาจารย์ผู้สอนในระดับอุดมศึกษาทางการบริหารการศึกษา วุฒิการศึกษาปริญญาเอก ประสบการณ์ทำงาน 10 ปี ขึ้นไป จำนวน 1 คน
- 2) ผู้บริหารสถานศึกษา วุฒิการศึกษาปริญญาโทขึ้นไป วิทยะฐานะชำนาญการพิเศษ และประสบการณ์ทำงานตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป จำนวน 2 คน
- 3) ครู วุฒิการศึกษาปริญญาโทขึ้นไป วิทยะฐานะชำนาญการพิเศษ และประสบการณ์ทำงาน ตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป จำนวน 2 คน

3.4 นำข้อมูลมาวิเคราะห์ตรวจสอบหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์ (Index of Item Objective Congruence : IOC) แล้วคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป (วาโร เพ็งสวัสดิ์, 2551, หน้า 246) โดยแบบสอบถามด้านหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าความเที่ยงตรงระหว่าง 0.80–1.00 และแบบสอบถามด้านความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน มีค่าความเที่ยงตรงระหว่าง 0.80–1.00

3.5 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารสถานศึกษา และครู ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) และค่าความเชื่อมั่น (Reliability)

3.6 นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item–Total Correlation) คัดเลือกข้อที่มีค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ 0.26 ขึ้นไป และหาค่าความเชื่อมั่นโดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach กำหนดเกณฑ์ในการคัดเลือกตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป (วาโร เพ็งสวัสดิ์, 2551, หน้า 258) ซึ่งพบว่า แบบสอบถามด้านหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.26 – 0.96 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96 และแบบสอบถามด้านความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน มีค่าอำนาจจำแนก ระหว่าง 0.29 – 0.93 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97

3.7 ปรับปรุงและแก้ไขแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
อีกครั้ง

3.8 จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวม ข้อมูล
ต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

4.1 ผู้วิจัยเสนอคำร้องต่อสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนครทำหนังสือ ถึงผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

4.2 ผู้วิจัยดำเนินการจัดส่งแบบสอบถาม โดยใช้ 3 วิธีการ คือ ผู้วิจัยรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเองหลังจากนำส่งเป็นเวลา 1 สัปดาห์ ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์ทางโรงเรียนให้ส่งแบบสอบถามคืนทางไปรษณีย์ ซึ่งผู้วิจัยได้แนบซองติด แสตมป์ไว้ให้ทางโรงเรียนแล้ว และตอบแบบสอบถามด้วย Google forms

4.3 ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนทั้งหมด จำนวน 324 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 จากนั้นนำแบบสอบถามไปตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์และทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลมาดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

5.1 วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยแจกแจงความถี่ และร้อยละ

5.2 วิเคราะห์ระดับหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา และความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน นำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ ซึ่งประกอบด้วยค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ ส่วนค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.) มีระดับผลการดำเนินงาน โดยยึดเกณฑ์การแปลความหมาย (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 103) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51–5.00 หมายถึง หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร
สถานศึกษา/ ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 อยู่ใน ระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51–4.50 หมายถึง หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร
สถานศึกษา/ ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 อยู่ใน ระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51–3.50 หมายถึง หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร
สถานศึกษา/ ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 อยู่ใน ระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51–2.50 หมายถึง หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร
สถานศึกษา/ ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 อยู่ใน ระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00–1.50 หมายถึง หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร
สถานศึกษา/ ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 อยู่ใน ระดับน้อยที่สุด

ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป ถือว่า
หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาและความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูใน
โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 มีความ
เหมาะสม

5.3 ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร
สถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน
(Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) แล้วนำค่าที่ได้มาทำการแปลผลใน
รูปแบบความสัมพันธ์โดยมีหลักการ (วาริ พึ่งสวัสดิ์, 2551, หน้า 307) ดังนี้

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ อยู่ในช่วง 0.71–1.00 หมายความว่า มี
ความสัมพันธ์ระดับสูง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ อยู่ในช่วง 0.31–0.70 หมายความว่า มี
ความสัมพันธ์ระดับปานกลาง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ อยู่ในช่วง 0.10–0.30 หมายความว่า มีความสัมพันธ์ระดับต่ำ

หากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ มีค่าเป็น (+) หมายความว่า ตัวแปรมีความสัมพันธ์ในลักษณะคล้อยตามกัน

หากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ มีค่าเป็น (-) หมายความว่า ตัวแปรมีความสัมพันธ์ในลักษณะตรงกันข้าม

5.4 ศึกษาอำนาจพยากรณ์ของหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอน (stepwise multiple regression analysis) เพื่อหาตัวแปรในองค์ประกอบหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีอำนาจพยากรณ์ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

6.1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

6.1.1 ความถี่ (frequency)

6.1.2 ร้อยละ (percentage)

6.1.3 ค่าเฉลี่ย (mean)

6.1.4 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

6.2 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

6.2.1 ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและเนื้อหา (Index of Item Objective Congruence: IOC)

6.2.2 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อด้วยวิธีหาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item–Total Correlation Coefficient))

6.2.3 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient)

ระยะที่ 3 ศึกษาแนวทางในการพัฒนาหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

1. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายเป็นผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน เพื่อประเมินความเหมาะสมของแนวทางการพัฒนาหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยมีคุณสมบัติ ดังนี้

- 1.1 อาจารย์ผู้สอนในระดับอุดมศึกษาทางการบริหารการศึกษา วุฒิการศึกษาปริญญาเอก ประสบการณ์ทำงาน 10 ปี ขึ้นไป จำนวน 1 คน
- 1.2 ผู้บริหารสถานศึกษา วุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 และมีประสบการณ์ด้านการปฏิบัติงาน 10 ปี ขึ้นไป จำนวน 2 คน
- 1.3 ครู วุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป วิทยะฐานะชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 และมีประสบการณ์ด้านการปฏิบัติงาน 10 ปี ขึ้นไป จำนวน 2 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ลักษณะเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามแนวทางการพัฒนาหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับ ชื่อ-สกุล ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน

ตอนที่ 2 แบบประเมินความเหมาะสมแนวทางการพัฒนาหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

สำหรับแบบสอบถามในตอนที่ 2 มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามรูปแบบของ Likert's Scale มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

5 หมายถึง แนวทางพัฒนาหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง แนวทางพัฒนาหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร
สถานศึกษา มีความเหมาะสมในระดับมาก

3 หมายถึง แนวทางพัฒนาหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร
สถานศึกษา มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

2 หมายถึง แนวทางพัฒนาหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร
สถานศึกษา มีความเหมาะสมในระดับน้อย

1 หมายถึง แนวทางพัฒนาหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา
มีความเหมาะสมน้อยในระดับที่สุด

2.2 การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

2.2.1 นำผลวิจัยหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีอำนาจ
พยากรณ์ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนมากำหนดเป็นแนวทางการ
พัฒนา โดยร่างเป็นแบบสอบถาม

2.2.2 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
เพื่อพิจารณาความเหมาะสม ความถูกต้อง และนำมาปรับปรุงแก้ไขตามที่อาจารย์ที่
ปรึกษาวิทยานิพนธ์แนะนำ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บแบบสอบถามกับผู้ทรงคุณวุฒิ โดย
ดำเนินการดังนี้

3.1 ผู้วิจัยเสนอคำร้องต่อสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ราชภัฏสกลนครทำหนังสือ ขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2 ผู้วิจัยติดต่อประสานงานกับผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อขอความ
อนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล และติดตามขอรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

3.3 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับ จากนั้นนำ
แบบสอบถามไปตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ และทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลสภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการหา
ความถี่ และร้อยละ

4.2 วิเคราะห์ความเหมาะสมของแนวทางพัฒนาหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 นำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ ซึ่งประกอบด้วยค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยยึดเกณฑ์การแปลความหมาย (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 103) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51–5.00 หมายความว่า แนวทางพัฒนาหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51–4.50 หมายความว่า แนวทางพัฒนาหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา มีความเหมาะสมในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51–3.50 หมายความว่า แนวทางพัฒนาหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51–2.50 หมายความว่า แนวทางพัฒนาหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา มีความเหมาะสมในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00–1.50 หมายความว่า แนวทางพัฒนาหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา มีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

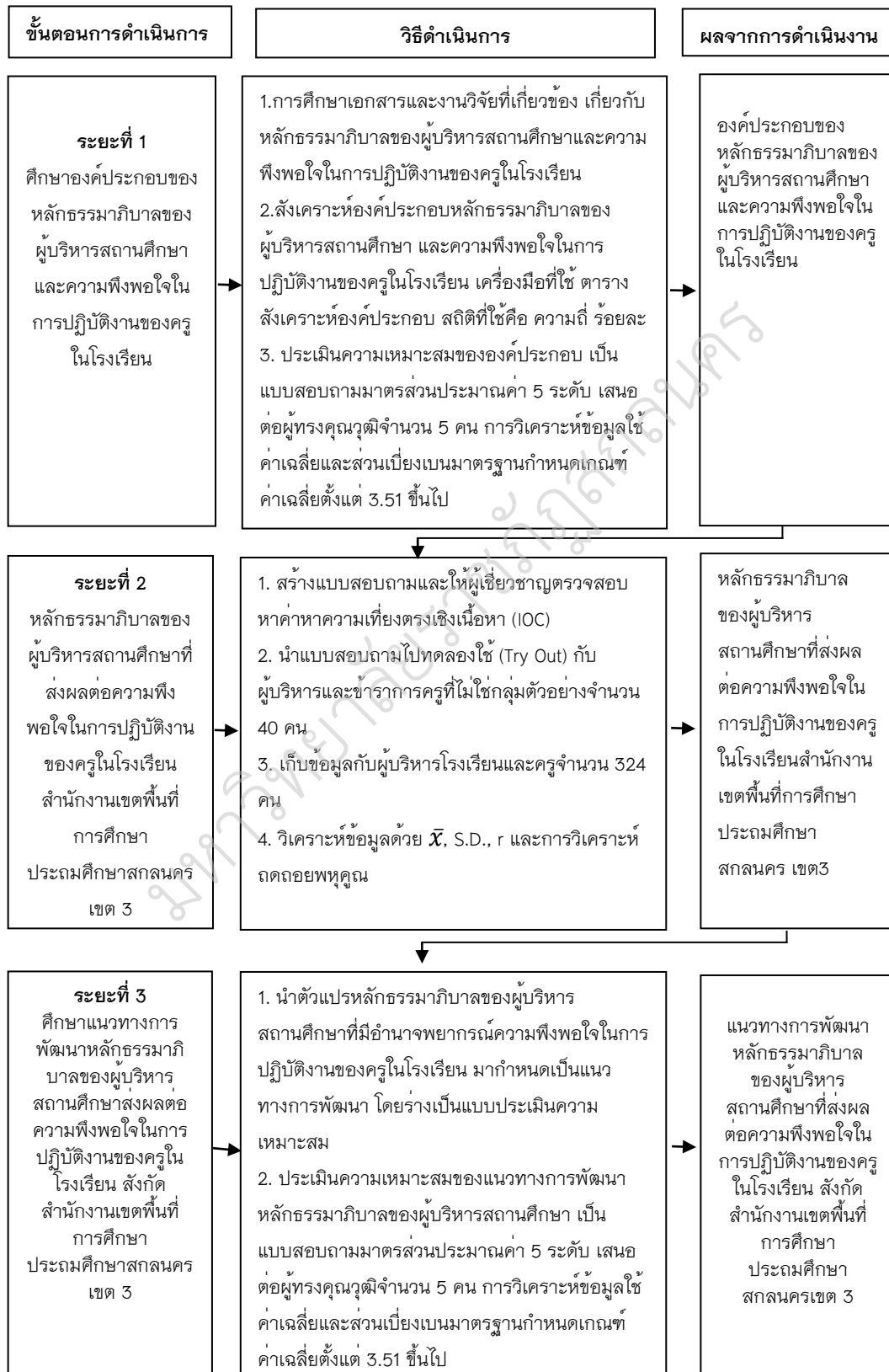
ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ความเหมาะสมของแนวทางพัฒนาหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป เพื่อนำมาเป็นแนวทางการพัฒนา

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

5.1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

จากที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปเป็นแผนภาพได้ดังนี้

ภาพประกอบ 4 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ตาราง 6 แผนการดำเนินการวิจัย

ระยะของการวิจัย	วิธีการดำเนินการ	เครื่องมือ	ผู้ให้ข้อมูล/ กลุ่มตัวอย่าง	สถิติที่ใช้	ผลที่ได้รับ	ระยะ เวลา
ระยะที่ 1 ศึกษาองค์ประกอบ หลักธรรมาภิบาลของ ผู้บริหารสถานศึกษา และ ความพึงพอใจในการ ปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน	1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และสังเคราะห์เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักธรรมาภิบาลของ ผู้บริหารสถานศึกษาและความพึงพอใจในการ ปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน 2. ประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบ หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาและ ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูใน โรงเรียน	1. แบบ สังเคราะห์ องค์ประกอบ 2. แบบ สอบถาม	ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน	1. ความถี่ 2. ร้อยละ 3. ค่าเฉลี่ย 4. ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	1. องค์ประกอบหลักธรร มาภิบาลของผู้บริหาร สถานศึกษาและความพึง พอใจในการปฏิบัติงานของครู ในโรงเรียน 2. แบบประเมินความ เหมาะสมหลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารสถานศึกษา และความพึงพอใจในกา ปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน	ตุลาคม 2566 – เมษายน 2567
ระยะที่ 2 ศึกษาความสัมพันธ์และ อำนาจพยากรณ์ของหลักธรร มาภิบาลของผู้บริหาร สถานศึกษาที่ส่งผลต่อความ พึงพอใจในการปฏิบัติงานของ ครูในโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนครเขต 3	1. ร่างข้อคำถามที่ครอบคลุมในเนื้อหาหลักธรร มาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา และความพึง พอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน 2. สร้างแบบสอบถามและตรวจสอบความ เที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC) 3. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มที่ไม่ใช่ กลุ่มตัวอย่าง (Try out) 4. เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ แบบสอบถาม	1. ผลการ วิเคราะห์ ข้อมูล 2. แบบสอบถาม	1. ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน 2. ผู้บริหาร สถานศึกษาและครู จำนวน 40 คน 3. กลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหาร สถานศึกษาและครู จำนวน 324 คน	1. ความถี่ 2. ร้อยละ 3. ค่าเฉลี่ย 4. ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน 5. ค่า IOC 6. ค่าอำนาจ จำแนก และค่า ความเชื่อมั่น	หลักธรรมาภิบาลของ ผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผล ต่อความพึงพอใจในการ ปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา สกลนครเขต 3	พฤษภา คม – สิงหาคม 2567

ตาราง 6 (ต่อ)

ระยะของการวิจัย	วิธีการดำเนินการ	เครื่องมือ	ผู้ให้ข้อมูล/ กลุ่มตัวอย่าง	การวิเคราะห์ ข้อมูล	ผลที่ได้รับ	ระยะเวลา
ระยะที่ 3 ศึกษาแนวทางการพัฒนาหลัก ธรรมาภิบาลของผู้บริหาร สถานศึกษาที่ส่งผลต่อความพึง พอใจในการปฏิบัติงานของครู ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนครเขต 3	1. นำผลวิจัยหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร สถานศึกษาที่มีอำนาจพยากรณ์ความพึง พอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนมา ร่างแนวทางการพัฒนาหลักธรรมาภิบาลของ ผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความพึงพอใจ ในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน 2. ประเมินความเหมาะสมของแนวทางการ พัฒนาหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร สถานศึกษาที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการ ปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 3	แบบสอบถาม	ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน	1. ค่าเฉลี่ย 2. ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	แนวทางการพัฒนาหลัก ธรรมาภิบาลของ ผู้บริหารสถานศึกษาที่ ส่งผลต่อความพึงพอใจ ในการปฏิบัติงานของครู ในโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 3	กันยายน – ธันวาคม 2567

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิจัยครั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ยในกลุ่มตัวอย่าง
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน t – test
S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาในการแจกแจงแบบเอฟ (F-test)
SS	แทน	ผลรวมกำลังสองของคะแนน
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลรวมกำลังสองของคะแนน
df	แทน	ความเป็นอิสระ
*	แทน	นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
r_{xy}	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างหลักธรรมาภิบาลผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน
S.E. _b	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนคะแนนมาตรฐานของสัมประสิทธิ์ของตัวแปรพยากรณ์
S.E. _{est}	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนคะแนนมาตรฐานของการพยากรณ์

b	แทน	สัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวพยากรณ์ ในรูปคะแนนดิบ
β	แทน	สัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวพยากรณ์ ในรูปคะแนนมาตรฐาน
R	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
R^2	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์
Adj R^2	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ที่ปรับแก้
Z'	แทน	คะแนนการพยากรณ์หลักธรรมาภิบาลของ ผู้บริหารสถานศึกษา
X	แทน	หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา
X_1	แทน	หลักนิติธรรม
X_2	แทน	หลักคุณธรรม
X_3	แทน	หลักความโปร่งใส
X_4	แทน	หลักความมีส่วนร่วม
X_5	แทน	หลักความรับผิดชอบต่อ
X_6	แทน	หลักความคุ้มค่า
Y	แทน	ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน
Y_1	แทน	ด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติ
Y_2	แทน	ด้านโอกาสและความก้าวหน้า
Y_3	แทน	ด้านการยอมรับนับถือ
Y_4	แทน	ด้านความสำเร็จของงาน
Y_5	แทน	ด้านความรับผิดชอบต่อ
Y_6	แทน	ด้านค่าจ้างและค่าตอบแทน
Y_7	แทน	ด้านสภาพการทำงาน

ระยะที่ 1 ผลการศึกษาองค์ประกอบของหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร สถานศึกษาและความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน

ลำดับขั้นในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้เสนอลำดับขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบของหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา

ตอนที่ 2 ผลการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบของความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน

ตอนที่ 1 ผลการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบของ หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา

ตาราง 7 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบภาวะผู้นำของ
ผู้บริหารสถานศึกษา (ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน)

ข้อที่	องค์ประกอบ	ความเหมาะสม		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.	หลักนิติธรรม	5.00	0.00	มากที่สุด
2.	หลักคุณธรรม	5.00	0.00	มากที่สุด
3.	หลักความโปร่งใส	5.00	0.00	มากที่สุด
4.	หลักความมีส่วนร่วม	5.00	0.00	มากที่สุด
5.	หลักความรับผิดชอบ	4.80	0.45	มากที่สุด
6.	หลักความคุ้มค่า	4.80	0.45	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย		4.93	0.23	มากที่สุด

จากตาราง 7 พบว่า โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียง จากมากไปน้อย คือ หลักนิติธรรม ($\bar{X}=5.00$, S.D.=0.00) หลักคุณธรรม ($\bar{X}=5.00$, S.D.=0.00) หลักความโปร่งใส ($\bar{X}=5.00$, S.D.=0.00) หลักความมีส่วนร่วม ($\bar{X}=5.00$, S.D.=0.00) หลักความรับผิดชอบ ($\bar{X}=4.80$, S.D.=0.45) และหลักความคุ้มค่า ($\bar{X}=4.80$, S.D.=0.45) ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบของความพึงพอใจ ในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน

ตาราง 8 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบความพึงพอใจในการ
ปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน (ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน)

ข้อที่	องค์ประกอบ	ความเหมาะสม		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.	ด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติ	5.00	0.00	มากที่สุด
2.	ด้านโอกาสและความก้าวหน้า	4.80	0.45	มากที่สุด
3.	ด้านการยอมรับนับถือ	5.00	0.00	มากที่สุด
4.	ด้านความสำเร็จของงาน	5.00	0.00	มากที่สุด
5.	ด้านความรับผิดชอบ	4.80	0.45	มากที่สุด
6.	ด้านค่าจ้างและค่าตอบแทน	5.00	0.00	มากที่สุด
7.	ด้านสภาพการทำงาน	4.80	0.45	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย		4.91	0.19	มากที่สุด

จากตาราง 8 พบว่า โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียง จากมากไปน้อย คือ ด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติ ($\bar{X}=5.00$, S.D.=0.00) ด้านการยอมรับนับถือ ($\bar{X}=5.00$, S.D.=0.00) ด้านความสำเร็จของงาน ($\bar{X}=5.00$, S.D.=0.00) ด้านค่าจ้างและค่าตอบแทน ($\bar{X}=5.00$, S.D.=0.00) ด้านโอกาสและความก้าวหน้า ($\bar{X}= 4.80$, S.D.=0.45) ด้านความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.80$, S.D.=0.45) และด้านสภาพการทำงาน ($\bar{X} = 4.80$, S.D.=0.45) ตามลำดับ

**ระยะที่ 2 การศึกษาผลกระทบมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อ
ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3**

ลำดับขั้นในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้เสนอลำดับขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ
แบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา จำแนกตามเพศ ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา
และประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ระดับผลกระทบมาภิบาลของผู้บริหาร
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู
ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างผลกระทบมาภิบาลของ
ผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

ตอนที่ 5 การวิเคราะห์ตัวแปรผลกระทบมาภิบาลของผู้บริหาร
สถานศึกษาที่มีอำนาจพยากรณ์ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ
แบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา จำแนกตามเพศ ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา
และประสบการณ์การทำงาน

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ในส่วนที่เป็นรายละเอียดเกี่ยวกับสถานภาพของ
ผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน
ดังตาราง 9

ตาราง 9 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ ตำแหน่ง
วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

ที่	ข้อมูลพื้นฐาน	กลุ่มตัวอย่าง	
		จำนวน (คน)	ร้อยละ
1	เพศ		
	- ชาย	156	48.15
	- หญิง	168	51.85
รวม		324	100
2	ตำแหน่ง		
	- ผู้บริหารสถานศึกษา	92	28.40
	- ครู	232	71.60
รวม		324	100
3	วุฒิการศึกษา		
	- ปริญญาตรี	216	66.66
	- ปริญญาโท	106	32.72
	- ปริญญาเอก	2	0.62
รวม		324	100
4	ประสบการณ์การทำงาน		
	- น้อยกว่า 10 ปี	134	41.36
	- 10 -20 ปี	124	38.27
	- 21 ปี ขึ้นไป	66	20.37
รวม		324	100

จากตาราง 9 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้บริหารสถานศึกษา และ
ครูผู้สอน จำนวน 324 คน เป็นเพศชาย จำนวน 156 คน คิดเป็นร้อยละ 48.15
เป็นเพศหญิง จำนวน 168 คน คิดเป็นร้อยละ 51.85 เป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 92
คน คิดเป็น ร้อยละ 28.40 เป็นครู จำนวน 232 คน คิดเป็นร้อยละ 71.60 ระดับการศึกษา
ปริญญาตรี จำนวน 216 คน คิดเป็นร้อยละ 66.66 ระดับการศึกษาปริญญาโท จำนวน
106 คน คิดเป็นร้อยละ 32.72 ระดับการศึกษา ปริญญาเอก จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ

0.62 มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 10 ปี จำนวน 134 คน คิดเป็นร้อยละ 41.36 ประสบการณ์ 10-20 ปี จำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 38.27 ประสบการณ์ 21 ปีขึ้นไป จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 20.37

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

2.1 การวิเคราะห์หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 โดยรวม ดังตาราง 10

ตาราง 10 ระดับหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 โดยรวม

หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา	ค่าสถิติ		การแปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
1. หลักนิติธรรม	4.57	0.59	มากที่สุด
2. หลักคุณธรรม	4.54	0.53	มากที่สุด
3. หลักความโปร่งใส	4.56	0.70	มากที่สุด
4. หลักความมีส่วนร่วม	4.57	0.69	มากที่สุด
5. หลักความรับผิดชอบ	4.52	0.75	มากที่สุด
6. หลักความคุ้มค่า	4.55	0.67	มากที่สุด
เฉลี่ยภาพรวม	4.55	0.62	มากที่สุด

จากตาราง 10 หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียง จากมากไปน้อย คือ หลักนิติธรรม ($\bar{X}=4.57$, S.D.=0.59) หลักความมีส่วนร่วม ($\bar{X}=4.57$, S.D.=0.69) หลักความโปร่งใส ($\bar{X}=4.56$, S.D.=0.70) หลักความคุ้มค่า ($\bar{X}=4.55$, S.D.=0.67) หลักคุณธรรม ($\bar{X}=4.54$, S.D.=0.53) และ หลักความรับผิดชอบ ($\bar{X}=4.52$, S.D.=0.75) ตามลำดับ

2.2 การวิเคราะห์หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านหลักนิติธรรม โดยรวมและรายข้อ ดังตาราง 11

ตาราง 11 ระดับหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านหลักนิติธรรม โดยรวมและรายข้อ

ข้อ	หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านหลักนิติธรรม	ค่าสถิติ		ระดับ ความ คิดเห็น
		$\bar{X}$	S.D.	
1.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการสนับสนุนให้มีการกำหนดกฎระเบียบของ โรงเรียนอย่างเป็นธรรม โปร่งใส ตรวจสอบได้	4.58	0.63	มากที่สุด
2.	ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วม ในการกำหนดกฎระเบียบข้อบังคับของโรงเรียน	4.59	0.67	มากที่สุด
3.	ผู้บริหารสถานศึกษาควบคุมการใช้กฎระเบียบของโรงเรียน อย่างเสมอภาคและเป็นธรรม	4.50	0.74	มาก
4.	ผู้บริหารสถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่หน่วยงานต้นสังกัดกำหนด	4.58	0.71	มากที่สุด
5.	ผู้บริหารสถานศึกษาเผยแพร่ประชาสัมพันธ์กฎระเบียบข้อบังคับของสถานศึกษา แก่ครู บุคลากรทางการศึกษา นักเรียน นักศึกษา ผู้ปกครอง รวมถึงประชาชนในชุมชน ได้รับทราบ	4.62	0.65	มากที่สุด
เฉลี่ย		4.57	0.59	มากที่สุด

จากตาราง 11 หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านหลักนิติธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.57, S.D.=0.59) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเรียงจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ 5. ผู้บริหารสถานศึกษาเผยแพร่ประชาสัมพันธ์กฎระเบียบข้อบังคับของสถานศึกษา แก่ครู บุคลากรทางการศึกษา นักเรียน นักศึกษา ผู้ปกครอง รวมถึงประชาชนในชุมชน ได้รับทราบ ($\bar{X}$ = 4.62,

S.D.=0.65) 2. ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วม ในการกำหนดกฎระเบียบข้อบังคับของโรงเรียน ($\bar{X}$ = 4.59, S.D.=0.67) และ 1. ผู้บริหารสถานศึกษามีการสนับสนุนให้มีการกำหนดกฎระเบียบของโรงเรียนอย่างเป็นธรรม โปร่งใส ตรวจสอบได้ ($\bar{X}$ = 4.58, S.D.=0.63) ตามลำดับ

2.3 การวิเคราะห์หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านหลักคุณธรรม โดยรวมและรายข้อ ดังตาราง 12

ตาราง 12 ระดับหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านหลักคุณธรรม โดยรวมและรายข้อ

ข้อ	หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านหลักคุณธรรม	ค่าสถิติ		ระดับ ความ คิดเห็น
		$\bar{X}$	S.D.	
1.	สถานศึกษามีการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม ในการ บริหารและจัดการเรียนการสอน	4.61	0.48	มากที่สุด
2.	ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปอย่างมี ศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม และตรงตามความ คาดหวังของสังคม	4.55	0.70	มากที่สุด
3.	ผู้บริหารสถานศึกษาซื่อสัตย์และกล้ายืนหยัดในสิ่ง ที่ถูกต้อง	4.48	0.76	มาก
4.	ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้บุคลากร สามารถอุทธรณ์ ร้องทุกข์ได้ เมื่อไม่ได้รับความ เป็นธรรมจากการปฏิบัติงาน	4.59	0.71	มากที่สุด
5.	ผู้บริหารสถานศึกษาตัดสินใจหรือลงโทษผู้กระทำ ความผิดภายใต้กฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ	4.47	0.69	มาก
เฉลี่ย		4.54	0.53	มากที่สุด

จากตาราง 12 หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านหลักคุณธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ที่สุด ($\bar{X}$ = 4.54, S.D.=0.53) เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ 1. สถานศึกษามีการสอดแทรก คุณธรรม จริยธรรม ในการ บริหารและจัดการเรียนการสอน ($\bar{X}$ = 4.61, S.D.=0.48)
 4. ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้บุคลากรสามารถอุทธรณ์ ร้องทุกข์ได้ เมื่อไม่ได้รับความ เป็นธรรมจากการปฏิบัติงาน ($\bar{X}$ = 4.59, S.D.=0.71) และ 2. ผู้บริหารสถานศึกษา ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปอย่างมีศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม และตรงตามความคาดหวังของ สังคม ($\bar{X}$ = 4.55, S.D.=0.70) ตามลำดับ

2.4 การวิเคราะห์หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านหลักความโปร่งใสโดยรวม และรายชื่อ ดังตาราง 13

ตาราง 13 ระดับหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านหลักความโปร่งใส โดยรวมและ รายชื่อ

ข้อ	หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านหลักความโปร่งใส	ค่าสถิติ		ระดับ ความ คิดเห็น
		$\bar{X}$	S.D.	
1.	สถานศึกษามีนโยบายและวิธีการปฏิบัติที่สนับสนุนการ ดำเนินงานอย่างเปิดเผย เที่ยงตรง และสามารถ ตรวจสอบความถูกต้องได้	4.63	0.75	มากที่สุด
2.	สถานศึกษามีการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการ ปฏิบัติงานในการบริหารทุกด้าน	4.58	0.72	มากที่สุด
3.	ผู้บริหารสถานศึกษามีกระบวนการทำงานที่เปิดเผย ตรงไปตรงมา สามารถตรวจสอบได้และสามารถชี้แจงได้ เมื่อมีข้อสงสัย	4.51	0.79	มากที่สุด
4.	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถให้บุคลากรเข้าถึงข้อมูล ข่าวสารขององค์กร ได้อย่างทั่วถึง และข้อมูลมีความ ถูกต้อง	4.46	0.77	มาก

ตาราง 13 (ต่อ)

ข้อ	หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านหลักความโปร่งใส	ค่าสถิติ		ระดับ ความ คิดเห็น
		$\bar{X}$	S.D.	
5.	ผู้บริหารมีการสนับสนุนให้มีการจัดทำเอกสาร หลักฐาน การบริหารงบประมาณของโรงเรียน ให้ ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน	4.60	0.74	มากที่สุด
เฉลี่ย		4.56	0.70	มากที่สุด

จากตาราง 13 หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านหลักความโปร่งใส โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$, S.D.=0.70) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ 1. สถานศึกษามีนโยบายและวิธีการปฏิบัติที่สนับสนุนการ ดำเนินงานอย่างเปิดเผย เทียบตรง และสามารถตรวจสอบความถูกต้องได้ ($\bar{X} = 4.63$, S.D.=0.75) 5. ผู้บริหารมีการสนับสนุนให้มีการจัดทำเอกสาร หลักฐาน การบริหารงบประมาณของโรงเรียน ให้ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน ($\bar{X} = 4.60$, S.D.=0.74) และ 2. สถานศึกษามีการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงานในการบริหารทุกด้าน ($\bar{X} = 4.58$, S.D.=0.72) ตามลำดับ

2.5 การวิเคราะห์หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 สถานศึกษา ด้านหลักความมีส่วนร่วม โดยรวมและรายข้อ ดังตาราง 14

ตาราง 14 ระดับหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านหลักความมีส่วนร่วม โดยรวมและ
รายข้อ

ข้อ	หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านหลักความมีส่วนร่วม	ค่าสถิติ		ระดับ ความ คิดเห็น
		$\bar{X}$	S.D.	
1.	ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางและวางแผนงาน การดำเนินงานของโรงเรียน	4.59	0.75	มากที่สุด
2.	ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์ประเมินผลการปฏิบัติงาน	4.48	0.77	มาก
3.	ผู้บริหารสถานศึกษารับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อร่วมคิดแนวทางหรือร่วมกันแก้ไขปัญหา ผู้บริหารสถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะทำงาน	4.53	0.76	มากที่สุด
4.	สรุปผลการประเมินและกำหนดแนวทางการปรับปรุงพัฒนางานของ สถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการติดต่อประสานงานกับ	4.59	0.76	มากที่สุด
5.	ผู้นำชุมชนเพื่อร่วมมือในการดำเนินการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ	4.66	0.72	มากที่สุด
เฉลี่ย		4.57	0.69	มากที่สุด

จากตาราง 14 หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านหลักความมีส่วนร่วม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$, S.D.=0.69) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ 5. ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการติดต่อประสานงานกับผู้นำชุมชนเพื่อร่วมมือในการดำเนินการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.66$, S.D.=0.72) 1. ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางและวางแผนงาน การดำเนินงานของโรงเรียน($\bar{X}=4.59$, S.D.=0.75)

4. ผู้บริหารสถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะทำงาน สรุปผลการประเมินและกำหนดแนวทางการปรับปรุง พัฒนางานของ สถานศึกษา ($\bar{X}=4.59$, S.D.=0.76) ตามลำดับ

2.6 การวิเคราะห์หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านหลักความรับผิดชอบ โดยรวมและรายข้อ ดังตาราง 15

ตาราง 15 ระดับหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านหลักความรับผิดชอบ โดยรวมและรายข้อ

ข้อ	หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านหลักความรับผิดชอบ	ค่าสถิติ		ระดับ ความ คิดเห็น
		$\bar{X}$	S.D.	
1.	ผู้บริหารมีความรับผิดชอบต่อการ ปฏิบัติงานในหน้าที่และเป็นคนตรงต่อเวลา	4.54	0.83	มากที่สุด
2.	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน นักศึกษา มีความตระหนักถึงสิทธิ และหน้าที่ที่มีความสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคม	4.58	0.76	มากที่สุด
3.	ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่และ ผลงานต่อเป้าหมายที่กำหนดไว้	4.49	0.80	มาก
4.	ผู้บริหารมีความกระตือรือร้นในการ ปฏิบัติงาน และแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น	4.45	0.83	มาก
5.	ผู้บริหารสถานศึกษากล้าที่จะยอมรับผลดี ผลเสียที่เกิดจากการปฏิบัติงานของตนเองและบุคลากรในโรงเรียน	4.56	0.81	มากที่สุด
เฉลี่ย		4.52	0.75	มากที่สุด

จากตาราง 15 หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านหลักความรับผิดชอบ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$, S.D.=0.75) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ 2.ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน นักศึกษา มีความตระหนักถึงสิทธิ และหน้าที่ที่มีความสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคม ($\bar{X} = 4.58$, S.D.=0.76)

5. ผู้บริหารสถานศึกษากล้าที่จะยอมรับผลดีและผลเสียที่เกิดจากการปฏิบัติงานของตนเองและบุคลากรในโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{X} = 4.56$, S.D.=0.81) 1. ผู้บริหารมีความรับผิดชอบต่อ การ ปฏิบัติงานในหน้าที่และเป็นคนตรงต่อเวลา ($\bar{X} = 4.54$, S.D.=0.83) ตามลำดับ

2.7 การวิเคราะห์หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านหลักความคุ้มค่าโดยรวม และรายข้อ ดังตาราง 16

ตาราง 16 ระดับหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านหลักความคุ้มค่า โดยรวมและรายข้อ

ข้อ	หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านหลักความคุ้มค่า	ค่าสถิติ		ระดับ ความ คิดเห็น
		$\bar{X}$	S.D.	
1.	ผู้บริหารสถานศึกษา มีการวางแผนและสำรวจความต้องการในการใช้วัสดุ อุปกรณ์ และครุภัณฑ์ ตามความจำเป็นและ ประโยชน์ใช้สอยสูงสุด	4.59	0.70	มากที่สุด
2.	ผู้บริหารสถานศึกษา มีการวางแผน การใช้จ่ายงบประมาณ ให้ เป็นไปตามความเหมาะสมและคุ้มค่า ตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของโครงการ	4.56	0.76	มากที่สุด
3.	ผู้บริหารสถานศึกษา มีระบบการจัดซื้อ จัดจ้าง การดูแล รักษา วัสดุ ครุภัณฑ์ที่ใช้ในสถานศึกษา	4.57	0.69	มากที่สุด

ตาราง 16 (ต่อ)

ข้อ	หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านหลักความคุ้มค่า	ค่าสถิติ		ระดับ ความ คิดเห็น
		$\bar{X}$	S.D.	
4.	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อลดค่าใช้จ่ายในหน่วยงาน	4.49	0.78	มาก
5.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำกับ ดูแล รักษาและซ่อมแซม วัสดุ ครุภัณฑ์ ต่าง ๆ ของโรงเรียนให้อยู่ในสภาพที่ใช้ได้ดีเสมอ	4.56	0.74	มากที่สุด
เฉลี่ย		4.55	0.67	มากที่สุด

จากตาราง 16 หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านหลักความคุ้มค่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, S.D.=0.67) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ 1. ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนและสำรวจความต้องการในการใช้วัสดุ อุปกรณ์ และครุภัณฑ์ ตามความจำเป็น และประโยชน์ใช้สอยสูงสุด ($\bar{X} = 4.59$, S.D.=0.70) 3. ผู้บริหารสถานศึกษามีระบบการจัดซื้อ จัดจ้าง การดูแล รักษา วัสดุ ครุภัณฑ์ที่ใช้ในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.57$, S.D.=0.69) 5. ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำกับ ดูแล รักษาและซ่อมแซม วัสดุ ครุภัณฑ์ ต่าง ๆ ของโรงเรียนให้อยู่ในสภาพที่ใช้ได้ดีเสมอ ($\bar{X} = 4.56$, S.D.=0.74) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

3.1 การวิเคราะห์ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 โดยรวม ดังตาราง 17

ตาราง 17 ระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 โดยรวม

ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน	ค่าสถิติ		การแปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
1. ด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติ	4.49	0.69	มาก
2. ด้านโอกาสและความก้าวหน้า	4.56	0.59	มากที่สุด
3. ด้านการยอมรับนับถือ	4.60	0.53	มากที่สุด
4. ด้านความสำเร็จของงาน	4.60	0.48	มากที่สุด
5. ด้านความรับผิดชอบ	4.60	0.58	มากที่สุด
6. ด้านค่าจ้างและค่าตอบแทน	4.48	0.59	มาก
7. ด้านสภาพการทำงาน	4.49	0.59	มาก
เฉลี่ย	4.54	0.52	มากที่สุด

จากตาราง 17 ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงจากมากไปน้อย คือ ด้านความสำเร็จของงาน ($\bar{X} = 4.60$, S.D.=0.48) ด้านการยอมรับนับถือ ($\bar{X} = 4.60$, S.D.=0.53) ด้านความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.60$, S.D.=0.58) ด้านโอกาสและความก้าวหน้า ($\bar{X} = 4.56$, S.D.=0.59) ด้านสภาพการทำงาน ($\bar{X} = 4.49$, S.D.=0.59) ด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติ ($\bar{X} = 4.49$, S.D.=0.69) และด้านค่าจ้างและค่าตอบแทน ($\bar{X} = 4.48$, S.D.=0.59) ตามลำดับ

3.2 การวิเคราะห์ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ โดยรวมและรายข้อ ดังตาราง 18

ตาราง 18 ระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ โดยรวม
และรายข้อ

ข้อ	ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูใน โรงเรียน ด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติ	ค่าสถิติ		ระดับ ความ คิดเห็น
		$\bar{X}$	S.D.	
1.	ปริมาณงานที่ครูผู้สอนได้รับมอบหมายมีความ เหมาะสมและตรงกับความสามารถของตนเอง	4.47	0.76	มาก
2.	ครูผู้สอนพึงพอใจที่ผู้บริหารสถานศึกษา มอบหมายงานที่ท้าทายและแปลกใหม่ เพื่อให้ครู ได้พัฒนาตนเองอยู่เสมอ	4.50	0.76	มาก
3.	ครูผู้สอนมีอิสระในการตัดสินใจและกำหนด วิธีการ ทำงานด้วยตนเอง	4.48	0.74	มาก
4.	ขอบเขต และรายละเอียดของงานที่ครูผู้สอน ปฏิบัติมีความชัดเจน	4.54	0.71	มากที่สุด
5.	งานที่ครูผู้สอนปฏิบัติมีปริมาณที่เหมาะสม	4.44	0.80	มาก
เฉลี่ย		4.49	0.69	มาก

จากตาราง 18 ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติ
โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.49$, S.D.=0.69) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ใน
ระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ 4. ขอบเขต และ
รายละเอียดของงานที่ครูผู้สอนปฏิบัติมีความชัดเจน ($\bar{X} = 4.54$, S.D.=0.71) 2. ครูผู้สอน
พึงพอใจที่ผู้บริหารสถานศึกษามอบหมายงานที่ท้าทายและแปลกใหม่ เพื่อให้ครูได้พัฒนา
ตนเองอยู่เสมอ ($\bar{X} = 4.50$, S.D.=0.76) 3. ครูผู้สอนมีอิสระในการตัดสินใจและกำหนด
วิธีการ ทำงานด้วยตนเอง ($\bar{X} = 4.48$, S.D.=0.74) ตามลำดับ

3.3 การวิเคราะห์ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านโอกาสและ
ความก้าวหน้า โดยรวมและรายข้อ ดังตาราง 19

ตาราง 19 ระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านโอกาสและความก้าวหน้าโดยรวม และรายข้อ

ข้อ	ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียน ด้านโอกาสและความก้าวหน้า	ค่าสถิติ		ระดับ ความ คิดเห็น
		$\bar{X}$	S.D.	
1.	ครูผู้สอนได้รับโอกาสในการเลื่อนตำแหน่ง ในการปฏิบัติงานในสายงานที่สูงขึ้น	4.58	0.64	มากที่สุด
2.	งานที่ครูผู้สอนปฏิบัติอยู่นั้นทำให้มีประสบการณ์และความชำนาญ ในการปฏิบัติงานเพิ่มขึ้น	4.60	0.70	มากที่สุด
3.	ครูผู้สอนได้รับการส่งเสริมสนับสนุนจาก ผู้บังคับบัญชาให้มีความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงาน	4.54	0.68	มากที่สุด
4.	ครูผู้สอนได้รับโอกาสในการได้เข้ารับการอบรมสัมมนาและการศึกษาดูงานเพื่อพัฒนาความรู้และทักษะในการปฏิบัติงาน	4.54	0.65	มากที่สุด
5.	ครูผู้สอนได้รับการสนับสนุนในการพัฒนาตนเอง ในด้านการศึกษาต่อ	4.56	0.65	มากที่สุด
เฉลี่ย		4.56	0.59	มากที่สุด

จากตาราง 19 ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านโอกาสและความก้าวหน้าโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$, S.D.=0.59) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ 2. งานที่ครูผู้สอนปฏิบัติอยู่นั้นทำให้มีประสบการณ์และความชำนาญ ในการปฏิบัติงานเพิ่มขึ้น ($\bar{X} = 4.60$, S.D.=0.70) 1. ครูผู้สอนได้รับโอกาสในการเลื่อนตำแหน่ง ในการปฏิบัติงานในสายงานที่สูงขึ้น ($\bar{X} = 4.58$, S.D.=0.64) 5. ครูผู้สอนได้รับการสนับสนุนในการพัฒนาตนเอง ในด้านการศึกษาต่อ ($\bar{X} = 4.56$, S.D.=0.65) ตามลำดับ

3.4 การวิเคราะห์ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านการยอมรับนับถือ โดยรวม และรายข้อ ดังตาราง 20

ตาราง 20 ระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านการยอมรับนับถือ โดยรวม และรายข้อ

ข้อ	ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน ด้านการยอมรับนับถือ	ค่าสถิติ		ระดับ ความ คิดเห็น
		$\bar{X}$	S.D.	
1.	ผู้บังคับบัญชาให้การยอมรับในผลการปฏิบัติงานของครูผู้สอน เมื่อเห็นว่าครูผู้สอนทำงานอย่างเต็มความสามารถ	4.62	0.59	มากที่สุด
2.	ครูผู้สอนมีโอกาสเสนอผลงาน ต่อที่ประชุม เพื่อให้ผู้อื่นได้รู้จักผลงานของตนเอง	4.64	0.58	มากที่สุด
3.	ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษา ให้เกียรติซึ่งกันและกัน	4.56	0.64	มากที่สุด
4.	ครูผู้สอนได้รับการยอมรับ เชื่อถือและไว้วางใจจากผู้ปกครอง และคนในชุมชน	4.58	0.57	มากที่สุด
เฉลี่ย		4.60	0.53	มากที่สุด

จากตาราง 20 ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านการยอมรับนับถือ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$, S.D.=0.53) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ 2. ครูผู้สอนมีโอกาสเสนอผลงานต่อที่ประชุม เพื่อให้ผู้อื่นได้รู้จักผลงานของตนเอง ($\bar{X} = 4.64$, S.D.=0.58) 1. ผู้บังคับบัญชาให้การยอมรับในผลการปฏิบัติงานของครูผู้สอน เมื่อเห็นว่าครูผู้สอนทำงานอย่างเต็มความสามารถ ($\bar{X} = 4.62$, S.D.=0.59) 4. ครูผู้สอนได้รับการยอมรับ เชื่อถือและไว้วางใจจากผู้ปกครอง และคนในชุมชน ($\bar{X} = 4.58$, S.D.=0.57) ตามลำดับ

3.5 การวิเคราะห์ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านความสำเร็จของงาน
โดยรวมและรายข้อ ดังตาราง 21

ตาราง 21 ระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านความสำเร็จของงาน โดยรวม
และรายข้อ

ข้อ	ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน ด้านความสำเร็จของงาน	ค่าสถิติ		ระดับ ความ คิดเห็น
		$\bar{X}$	S.D.	
1.	ครูผู้สอนมีความมุ่งมั่น ตั้งใจปฏิบัติงานให้สำเร็จตามเวลาที่กำหนด	4.64	0.53	มากที่สุด
2.	ครูผู้สอนพึงพอใจกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เกิดจากการจัดกิจกรรมการสอนของตนเอง	4.61	0.55	มากที่สุด
3.	ครูผู้สอนสามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงานได้ดี	4.51	0.55	มากที่สุด
4.	ครูผู้สอนมีเสรีภาพและได้ใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ อย่างเต็มที่ในการจัดการเรียนการสอนของตน	4.62	0.54	มากที่สุด
เฉลี่ย		4.60	0.48	มากที่สุด

จากตาราง 21 ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านความสำเร็จของงาน
โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$, S.D.=0.48) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ใน
ระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่

1. ครูผู้สอนมีความมุ่งมั่น ตั้งใจปฏิบัติงานให้สำเร็จตามเวลาที่กำหนด ($\bar{X} = 4.64$, S.D.=0.53)
4. ครูผู้สอนมีเสรีภาพและได้ใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ อย่างเต็มที่ในการจัดการเรียนการสอนของตน ($\bar{X} = 4.62$, S.D.=0.54)
2. ครูผู้สอนพึงพอใจกับผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียนของนักเรียนที่เกิดจากการจัดกิจกรรมการสอนของตนเอง ($\bar{X} = 4.61$, S.D.=0.55) ตามลำดับ

3.6 การวิเคราะห์ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านความรับผิดชอบ
โดยรวมและรายข้อ ดังตาราง 22

ตาราง 22 ระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านความรับผิดชอบ โดยรวมและรายข้อ

ข้อ	ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน ด้านความรับผิดชอบ	ค่าสถิติ		ระดับ ความ คิดเห็น
		$\bar{X}$	S.D.	
1.	ครูผู้สอนมีความตั้งใจในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายให้บรรลุตามเป้าหมายของงาน	4.68	0.58	มากที่สุด
2.	ครูผู้สอนพอใจและมีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย	4.58	0.64	มากที่สุด
3.	ครูผู้สอนได้รับมอบหมายให้เป็นผู้รับผิดชอบโครงการของโรงเรียน ด้วยความเต็มใจ	4.50	0.74	มากที่สุด
4.	ครูผู้สอนมีความตั้งใจปฏิบัติงาน สามารถแก้ไขปัญหาโดยไม่ทิ้งงาน	4.63	0.61	มากที่สุด
เฉลี่ย		4.60	0.58	มากที่สุด

จากตาราง 22 ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านความรับผิดชอบ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$, S.D.=0.58) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ 1. ครูผู้สอนมีความตั้งใจในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายให้บรรลุตามเป้าหมายของงาน ($\bar{X} = 4.68$, S.D.=0.58)

4. ครูผู้สอนมีความตั้งใจปฏิบัติงาน สามารถแก้ไข ปัญหาโดยไม่ทิ้งงาน ($\bar{X} = 4.63$, S.D.=0.61) 2. ครูผู้สอนพอใจและมีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย ($\bar{X} = 4.58$, S.D.=0.64) ตามลำดับ

3.7 การวิเคราะห์ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านค่าจ้างและ
ค่าตอบแทน โดยรวมและรายข้อ ดังตาราง 23

ตาราง 23 ระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านค่าจ้างและค่าตอบแทน
โดยรวมและรายข้อ

ข้อ	ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน ด้านค่าจ้างและค่าตอบแทน	ค่าสถิติ		ระดับ ความ คิดเห็น
		$\bar{X}$	S.D.	
1.	ครูผู้สอนได้รับเงินเดือนที่เหมาะสมกับความรู้ ความสามารถของตนเอง	4.55	0.60	มากที่สุด
2.	ครูผู้สอนได้รับสิทธิประโยชน์และสวัสดิการต่าง ๆ ที่ ส่งเสริมการปฏิบัติงานของตนเอง	4.63	0.61	มากที่สุด
3.	เงินเดือน/ค่าตอบแทนของครูผู้สอนมีความพอเพียง ต่อการดำรงชีวิต	4.27	0.75	มาก
4.	ค่าจ้างและค่าตอบแทนที่ครูผู้สอนได้รับมีความ เหมาะสมและ ยุติธรรม	4.46	0.70	มาก
5.	ครูผู้สอนได้รับการพิจารณาในการเลื่อนขั้นเงินเดือน ด้วยความเป็นธรรม	4.47	0.76	มาก
เฉลี่ย		4.48	0.59	มาก

จากตาราง 23 ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านค่าจ้างและค่าตอบแทน
โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$, S.D.=0.59) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ใน
ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ 2. ครูผู้สอนได้รับ

สิทธิประโยชน์และสวัสดิการต่าง ๆ ที่ส่งเสริมการปฏิบัติงานของตนเอง ($\bar{X} = 4.63$, S.D.=0.61) 2. ครูผู้สอนได้รับเงินเดือนที่เหมาะสมกับความรู้ ความสามารถของตนเอง ($\bar{X} = 4.55$, S.D.=0.60) 5. ครูผู้สอนได้รับการพิจารณาในการเลื่อนขั้นเงินเดือนด้วยความเป็นธรรม ($\bar{X} = 4.47$, S.D.=0.76) ตามลำดับ

3.7 การวิเคราะห์ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านสภาพการทำงาน โดยรวมและรายข้อ ดังตาราง 24

ตาราง 24 ระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านสภาพการทำงาน โดยรวมและรายข้อ

ข้อ	ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน ด้านสภาพการทำงาน	ค่าสถิติ		ระดับ ความ คิดเห็น
		$\bar{X}$	S.D.	
1.	ครูผู้สอนมีวัสดุ-อุปกรณ์ เครื่องอำนวยความสะดวกเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน	4.38	0.75	มาก
2.	อาคารเรียนและอุปกรณ์ต่าง ๆ ของโรงเรียน มีความทันสมัย และปลอดภัยต่อการดำเนินชีวิต	4.44	0.72	มาก
3.	สถานศึกษาที่ครูผู้สอนปฏิบัติงานอยู่ได้รับความร่วมมือจากชุมชนและผู้ปกครองเป็นอย่างดี	4.64	0.62	มากที่สุด
4.	สภาพแวดล้อมมีความเหมาะสมทำให้ครูผู้สอนมีความสุขในการปฏิบัติงาน	4.47	0.65	มาก
5.	สถานศึกษามีอาคารเรียนเพียงพอ สะอาด เป็นระเบียบ ส่งเสริมต่อความสำเร็จในการทำงาน	4.50	0.66	มากที่สุด
เฉลี่ย		4.49	0.59	มาก

จากตาราง 24 ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านสภาพการทำงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.49$, S.D.=0.59) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับ

มาก โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ 3. สถานศึกษาที่ครูผู้สอนปฏิบัติงานอยู่ได้รับความร่วมมือจากชุมชนและผู้ปกครองเป็นอย่างดี ($\bar{X} = 4.64$, S.D.=0.62) 5. สถานศึกษามีอาคารเรียนเพียงพอ สะอาด เป็นระเบียบ ส่งเสริมต่อความสำเร็จในการทำงาน ($\bar{X} = 4.50$, S.D.=0.66) 4. สภาพแวดล้อมมีความเหมาะสมทำให้ครูผู้สอนมีความสุขในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.47$, S.D.=0.65) ตามลำดับ

**ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างหลักธรรมาภิบาลของ
ผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3**

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร
สถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ดังตาราง 25

ตาราง 25 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

ตัวแปร	X	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	Y	Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y ₄	Y ₅	Y ₆	Y ₇
X	1.000														
X ₁	.889**	1.000													
X ₂	.931**	.834**	1.000												
X ₃	.965**	.798**	.866**	1.000											
X ₄	.961**	.810**	.865**	.949**	1.000										
X ₅	.966**	.783**	.889**	.952**	.928**	1.000									
X ₆	.934**	.835**	.832**	.861**	.860**	.884**	1.000								
Y	.892**	.838**	.780**	.835**	.846**	.844**	.891**	1.000							
Y ₁	.772**	.750**	.664**	.696**	.713**	.729**	.809**	.871**	1.000						
Y ₂	.877**	.834**	.810**	.810**	.837**	.815**	.855**	.908**	.763**	1.000					
Y ₃	.837**	.786**	.741**	.785**	.708**	.795**	.836**	.931**	.754**	.861**	1.000				
Y ₄	.745**	.737**	.617**	.715**	.715**	.679**	.745**	.886**	.665**	.780**	.845**	1.000			
Y ₅	.845**	.738**	.717**	.824**	.833**	.829**	.809**	.901**	.731**	.785**	.819**	.841**	1.000		
Y ₆	.754**	.711**	.670**	.703**	.700**	.720**	.754**	.893**	.755**	.765**	.802**	.714**	.734**	1.000	
Y ₇	.797**	.731**	.698**	.743**	.761**	.755**	.806**	.925**	.765**	.781**	.823**	.816**	.800**	.856	1.000

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 25 แสดงว่า หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 มีความสัมพันธ์กันในทางบวกในระดับสูง ($r_{xy} = .892$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน พบว่า คู่ที่มีความสัมพันธ์สูงสุดคือ ด้านหลักความคุ้มค่า (X_6) กับด้านโอกาสและความก้าวหน้า (Y_2) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .855 และคู่ที่มีความสัมพันธ์ต่ำสุด คือ ด้านหลักคุณธรรม (X_2) กับ ด้านความสำเร็จของงาน (Y_4) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .617

ตอนที่ 5 การวิเคราะห์ตัวแปรหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีอำนาจพยากรณ์ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

การวิเคราะห์ตัวแปรหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีอำนาจพยากรณ์ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ดังตาราง 26

ตาราง 26 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	sig
Regression	5	75.462	15.092	339.137**	.000
Residual	318	14.152	.045		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 27 ตัวแปรที่ได้รับคัดเลือกเข้าสมการ

หลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารสถานศึกษา	R	R ²	Adj R ²	b	S.E. _b	β	S.E. _{est}	t	Sig
Constant(ค่าคงที่)				1.287	.111			11.583	.000
1.หลักความคุ้มค่า (X ₆)	.891 ^a	.794	.794	.359	.042	.464	.239	8.463**	.000
2.หลักนิติธรรม (X ₁)	.907 ^b	.823	.822	.284	.042	.321	.222	6.791**	.000
3.หลักความมีส่วนร่วม (X ₄)	.913 ^c	.834	.833	.139	.048	.184	.215	2.862**	.004
4.หลักคุณธรรม (X ₂)	.916 ^d	.838	.836	-.208	.055	-.210	.213	-3.757**	.000
5.หลักความรับผิดชอบ (X ₅)	.918 ^e	.842	.840	.140	.052	.200	.210	2.700**	.007

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

$$R = .918$$

$$R^2 = .842$$

$$\text{Adj } R^2 = .794, .822, .833, .836, .840$$

$$S.E._{est} = .210$$

จากตาราง 27 แสดงว่า ตัวแปรพยากรณ์ที่นำมาวิเคราะห์ 6 ตัวแปร พบว่ามี 5 ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ หลักความคุ้มค่า (X₆) หลักนิติธรรม (X₁) หลักความมีส่วนร่วม (X₄) หลักคุณธรรม (X₂) หลักความรับผิดชอบ (X₅) โดย ทั้ง 5 ตัว สามารถพยากรณ์ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนได้ เท่ากับ .840 หรือร้อยละ 84.00 ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์ (Standard Error) .210

ซึ่งสามารถเขียนเป็นสมการวิเคราะห์การถดถอยในรูปคะแนนดิบได้ดังนี้

$$Y' = 1.287 + 0.359 (X_6) + 0.284 (X_1) + 0.139 (X_4) - 0.208 (X_2) + 0.140 (X_5)$$

และสามารถเขียนเป็นสมการวิเคราะห์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐานดังนี้

$$Z'_y = 0.464 (Z_6) + 0.321 (Z_1) + 0.184 (Z_4) - 0.210 (Z_2) + 0.200 (Z_5)$$

**ระยะที่ 3 ศึกษาแนวทางการพัฒนาหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร
สถานศึกษาที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3**

การศึกษาแนวทางการพัฒนาหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ผู้วิจัยนำหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาด้านที่สามารถพยากรณ์ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนได้ มาหาแนวทางพัฒนา ผลการวิจัยสรุปดังตาราง 28

ตาราง 28 ผลการวิเคราะห์หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 เพื่อหาแนวทางการพัฒนา

ด้าน	หลักธรรมาภิบาลของ ผู้บริหารสถานศึกษา	ตัวแปรที่ส่งผลต่อ ความพึงพอใจในการ ปฏิบัติงานของครูใน โรงเรียน	สรุปผล
1	หลักนิติธรรม	✓	ควรพัฒนา
2	หลักคุณธรรม	✓	ควรพัฒนา
3	หลักความโปร่งใส	×	—
4	หลักความมีส่วนร่วม	✓	ควรพัฒนา
5	หลักความรับผิดชอบ	✓	ควรพัฒนา
6	หลักความคุ้มค่า	✓	ควรพัฒนา

หมายเหตุ   ✓ หมายถึง มีอำนาจในการทำนายความพึงพอใจในการ
ปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน

× หมายถึง ไม่มีอำนาจในการทำนายความพึงพอใจในการ
ปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน

จากตาราง 28 แสดงว่า หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านหลักความคุ้มค่า หลักนิติธรรม หลักความมีส่วนร่วม หลักคุณธรรม และหลักความรับผิดชอบ เป็นตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนได้ ดังนั้นจึงควรหาแนวทางในการพัฒนา

การหาแนวทางการพัฒนาหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 นั้น ผู้วิจัยได้นำผลการวิเคราะห์ดังกล่าวไปร่างแนวทางที่เหมาะสมในการพัฒนาหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน แล้วจัดทำเป็นแบบสอบถามแนวทางการพัฒนา เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาเชิงเนื้อหา หลังจากนั้นนำไปเก็บข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ประกอบด้วย อาจารย์ผู้สอนทางการบริหาร การศึกษา จำนวน 1 คน ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 2 คน และครู จำนวน 2 คน การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้วิธีหาความถี่ และทำการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

การนำเสนอแนวทางการพัฒนาหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 แสดงดังตาราง 29-33

ตาราง 29 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิต่อแนวทางการพัฒนาหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านหลักความคุ้มค่าที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

ข้อที่	แนวทางการพัฒนาหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านหลักความคุ้มค่าที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน	ความเหมาะสม		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำแผนปฏิบัติการให้มีงบประมาณเพียงพอในการจัดซื้อ วัสดุ อุปกรณ์ และครุภัณฑ์	4.80	0.45	มากที่สุด

ตาราง 29 (ต่อ)

ข้อที่	แนวทางการพัฒนาหลักธรรมาภิบาลของ ผู้บริหารสถานศึกษา ด้านหลักความคุ้มค่าที่ ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ของครูในโรงเรียน	ความเหมาะสม		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำแผนปฏิบัติการให้มี งบประมาณเพียงพอในการจัดซื้อ วัสดุ อุปกรณ์ และครุภัณฑ์	4.80	0.45	มากที่สุด
2.	ผู้บริหารสถานศึกษาสำรวจความต้องการของ ครูผู้สอนในการใช้วัสดุ อุปกรณ์ เพื่อการจัดการ เรียนการสอน	5.00	0.00	มากที่สุด
3.	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดอบรมการใช้ วัสดุ อุปกรณ์ และครุภัณฑ์ ตามความจำเป็น และ เกิดประโยชน์สูงสุด	5.00	0.00	มากที่สุด
4.	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำโครงการ “การใช้ วัสดุ อุปกรณ์ ในสถานศึกษาอย่างคุ้มค่าและ เกิดประโยชน์สูงสุด”	4.80	0.45	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย		4.90	0.22	มากที่สุด

จากตาราง 29 พบว่า แนวทางการพัฒนาหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร
สถานศึกษาด้านหลักความคุ้มค่าที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูใน
โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 โดยรวม อยู่ใน
ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.90$, S.D.=0.22) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับ
มากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงจากมากไปหาน้อย คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสำรวจความ
ต้องการของครูผู้สอนในการใช้วัสดุ อุปกรณ์ เพื่อการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 5.00$,
S.D.=0.00) ผู้บริหารสถานศึกษาจัดอบรมการใช้ วัสดุ อุปกรณ์ และครุภัณฑ์ ตามความ
จำเป็น และเกิดประโยชน์สูงสุด ($\bar{X} = 5.00$, S.D.=0.00) ผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำ
แผนปฏิบัติการให้มีงบประมาณเพียงพอในการจัดซื้อ วัสดุ อุปกรณ์และครุภัณฑ์

($\bar{X} = 4.80$, $S.D.=0.45$) และผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำโครงการ “การใช้วัสดุ อุปกรณ์ ในสถานศึกษาอย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด” ($\bar{X} = 4.80$, $S.D.=0.45$) ตามลำดับ

ตาราง 30 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิต่อแนวทางการพัฒนาหลักธรรมาภิบาลของ
ผู้บริหารสถานศึกษา ด้านหลักนิติธรรม ที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการ
ปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สกลนคร เขต 3

ข้อที่	แนวทางการพัฒนาหลักธรรมาภิบาลของ ผู้บริหารสถานศึกษา ด้านหลักนิติธรรม ที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ของครูในโรงเรียน	ความเหมาะสม		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.	หน่วยงานต้นสังกัดจัดอบรมเพื่อสร้างความ เข้าใจให้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับ กฎ ระเบียบ ข้อบังคับของสถานศึกษา	4.80	0.45	มากที่สุด
2.	ผู้บริหารสถานศึกษา จัดทำ กฎ ระเบียบ ข้อบังคับของสถานศึกษา ลงในเว็บไซต์ของ สถานศึกษา	5.00	0.00	มากที่สุด
3.	ผู้บริหารสถานศึกษา ติดป้ายประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ กฎ ระเบียบ ข้อบังคับของสถานศึกษา เพื่อให้ทุกคนได้ทราบ	5.00	0.00	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย		4.93	0.15	มากที่สุด

จากตาราง 30 พบว่า แนวทางการพัฒนาหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร
สถานศึกษาด้านหลักนิติธรรมที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 โดยรวม อยู่ในระดับมาก
ที่สุด ($\bar{X} = 4.93$, $S.D.=0.15$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด
โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงจากมากไปหาน้อย คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จัดทำ กฎ ระเบียบ
ข้อบังคับของสถานศึกษา ลงในเว็บไซต์ของสถานศึกษา ($\bar{X} = 5.00$, $S.D.=0.00$) ผู้บริหาร
สถานศึกษา ติดป้ายประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ กฎ ระเบียบ ข้อบังคับของสถานศึกษา เพื่อให้
ทุกคนได้ทราบ ($\bar{X} = 5.00$, $S.D.=0.00$) และหน่วยงานต้นสังกัดจัดอบรมเพื่อสร้างความ

เข้าใจให้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับ กฎ ระเบียบ ข้อบังคับของสถานศึกษา
($\bar{X} = 4.80$, S.D.=0.45) ตามลำดับ

ตาราง 31 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิต่อแนวทางการพัฒนาหลักธรรมาภิบาลของ
ผู้บริหารสถานศึกษา ด้านหลักความมีส่วนร่วม ที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการ
ปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สกลนคร เขต 3

ข้อที่	แนวทางการพัฒนาหลักธรรมาภิบาลของ ผู้บริหารสถานศึกษา ด้านหลักความมีส่วนร่วม ที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ของครูในโรงเรียน	ความเหมาะสม		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดประชุมผู้ปกครอง ปีการศึกษาละ 2 ครั้ง เพื่อสร้างความเข้าใจ และการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานของครู	5.00	0.00	มากที่สุด
2.	สถานศึกษามีการจัดประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อดำเนินการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ	5.00	0.00	มากที่สุด
3.	ผู้บริหารสถานศึกษาเชิญปราชญ์ชาวบ้านในชุมชนเข้ามาให้ความรู้ในสถานศึกษา	5.00	0.00	มากที่สุด
4.	ผู้บริหารสถานศึกษาเชิญผู้นำชุมชน และคนในชุมชนเข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญของสถานศึกษา	4.80	0.45	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย		4.95	0.11	มากที่สุด

จากตาราง 31 พบว่า แนวทางการพัฒนาหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาด้านหลักความมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.95$, S.D.=0.11) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงจากมากไปหาน้อย คือ ผู้บริหารสถานศึกษาจัดประชุมผู้ปกครอง ปีการศึกษาละ 2 ครั้ง เพื่อสร้างความเข้าใจ และการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานของครู ($\bar{X} = 5.00$, S.D.=0.00) สถานศึกษามีการจัดประชุมคณะกรรมการ

สถานศึกษาเพื่อดำเนินการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 5.00$, S.D.=0.00)
 ผู้บริหารสถานศึกษาเชิญปราชญ์ชาวบ้านในชุมชนเข้ามาให้ความรู้ในสถานศึกษา
 ($\bar{X} = 5.00$, S.D.=0.00) และผู้บริหารสถานศึกษาเชิญผู้นำชุมชน และคนในชุมชนเข้าร่วม
 กิจกรรมวันสำคัญของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.80$, S.D.=0.45) ตามลำดับ

ตาราง 32 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิต่อแนวทางการพัฒนาหลักธรรมาภิบาลของ
 ผู้บริหารสถานศึกษา ด้านหลักคุณธรรม ที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการ
 ปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
 สกลนคร เขต 3

ข้อที่	แนวทางการพัฒนาหลักธรรมาภิบาลของ ผู้บริหารสถานศึกษา ด้านหลักคุณธรรม ที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ของครูในโรงเรียน	ความเหมาะสม		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.	ผู้บริหารสถานศึกษาเข้าร่วมอบรมคุณธรรม จริยธรรม	5.00	0.00	มากที่สุด
2.	ผู้บริหารสถานศึกษาเข้าร่วมโครงการ สถานศึกษาสีขาว	5.00	0.00	มากที่สุด
3.	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำโครงการค่าย คุณธรรม จริยธรรมภายในสถานศึกษา	5.00	0.00	มากที่สุด
4.	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำหลักสูตร รายวิชา เพิ่มเติมด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม	5.00	0.00	มากที่สุด
5.	ผู้บริหารสถานศึกษา เข้าร่วมโครงการ “โรงเรียนคุณธรรม สพฐ.”	5.00	0.00	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย		5.00	0.00	มากที่สุด

จากตาราง 32 พบว่า แนวทางการพัฒนาหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร
 สถานศึกษาด้านหลักคุณธรรมที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูใน
 โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 โดยรวม อยู่ใน
 ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$, S.D.=0.00) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับ
 มากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงจากมากไปหาน้อย คือ ผู้บริหารสถานศึกษาเข้าร่วมอบรม

คุณธรรม จริยธรรม ($\bar{X} = 5.00$, S.D.=0.00) ผู้บริหารสถานศึกษาเข้าร่วมโครงการ
สถานศึกษาสีขาว ($\bar{X} = 5.00$, S.D.=0.00) ผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำโครงการค่าย
คุณธรรม จริยธรรมภายในสถานศึกษา ($\bar{X} = 5.00$, S.D.=0.00) ผู้บริหารสถานศึกษา
จัดทำหลักสูตร รายวิชาเพิ่มเติมด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ($\bar{X} = 5.00$,
S.D.=0.00) ผู้บริหารสถานศึกษา เข้าร่วมโครงการ “โรงเรียนคุณธรรม สพฐ” ($\bar{X} = 5.00$,
S.D.=0.00) ตามลำดับ

ตาราง 33 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิต่อแนวทางการพัฒนาหลักธรรมาภิบาลของ
ผู้บริหารสถานศึกษา ด้านหลักความรับผิดชอบ ที่ส่งผลต่อความพึงพอใจใน
การปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

ข้อที่	แนวทางการพัฒนาหลักธรรมาภิบาลของ ผู้บริหารสถานศึกษา ด้านหลักความรับผิดชอบ ที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ของครูในโรงเรียน	ความเหมาะสม		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดอบรมให้ครู และ นักเรียน ตระหนักถึงสิทธิ และหน้าที่ มีความ สำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคม	5.00	0.00	มากที่สุด
2.	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำโครงการ ปลูก จิตสำนึกให้ นักเรียนมีความรับผิดชอบจากการ กระทำของตน	5.00	0.00	มากที่สุด
3.	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดการประกวด โครงการ “ห้องเรียนสะอาดเพราะมีความ รับผิดชอบ” ในสถานศึกษา	5.00	0.00	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย		5.00	0.00	มากที่สุด

จากตาราง 33 พบว่า แนวทางการพัฒนาหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร
สถานศึกษาด้านหลักคุณธรรมที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูใน
โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 โดยรวม อยู่ใน
ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$, S.D.=0.00) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับ

มากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงจากมากไปหาน้อย คือ ผู้บริหารสถานศึกษาจัดอบรมให้ครู และนักเรียน ตระหนักถึงสิทธิ และหน้าที่ มีความสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคม ($\bar{X} = 5.00$, S.D.=0.00) ผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำโครงการ ปลุกจิตสำนึกให้ นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อจากการกระทำของตน ($\bar{X} = 5.00$, S.D.=0.00) และผู้บริหารสถานศึกษา จัดทำการประกวดโครงการ “ห้องเรียนสะอาดเพราะมีความรับผิดชอบต่อ” ในสถานศึกษา ($\bar{X} = 5.00$, S.D.=0.00) ตามลำดับ

ผู้วิจัยสามารถสรุปแนวทางการพัฒนาหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ประกอบด้วย 5 ด้าน 19 แนวทาง ดังนี้

1. ด้านหลักความคุ้มค่า คือ

- 1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำแผนปฏิบัติการให้มีงบประมาณเพียงพอในการจัดซื้อ วัสดุ อุปกรณ์และครุภัณฑ์
- 1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาสำรวจความต้องการของครูผู้สอนในการใช้ วัสดุ อุปกรณ์ เพื่อการจัดการเรียนการสอน
- 1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาจัดอบรมการใช้ วัสดุ อุปกรณ์ และครุภัณฑ์ตามความจำเป็น และเกิดประโยชน์สูงสุด
- 1.4 ผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำโครงการ “การใช้วัสดุ อุปกรณ์ ในสถานศึกษาอย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด”

2. ด้านหลักนิติธรรม คือ

- 2.1 หน่วยงานต้นสังกัดจัดอบรมเพื่อสร้างความเข้าใจให้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับ กฎ ระเบียบ ข้อบังคับของสถานศึกษา
- 2.2 ผู้บริหารสถานศึกษา จัดทำ กฎ ระเบียบ ข้อบังคับของสถานศึกษา ลงในเว็บไซต์ของสถานศึกษา
- 2.3 ผู้บริหารสถานศึกษา ติดป้ายประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ กฎ ระเบียบ ข้อบังคับของสถานศึกษา เพื่อให้ทุกคนได้ทราบ

3. ด้านหลักความมีส่วนร่วม

- 3.1 ผู้บริหารสถานศึกษาจัดประชุมผู้ปกครอง ปีการศึกษาละ 2 ครั้ง เพื่อสร้างความเข้าใจ และการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานของครู

3.2 สถานศึกษามีการจัดประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อดำเนินการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

3.3 ผู้บริหารสถานศึกษาเชิญปราชญ์ชาวบ้านในชุมชนเข้ามาให้ความรู้ในสถานศึกษา

3.4 ผู้บริหารสถานศึกษาเชิญผู้นำชุมชน และคนในชุมชนเข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญของสถานศึกษา

4. ด้านหลักคุณธรรม คือ

4.1 ผู้บริหารสถานศึกษาเข้าร่วมอบรมคุณธรรม จริยธรรม

4.2 ผู้บริหารสถานศึกษาเข้าร่วมโครงการ สถานศึกษาสีขาว

4.3 ผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำโครงการค่ายคุณธรรม จริยธรรมภายในสถานศึกษา

4.4 ผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำหลักสูตร รายวิชาเพิ่มเติมด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม

4.5 ผู้บริหารสถานศึกษา เข้าร่วมโครงการ “โรงเรียนคุณธรรม สพฐ.”

5. ด้านหลักความรับผิดชอบ คือ

5.1 ผู้บริหารสถานศึกษาจัดอบรมให้ครู และนักเรียน ตระหนักถึงสิทธิ และหน้าที่ มีความสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคม

5.2 ผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำโครงการ ปลุกจิตสำนึกให้ นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อภาระการกระทำของตน

5.3 ผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำโครงการประกวดโครงการ “ห้องเรียนสะอาดเพราะมีความรับผิดชอบ” ในสถานศึกษา

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำนวน 324 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie and Morgan การได้มาของกลุ่มตัวอย่างใช้การสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอน ผู้วิจัยได้ดำเนินการสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. การอภิปรายผลการวิจัย
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

1. หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษามี 6 องค์ประกอบ ได้แก่
  - 1) หลักนิติธรรม 2) หลักคุณธรรม 3) หลักความโปร่งใส 4) หลักความมีส่วนร่วม 5) หลักความรับผิดชอบ 6) หลักความคุ้มค่า และความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนมี 7 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติ 2) ด้านโอกาสและความก้าวหน้า 3) ด้านการยอมรับนับถือ 4) ด้านความสำเร็จของงาน 5) ด้านความรับผิดชอบ 6) ด้านค่าจ้างและค่าตอบแทน 7) ด้านสภาพการทำงาน

2. หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด
 3. ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด
 4. หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาด้านที่มีอำนาจพยากรณ์ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ หลักความคุ้มค่า (X_6) หลักนิติธรรม (X_1) หลักความมีส่วนร่วม (X_4) หลักคุณธรรม (X_2) หลักความรับผิดชอบ (X_5) โดยตัวแปรทั้ง 5 ร่วมกันพยากรณ์ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน เท่ากับร้อยละ 84.00 ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์ (Standard Error) .210

สามารถเขียนเป็นสมการวิเคราะห์การถดถอยในรูปคะแนนดิบ ได้ดังนี้

$$Y' = 1.287 + 0.359 (X_6) + 0.284 (X_1) + 0.139 (X_4) - 0.208 (X_2) + 0.140 (X_5)$$

และสามารถเขียนเป็นสมการวิเคราะห์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐานดังนี้

$$Z'_y = 0.464 (Z_6) + 0.321 (Z_1) + 0.184 (Z_4) - 0.210 (Z_2) + 0.200 (Z_5)$$

6. แนวทางการพัฒนาหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน มีดังนี้

6.1 แนวทางที่เหมาะสมในการพัฒนาหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านหลักความคุ้มค่า ประกอบด้วย

6.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำแผนปฏิบัติการให้มีงบประมาณเพียงพอในการจัดซื้อ วัสดุ อุปกรณ์และครุภัณฑ์

6.1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาสำรวจความต้องการของครูผู้สอนในการใช้วัสดุ อุปกรณ์ เพื่อการจัดการเรียนการสอน

6.1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาจัดอบรมการใช้ วัสดุ อุปกรณ์ และครุภัณฑ์ ตามความจำเป็น และเกิดประโยชน์สูงสุด

6.1.4 ผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำโครงการ “การใช้วัสดุ อุปกรณ์ในสถานศึกษาอย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด”

6.2 แนวทางที่เหมาะสมในการพัฒนาหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านหลักนิติธรรม ประกอบด้วย

6.2.1 หน่วยงานต้นสังกัดจัดอบรมเพื่อสร้างความเข้าใจให้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับ กฎ ระเบียบ ข้อบังคับของสถานศึกษา

6.2.2 ผู้บริหารสถานศึกษา จัดทำ กฎ ระเบียบ ข้อบังคับของสถานศึกษา ลงในเว็บไซต์ของสถานศึกษา

6.2.3 ผู้บริหารสถานศึกษา ตีแผ่ประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ กฎ ระเบียบ ข้อบังคับของสถานศึกษา เพื่อให้ทุกคนได้ทราบ

6.3 แนวทางที่เหมาะสมในการพัฒนาหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านหลักความร่วมมือ ประกอบด้วย

6.3.1 ผู้บริหารสถานศึกษาจัดประชุมผู้ปกครอง ปีการศึกษาละ 2 ครั้ง เพื่อสร้างความเข้าใจ และการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานของครู

6.3.2 สถานศึกษามีการจัดประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อดำเนินการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

6.3.3 ผู้บริหารสถานศึกษาเชิญราษฎรชาวบ้านในชุมชนเข้ามาให้ความรู้ในสถานศึกษา

6.3.4 ผู้บริหารสถานศึกษาเชิญผู้นำชุมชน และคนในชุมชนเข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญของสถานศึกษา

6.4 แนวทางที่เหมาะสมในการพัฒนาหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านหลักคุณธรรม ประกอบด้วย

6.4.1 ผู้บริหารสถานศึกษาเข้าร่วมอบรมคุณธรรม จริยธรรม

6.4.2 ผู้บริหารสถานศึกษาเข้าร่วมโครงการ สถานศึกษาสีขาว

6.4.3 ผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำโครงการค่ายคุณธรรม จริยธรรมภายในสถานศึกษา

6.4.4 ผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำหลักสูตร รายวิชาเพิ่มเติมด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม

6.4.5 ผู้บริหารสถานศึกษา เข้าร่วมโครงการ “โรงเรียนคุณธรรม สพฐ.”

6.5 แนวทางที่เหมาะสมในการพัฒนาหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านหลักความรับผิดชอบ ประกอบด้วย

6.5.1 ผู้บริหารสถานศึกษาจัดอบรมให้ครู และนักเรียน ตระหนักถึงสิทธิ และหน้าที่ มีความสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคม

6.5.2 ผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำโครงการ ปลุกจิตสำนึกให้ นักเรียนมีความรับผิดชอบจากการกระทำของตน

6.5.3 ผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำโครงการประกวดโครงการ “ห้องเรียนสะอาดเพราะมีความรับผิดชอบ” ในสถานศึกษา

อภิปรายผล

จากผลสรุปการวิจัย ผู้วิจัยนำมาอภิปรายผลตามความมุ่งหมายของการวิจัยได้ดังนี้

1. ศึกษาองค์ประกอบของหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา และความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน

1.1 หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษามี 6 องค์ประกอบ คือ

1) หลักนิติธรรม 2) หลักคุณธรรม 3) หลักความโปร่งใส 4) หลักการมีส่วนร่วม 5) หลักความรับผิดชอบ และ 6) หลักความคุ้มค่า ทั้งนี้การบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล ต้องอาศัยการบริหารจัดการที่สอดคล้อง ประสานความร่วมมือกันกับทุกฝ่าย เพื่อให้มีการพัฒนาอย่างยั่งยืน สร้างภูมิคุ้มกัน บริหารงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษา ทำให้ผู้เรียนเป็นคนที่มีความประพฤติดีตามเป้าหมายของการจัดการศึกษา คือ ผู้เรียนเป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุข จัดการองค์กรอย่างมี คุณธรรม จริยธรรม ภายใต้กฎระเบียบที่กำหนดขึ้น ดำเนินงานด้วยความโปร่งใส มีความรับผิดชอบ สามารถตรวจสอบได้ อีกทั้งยังมีส่วนร่วมในการ วางแผน แก้ไขปัญหาต่าง ๆ ภายในองค์กร และใช้วัสดุอุปกรณ์ได้อย่างคุ้มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุดซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปริญญา ยกพล (2563, หน้า 31) ที่พบว่า หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษามี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักนิติธรรม 2) หลักคุณธรรม 3) หลักความโปร่งใส 4) หลักการมีส่วนร่วม 5) หลักความรับผิดชอบ และ 6) หลักความคุ้มค่า

1.2 ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 มี 7 องค์ประกอบ คือ 1) ด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติ 2) ด้านโอกาสและความก้าวหน้า 3) ด้านการยอมรับนับถือ

4) ด้านความสำเร็จของงาน 5) ด้านความรับผิดชอบ 6) ด้านค่าจ้างและค่าตอบแทน และ 7) ด้านสภาพการทำงาน ทั้งนี้ ทักษะคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งที่ทำอยู่ เป็นสภาวะจิตที่ปราศจากความเครียด หรือ ความรู้สึกทางบวก หรือเจตคติที่มีต่องานอันเกิดจากผลการได้รับการตอบสนองจากงานที่ปฏิบัติ สภาพการทำงานที่พร้อม และทันสมัย ได้รับโอกาสและความก้าวหน้าอยู่เสมอ ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานขึ้นอยู่กับองค์ประกอบของสิ่งจูงใจที่องค์กรนั้น ๆ มีต่อผู้ปฏิบัติงาน ได้รับการยอมรับนับถือจากผู้บังคับบัญชา และเพื่อนร่วมงาน ได้ค่าจ้างและค่าตอบแทนที่พึงพอใจ ก่อให้เกิดแรงจูงใจหรือกระตุ้นให้บุคคลนั้นเกิดกำลังใจในการปฏิบัติงานให้สำเร็จและปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจ ส่งผลให้งานนั้นบรรลุวัตถุประสงค์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วุฒิชัย โคะชัย (2564, หน้า 31-32) ที่พบว่า ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนมี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ด้านความสำเร็จของงาน 2) ด้านการยอมรับนับถือ 3) ด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ 4) ด้านโอกาสและความก้าวหน้า 5) ด้านค่าจ้างและค่าตอบแทน 6) ด้านสภาพการทำงาน

2. หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงจากมากไปน้อย คือ หลักนิติธรรม และหลักการมีส่วนร่วม มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากัน รองลงมา คือ หลักความโปร่งใส หลักความคุ้มค่า หลักคุณธรรม และหลักความรับผิดชอบ ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษายึดมั่นในหลักกฎหมายหรือหลักนิติธรรม เป็นสำคัญอย่างยิ่งในการกำหนดทิศทางของสถานศึกษา เปิดโอกาสให้ทุกคนในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน เพื่อนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายที่ได้วางไว้ รวมไปถึงการดำเนินงานอย่างโปร่งใส เปิดเผย เถียงตรง และสามารถตรวจสอบความถูกต้องได้ มีการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงานในการบริหารทุกด้าน มีกระบวนการการทำงานที่เปิดเผยตรงไปตรงมา ผู้บริหารสถานศึกษา มีการวางแผนและสำรวจความต้องการในการใช้วัสดุ อุปกรณ์ และครุภัณฑ์ ตามความจำเป็น ให้เกิดความคุ้มค่าและประโยชน์ใช้สอยสูงสุด อีกทั้งผู้บริหารสถานศึกษาต้องยึดมั่นในสิ่งที่ถูกต้องดีงาม ประพฤติปฏิบัติสะสมซึ่งความดี มีคุณสมบัติที่เสริมสร้างจิตใจให้บุคลากร นักเรียน และผู้ปกครอง อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ให้ความยุติธรรมกับทุกฝ่าย และสร้างความสำนึกในความรับผิดชอบต่อผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อครู นักเรียน ผู้ปกครอง และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ตระหนักถึงหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย กล้าที่จะยอมรับ

ในการกระทำของตนเอง ทั้งดี และไม่ดี ดังนั้นจึงทำให้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กัลยรัตน์ มั่นสัจย์ (2564, หน้า บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านหลักคุณธรรม รองลงมา คือ ด้านหลักหลักนิติธรรม และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านหลักความโปร่งใส ตามลำดับ

3. ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศงขลา เขต 3 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ตรวจสอบรายด้านพบว่า ด้านที่อยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านความรับผิดชอบ ด้านการยอมรับนับถือ ด้านความสำเร็จของงาน ด้านโอกาสและความก้าวหน้า และด้านที่อยู่ในระดับมากคือด้านสภาพการทำงาน ด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติ และด้านค่าจ้างและค่าตอบแทนตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูผู้สอนมีความตั้งใจในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายให้บรรลุตามเป้าหมายของงาน ผู้บังคับบัญชาให้การยอมรับในผลการปฏิบัติงานของครูผู้สอน

มีโอกาสนเสนอผลงานของตนเองต่อที่ประชุมหรือเผยแพร่ต่อผู้อื่น ครูผู้สอนปฏิบัติงานสำเร็จตามเวลาที่กำหนด มีความพึงพอใจกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เกิดจากการจัดกิจกรรมการสอนของตนเอง ได้รับโอกาสในการเลื่อนตำแหน่งในการปฏิบัติงานในสายงานที่สูงขึ้น มีประสบการณ์และความชำนาญในการปฏิบัติงานเพิ่มขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ ธนากร พูลพิพัฒน์ (2560, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในงานของครูโรงเรียนพนัสพิทยาคาร อำเภอนนทบุรี จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ในภาพรวมมีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

4. หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศงขลา เขต 3 มีความสัมพันธ์กันในทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ไม่ว่าจะเป็นด้านหลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความรับผิดชอบ หลักการมีส่วนร่วม

และหลักความคุ้มค่า ทุกองค์ประกอบล้วนมีส่วนสำคัญทำให้ครูผู้สอนมีลักษณะของงานที่ปฏิบัติที่มีขอบเขตของงานที่ชัดเจน มีโอกาสและความก้าวหน้าในทางที่ดี ได้รับการยอมรับนับถือจากผู้บังคับบัญชา และเพื่อนร่วมงาน มีความสำเร็จของงาน ทำงานด้วยความรับผิดชอบ ได้รับค่าจ้างและค่าตอบแทนที่เหมาะสมกับงานที่ปฏิบัติ และมีสภาพการทำงานที่อำนวยความสะดวกเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปริญญา ยกพล (2563, หน้า 108) ที่ได้ทำการวิจัย เรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลกับความพึงพอใจของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร พบว่า หลักธรรมาภิบาลกับความพึงพอใจของครูในโรงเรียนโดยภาพรวม มีความสัมพันธ์กันในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่นำมาวิเคราะห์จำนวน

6 ด้าน พบว่า มีจำนวน 5 ด้านสามารถพยากรณ์ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ หลักความคุ้มค่า (X_6) หลักนิติธรรม (X_1) หลักความมีส่วนร่วม (X_4) หลักคุณธรรม (X_2) หลักความรับผิดชอบ (X_5) มีอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 84.00 ที่เป็นเช่นนี้อาจจะเป็นเพราะว่า การที่ผู้บริหารสถานศึกษาใช้หลักความคุ้มค่า

หลักนิติธรรม หลักความมีส่วนร่วม หลักคุณธรรม และหลักความรับผิดชอบ จะทำให้ครูผู้สอน ประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงาน บรรลุเป้าหมาย ตอบสนองความต้องการของครู การที่ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญในการสร้างแรงจูงใจให้ครูเกิดความตั้งใจในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย ให้การยอมรับในผลการปฏิบัติงาน ครูผู้สอนได้มีโอกาสเสนอผลงานของตนเองต่อที่ประชุมหรือเผยแพร่ต่อผู้อื่น ปฏิบัติงานสำเร็จตามเวลาที่กำหนด มีความพึงพอใจกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เกิดจากการจัดกิจกรรมการสอนของตนเอง ได้รับโอกาสในการเลื่อนตำแหน่งในการปฏิบัติงานในสายงานที่สูงขึ้น มีประสบการณ์และความชำนาญในการปฏิบัติงานเพิ่มขึ้น ผู้บริหารสถานศึกษามอบหมายงานที่ท้าทายและแปลกใหม่ให้ครูได้พัฒนาตนเองอยู่เสมอ อีกทั้งสถานศึกษามีวัสดุ-อุปกรณ์ เครื่องอำนวยความสะดวกเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน อาคารเรียนและอุปกรณ์ต่าง ๆ ของโรงเรียนมีความทันสมัย และปลอดภัยต่อการดำเนินชีวิต ได้รับความร่วมมือจากชุมชนและผู้ปกครองเป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ

จิรวัดณ์ เจริญสุข (2560, หน้า บทคัดย่อ) ที่ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต 3 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับค่อนข้างสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

6. หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 มีจำนวน 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักความมีส่วนร่วม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความรับผิดชอบต่อ โดยมีแนวทางการพัฒนาทั้งสิ้น 19 แนวทาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นพื้นฐานสำคัญที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน ด้วยผู้บริหารสถานศึกษา ต้องสำรวจความต้องการของครูผู้สอนในการใช้วัสดุ อุปกรณ์ เพื่อการจัดการเรียนการสอน จัดอบรมการใช้ วัสดุ อุปกรณ์ และครุภัณฑ์ ตามความจำเป็น และเกิดประโยชน์สูงสุด ผู้บริหารสถานศึกษา จัดทำ กฎ ระเบียบ ข้อบังคับของสถานศึกษา ดัดแปลงประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ กฎ ระเบียบ ข้อบังคับของสถานศึกษา เพื่อให้ทุกคนได้ทราบ เปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางและวางแผนงานการดำเนินงานของโรงเรียน บริหารและจัดการเรียนการสอน ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปอย่างมีศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม และตรงตามความคาดหวังของสังคม มีความซื่อสัตย์ และกล้ายืนหยัดในสิ่งที่ถูกต้อง มีความรับผิดชอบต่อการทำงานในหน้าที่ และเป็นคนตรงต่อเวลา มีการส่งเสริมให้ ครู และบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน นักศึกษา มีความตระหนักถึงสิทธิ และหน้าที่ ซึ่งสอดคล้องกับ

เพลงไพสิน สิ้นธนนชัย (2566, หน้า 197-211) ที่ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานบุคคลในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร พบว่า แนวทางการพัฒนา มี 23 แนวทาง 4 ด้าน คือ ด้านหลักความมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบต่อ ด้านหลักความคุ้มค่า และด้านหลักคุณธรรม

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1.1 จากผลการวิจัยพบว่า หลักสูตรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 มีความสัมพันธ์กันในทางบวกในระดับสูง ดังนั้นในการเตรียมและพัฒนาบุคลากรเพื่อเป็นผู้บริหารสถานศึกษา ควรนำองค์ประกอบของหลักสูตรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาไปเป็นแนวทางในการพัฒนาผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

1.2 จากผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรพยากรณ์ที่ร่วมกันพยากรณ์ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 คือ ด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักความมีส่วนร่วม ด้านหลักคุณธรรม และด้านหลักความรับผิดชอบ ควรจะให้ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง นำไปใช้วางแผน ปรับปรุงและพัฒนาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป

ผู้วิจัยขอเสนอแนะ ดังนี้

2.1 ควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับหลักสูตรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อให้ทราบถึงหลักสูตรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน ในเชิงลึก

2.2 ควรศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อหลักสูตรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน เพื่อให้ได้สารสนเทศที่กว้างขวางมากยิ่งขึ้น

2.3 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับอิทธิพลของตัวแปรอื่น ๆ นอกเหนือจากกรอบแนวคิด และตัวแปรที่ใช้ในงานวิจัยนี้ เนื่องจากยังมีตัวแปรจำนวนมากที่ได้จากการศึกษาแล้วยังไม่ได้นำมาศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กัลยรัตน์ มั่นสัตย์. (2564). *ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1. วิทยานิพนธ์ คม. นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
- ชั้นทอง ไทหวี. (2562). *การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลกับสุขภาพองค์การของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- จัดตุงศ์ สุราโพธิ์. (2563). *สภาพและแนวทางการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- จันทร์วิภา จำนงค์การ. (2564). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของการบริหารสถานศึกษา* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตรเขต1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- จารุณี คตะโคตร. (2557). *การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารโรงเรียน* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- จินดามาต คงชัย. (2564). *ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียน กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- จิรวัดณ์ เจริญสุข. (2560). *ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา* ชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคกาญจนบุรี เขต 3. การค้นคว้าอิสระ ค.ม. กาญจนบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.

- จุฑาภาณุจน์ เก่งกลกิจ. (2564). การใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาใน
สหวิทยาเขตธรรมจักร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5.
วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- จุฑาพกา คงน้อย. (2562). การศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในกลุ่ม
เครือข่าย โรงเรียนหนองกรดก้าวหน้าวิวัฒน์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. นครสวรรค์:
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- ณัฏชกมล สุขมา. (2565). รูปแบบการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของ
โรงเรียนในเขตสำนักงานศึกษาธิการภาค 18 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน. ดุษฎีนิพนธ์ ปริญญาโท. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ณัฐธิดา ใหญ่นิธิคุณ. (2558). การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร
สถานศึกษาตามทัศนะของครูในโรงเรียนอำเภอรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว.
วิทยานิพนธ์ กศ.ม. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ดวงพร ดวงเก็บ. (2566). แนวทางการใช้หลักธรรมาภิบาลในการพัฒนาประสิทธิภาพ
ทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต -
หนองบัวลำภู. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี
- เทพศักดิ์ ไครอุบล. (2560). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานตามหลัก
ธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของ
ข้าราชการครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
เขต 1. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. นครปฐม: มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- ธนากร พูลพิพัฒน์. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร
สถานศึกษากับความพึงพอใจ ในงานของครูโรงเรียนพนัสพิทยาคาร อำเภอ
พนัสนิคม จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 18. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ธนพงษ์ ดันเจริญ และ กิจพิณัฐ อุสาโ. (2563). การนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการ
ดำเนินงานของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอคลองหลวง. วิทยานิพนธ์
ศษ.ม. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย

- นรมน ชันดี. (2561). การศึกษาบทบาทการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของ
ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดจันทบุรี ระยะเวลา. วิทยานิพนธ์
ศษ.ม. จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- นภัสนันท์ ศรีคุณ. (2559). แนวทางการใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารในการบริหาร
สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27.
วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- นิตติยา เกื้อทาน. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของ
ผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนใน
อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. ชลบุรี: มหาวิทยาลัย
บูรพา.
- เนตรนภา มหาพานต์. (2558). สภาพปัญหาและแนวทางการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลัก
ธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาเขต 27 จังหวัดร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม:
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญหลาย สารผล. (2564). การพัฒนาแนวทางการบริหารสถานศึกษาโดยยึด
หลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ขอนแก่น เขต 5. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ปริญญา ยกพล (2563). การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารกับความพึงพอใจ
ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สมุทรสาคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ปัทมาพร วรินทรพงศ์. (2558). ความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อการบริหารตาม
หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนศรีราชา 1 สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.
ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พงษ์พัฒน์ นารินทร์. (2563). ปัจจัยการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลต่อ
ประสิทธิผลโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

- พระนที สิริปญโญ (บัวงาม). (2560). การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียน
พระปริยัติธรรม สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จังหวัดขอนแก่น
วิทยานิพนธ์ พท.ม. พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ
ราชวิทยาลัย.
- เพลงไพลิน สิ้นธนนชัย. (2566). การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารที่ส่งผลต่อ
การบริหารงานบุคคลในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
สกลนคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ไพฑูรย์ สุขผลานันท์. (2558). การศึกษาสภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของ
ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด.
วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ภคมน ทิฆัมพรบรรเจิด. (2561). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร ความพึงพอใจใน
การปฏิบัติงานของครู ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการใน
สถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2.
วิทยานิพนธ์ กศ.ม. ราชบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.
- มานี ติจ. (2557). การบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา
โรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ประเทศไทยกัมพูชา. วิทยานิพนธ์ รป.ม.
บุรีรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ลักษณาวดี บุญพบ. (2564). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล
ของผู้บริหารสถานศึกษา กับความผูกพันต่อองค์กรของครูในโรงเรียน สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 23. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ลัดดาวัลย์ เชื้อพลบ. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร
สถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูสหวิทยาเขตระยอง 2
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.
ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วารุณี โพธิ์คำ. (2562). การบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร
โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า. วารสารบัณฑิตศึกษา มรภ. บ้านสมเด็จ
เจ้าพระยา, 5(1), 55
- วาโร เพ็งสวัสดิ์. (2551). วิธีวิทยาการวิจัย. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาสน.

- วุฒิชัย โคะชัย. (2564). ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนกับประสิทธิผล ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 23. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏ สกลนคร.
- ศิริรักษ์ ทองจันทร์. (2557). การบริหารโรงเรียนโดยยึดหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ศรีประไพ นิลสูง. (2558). การศึกษาแนวทางพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารที่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจ ในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชรเขต 2. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กำแพงเพชร: มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- สุกานดา สุไลมาน. (2560). การใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการ ปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตหนองจอกกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- สุทธิวิทย์ วิลัยริด, ธนัตชัย พัฒนะสิงห์, บุญรัตน์ อุดสาห์ และ กาญจนา อุดตริวิเชียร. (2564). หลักธรรมาภิบาลในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดบุรีรัมย์. วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์, 6(2), 364
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3. (2567). แผนการปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2567. เข้าถึงได้จาก <https://sakonnakhon3.go.th/new/?p=30865> 1 พฤศจิกายน 2566.
- อัจฉราพร กริ่งไกร. (2558). การศึกษาการบริกรงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- อัมพา รอบครบุรี. (2559). การศึกษาระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนดาราสมุทรอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.

- เอกพร เสริฐสาय. (2566). *การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร*.
วิทยานิพนธ์ วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- Barnard, Chester I. (1986). *The Functions of Executive*. Cambridge: Harvard University Press. C. L.
- Blumel, C.M. *Foreign Aid, Donor Coordination and the Pursuit of Good Governance (Kenya)*. Thesis Ph.D. Dissertation. Maryland: University of Maryland, 2000.
- Gibson, J.L., Ivancevich J.M. & Donnelly, J.H. (1994). *Organizational: Behavior, structure, process* (3rd ed.). Texas: Dallas.
- Hack, W.G., Candoli, I.C. & Ray, J.R. (1995). *School business administration: A planning approach* (5th ed.). Boston: Allyn and Bacon.
- Laura Edgar, Claire Marshall and Bassett. (2006). *PARTNERSHIPS: PUTTING GOOD GOVERNANCE PRINCIPLES IN PRACTICE*. Canada.
- Locke, Edwin A. (1981). *The Nature and Causes of Job Satification*. in Handbook of Industrial and Organization Psychology. Chicago: Rand McNally.
- Shwaihet, N. H. & Nasaif, H. A. (2015). The relationship of participation in shared governance to work satisfaction among cardiovascular nurses working in a tertiary hospital in Saudi Arabia.
Clinical Nurse Study. (3)7, pp.79– 87.135–142.
- United Nations. (2000). *Building partnership for good governance*. New York: Author.

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการวิจัย

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๗๖๔

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๖ กรกฎาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบการวิจัย
เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.วโร เฟิงสวัสดิ์

ด้วย นางสาวไอลดา แสนนา รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๖๔๒๑๒๕๗๒๐๓ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ผลกระทบจากภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๓” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.วันเพ็ญ นันทะศรี เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.อภิสิทธิ์ สมศรีสุข เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๔๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวไอลดา แสนนา โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๐๙๗๓ ๐๔๗๓

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๗๖๔

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๖ กรกฎาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบการวิจัย.

เรียน นายวรวิทย์ บุญพูล

ด้วย นางสาวไอลดา แสนนา รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๖๔๒๑๒๔๗๒๐๓ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ผลกระทบจากผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๓” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.วันเพ็ญ นันทะศรี เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.อภิสิทธิ์ สมศรีสุข เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๔๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวไอลดา แสนนา โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๐๙๗๑ ๐๔๗๓

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๗๖๔

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๖ กรกฎาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขออนุมัติแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบการวิจัย
เรียน นายศักดิ์ชัย ไชยแสนท้าว

ด้วย นางสาวไอลดา แสนนา รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๖๔๒๑๒๔๗๒๐๓ ซึ่งเป็นนักศึกษา
ปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำ
วิทยานิพนธ์ เรื่อง “ผลกระทบจากผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน
ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๓” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.วันเพ็ญ นันทะศรี
เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.อภิสิทธิ์ สมศรีสุข เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้
ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขออนุมัติแต่งตั้งท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ
ประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี
และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๔๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวไอลดา แสนนา โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๐๙๗๑ ๐๔๗๓

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๗๖๔

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๖ กรกฎาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขออนุญาตเป็นผู้นิเทศนิเทศประเพณีความเหมาะสมขององค์ประกอบกรวิจัย
เรียน นายสุพล จิ่งไกรสิทธิ์

ด้วย นางสาวไอลดา แสนนา รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๖๔๒๑๒๔๗๒๐๓ ซึ่งเป็นนักศึกษา
ปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำ
วิทยานิพนธ์ เรื่อง “ผลกระทบของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน
ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๓” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.วันเพ็ญ นันทะศรี
เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.อภิสิทธิ์ สมศรีสุข เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้
ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขออนุญาตท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ
ประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบกรวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี
และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๔๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวไอลดา แสนนา โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๐๙๗๑ ๐๔๗๓

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๗๖๔

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๖ กรกฎาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบการวิจัย

เรียน นางกรวรรณ อุปชิต

ด้วย นางสาวไอลดา แสนนา รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๖๔๒๑๒๔๗๒๐๓ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ผลกระทบจากผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๓” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.วันเพ็ญ นันทะศรี เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.อภิสิทธิ์ สมศรีสุข เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๔๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวไอลดา แสนนา โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๐๙๗๑ ๐๔๗๓

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๘๘๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นพพร วรรณทอง

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ

๒. เครื่องมือการวิจัย

๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวไอลดา แสนนา รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๖๔๒๑๒๔๗๒๐๓ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ผลกระทบมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๓” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.วันเพ็ญ นันทะศรี เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.อภิสิทธิ์ สมศรีสุข เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวไอลดา แสนนา โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๐๙๗๑ ๐๔๗๓

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๘๙๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน นายปฏิวัติ นารินทร์

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ
๒. เครื่องมือการวิจัย
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวไอลดา แสนนา รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๖๔๒๑๒๔๗๒๐๓ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ผลกระทบจากผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๓” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.วันเพ็ญ นันทะศรี เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.อภิสิทธิ์ สมศรีสุข เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวไอลดา แสนนา โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๐๙๗๑ ๐๔๗๓

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๘๙๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน นายชัยณรงค์ วงศ์สง่า

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ
๒. เครื่องมือการวิจัย
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวไอลดา แสนนา รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๖๔๒๑๒๔๗๒๐๓ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ผลกระทบจากผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๓” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.วันเพ็ญ นันทะศรี เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.อภิสิทธิ์ สมศรีสุข เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวไอลดา แสนนา โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๐๙๗๑ ๐๔๗๓

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๘๙๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน นางนงนุช จันทน์นวล

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ

๒. เครื่องมือการวิจัย

๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวไอลดา แสนนา รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๖๔๒๑๒๔๗๒๐๓ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ผลกระทบมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๓” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.วันเพ็ญ นันทะศรี เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.อภิสิทธิ์ สมศรีสุข เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวไอลดา แสนนา โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๐๙๗๑ ๐๔๗๓

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๘๙๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขออนุมัติเป็นผู้อยู่ตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน นางยุคลธร ธิลบุรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ
๒. เครื่องมือการวิจัย
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวไอลดา แสนนา รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๖๔๒๑๒๔๗๒๐๓ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ผลกระทบจากผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๓” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.วันเพ็ญ นันทะศรี เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.อภิสิทธิ์ สมศรีสุข เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขออนุมัติท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวไอลดา แสนนา โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๐๙๗๑ ๐๔๗๓

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๑๒๗๖

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๙ กันยายน ๒๕๖๗

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนวทางพัฒนา

เรียน ดร.บุญมี ก่อบุญ

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวไอลดา แสนนา รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๖๔๒๑๒๔๗๒๐๓ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ผลกระทบจากผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๓” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.วันเพ็ญ นันทะศรี เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.อภิสิทธิ์ สมศรีสุข เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนวทางการพัฒนาผลกระทบจากผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๓ ตามความมุ่งหมายของการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๓๔๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวไอลดา แสนนา โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๐๙๗๑ ๐๔๗๓

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๑๒๗๖

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๙ กันยายน ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนวทางพัฒนา

เรียน นายภิญโญ ศรีถาวร

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวไอลดา แสนนา รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๖๔๒๑๒๔๗๒๐๓ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ผลกระทบจากผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๓” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.วันเพ็ญ นันทะศรี เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.อภิสิทธิ์ สมศรีสุข เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนวทางการพัฒนาผลกระทบจากผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๓ ตามความมุ่งหมายของการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๓๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวไอลดา แสนนา โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๐๙๗๑ ๐๔๗๓

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๑๒๗๖

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๙ กันยายน ๒๕๖๗

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนวทางการพัฒนา

เรียน นายเอกสิทธิ์ ไตรธิเสน

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวไอลดา แสนนา รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๖๔๒๑๔๗๒๐๓ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ผลกระทบจากผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๓” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.วันเพ็ญ นันทะศรี เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.อภิสิทธิ์ สมศรีสุข เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนวทางการพัฒนาผลกระทบจากผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๓ ตามความมุ่งหมายของการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๓๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวไอลดา แสนนา โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๐๙๗๑ ๐๔๗๓

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๑๒๗๖

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๙ กันยายน ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนวทางพัฒนา

เรียน นางจันทร์เพ็ญ พรหมพินิจ

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวไอลดา แสนนา รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๖๔๒๑๒๔๗๒๐๓ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ผลกระทบจากผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๓” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.วันเพ็ญ นันทะศรี เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.อภิสิทธิ์ สมศรีสุข เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนวทางการพัฒนาผลกระทบจากผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๓ ตามความมุ่งหมายของการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๓๔๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวไอลดา แสนนา โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๐๙๗๑ ๐๔๗๓

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๑๒๗๖

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๙ กันยายน ๒๕๖๗

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนวทางพัฒนา

เรียน นางสาวสุภัททิรา เฮียงราช

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวไอลดา แสนนา รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๖๔๒๑๒๔๗๒๐๓ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ผลกระทบจากผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๓” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.วินเพ็ญ นันทะศรี เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.อภิสิทธิ์ สมศรีสุข เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนวทางการพัฒนาหลักสูตรมาของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๓ ตามความมุ่งหมายของการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๓๔๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวไอลดา แสนนา โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๐๙๗๑ ๐๔๗๓

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

ภาคผนวก ข

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

เพื่อยืนยันองค์ประกอบ จำนวน 5 ท่าน ประกอบด้วย

1. รศ.ดร.วาโร เพ็งสวัสดิ์
อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารและพัฒนา
การศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
2. นายวรวิทย์ บุญพูล
ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลวานรนิวาส
(ราษฎร์บำรุง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสกลนคร เขต 3
3. นายศักดิ์ชัย ไชยแสนท้าว
ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองฮาง
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสกลนคร เขต 3
4. นายสุรพล จิ่งไกรสิทธิ์
ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนอนุบาลวานรนิวาส
(ราษฎร์บำรุง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสกลนคร เขต 3
5. นางกรวรรณ อุปชิต
ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนอนุบาลวานรนิวาส
(ราษฎร์บำรุง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

เพื่อตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย จำนวน 5 ท่าน ประกอบด้วย

1. ผศ.ดร.นวพร วรรณทอง   อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารและพัฒนา
การศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
2. นายปฏิวัตร นารินทร์   ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านยางคำ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสกลนคร เขต 3
3. นายชัยณรงค์ วงศ์สง่า   ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านโพธิ์ตาก
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสกลนคร เขต 3
4. นางนงนุช จันทน์นวล   ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านดอนแดง
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสกลนคร เขต 3
5. นางยุคลธร ธวบุรี   ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนอนุบาลวานรนิวาส
(ราษฎร์บำรุง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนา จำนวน 5 ท่าน ประกอบด้วย

1. ดร.บุญมี ก่อบุญ อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารและพัฒนา
การศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
2. นายภิญโญ ศรีธำพร ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโนนทับช้างสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสกลนคร เขต 3
3. นายเอกสิทธิ์ ไตรธิเสน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านสุวรรณคีรี
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสกลนคร เขต 3
4. นางจันทร์เพ็ญ พรหมพินิจ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนอนุบาลวานรนิวาส
(ราษฎร์บำรุง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสกลนคร เขต 3
5. นางสาวสุภัททิรา เขียงราช ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนอนุบาลวานรนิวาส
(ราษฎร์บำรุง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

ภาคผนวก ค

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

**แบบสอบถามเพื่อการวิจัยเรื่อง หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา
ที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3**

คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นแบบสอบถาม ระดับหลักธรรมาภิบาล
ของผู้บริหารสถานศึกษา และความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามระดับหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร
สถานศึกษา เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยมีข้อความของถึง
หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ คือ
หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ
หลักความคุ้มค่า

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูใน
โรงเรียน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยมีข้อความของถึงความพึงพอใจ
ในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ คือ ด้านลักษณะของ
งานที่ปฏิบัติ ด้านโอกาสและความก้าวหน้า ด้านการยอมรับนับถือ ด้านความสำเร็จของ
งาน ความรับผิดชอบ ด้านค่าจ้างและค่าตอบแทน ด้านสภาพการทำงาน

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ขอความอนุเคราะห์จากท่านให้คำตอบตามความจริงมากที่สุด เนื่องจากจะ
ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อ
ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน และผลการวิจัยจะนำเสนอในภาพรวม
ซึ่งไม่ก่อให้เกิดผลเสียใดๆ แก่ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่ให้ข้อมูลในการตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย
ในครั้งนี้

นางสาวไอลดา แสนนา

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ทรงคุณวุฒิ

คำชี้แจง โปรด ☒ ลงในช่อง ตามข้อมูลของท่าน

1. เพศ

- ☐ ชาย
☐ หญิง

2. ตำแหน่ง

- ☐ อาจารย์ในระดับอุดมศึกษา
☐ ผู้บริหารสถานศึกษา
☐ ครู

3. วุฒิการศึกษา

- ☐ ปริญญาตรี
☐ ปริญญาโท
☐ ปริญญาเอก

4. ประสบการณ์การทำงาน

- ☐ น้อยกว่า 10 ปี
☐ 10 – 20 ปี
☐ 21 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร

สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

คำชี้แจง โปรดพิจารณาว่า สถานศึกษาของท่าน มีการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลตามหัวข้อต่อไปนี้ แล้วทำเครื่องหมาย ☒ ลงในช่องระดับความคิดเห็น ซึ่งกำหนด ระดับคะแนนไว้ดังนี้

5 หมายถึง หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 อยู่ในระดับ มากที่สุด

4 หมายถึง หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 อยู่ในระดับ มาก

3 หมายถึง หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 อยู่ในระดับ ปานกลาง

2 หมายถึง หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 อยู่ในระดับ น้อย

1 หมายถึง หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ข้อ	หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
หลักนิติธรรม						
1.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการสนับสนุนให้มีการกำหนดกฎระเบียบของโรงเรียนอย่างเป็นธรรม โปร่งใส ตรวจสอบได้					
2.	ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎระเบียบข้อบังคับของโรงเรียน					
3.	ผู้บริหารสถานศึกษาควบคุมการใช้กฎระเบียบของโรงเรียน อย่างเสมอภาคและเป็นธรรม					
4.	ผู้บริหารสถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่หน่วยงานต้นสังกัดกำหนด					
5.	ผู้บริหารสถานศึกษาเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์กฎระเบียบ ข้อบังคับของสถานศึกษา แก่ครู บุคลากรทางการศึกษา นักเรียน นักศึกษา ผู้ปกครอง รวมถึงประชาชนในชุมชน ได้รับทราบ					
หลักคุณธรรม						
6.	สถานศึกษามีการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม ในการ บริหาร และจัดการเรียนการสอน					
7.	ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปอย่างมีศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม และตรงตามความคาดหวังของสังคม					
8.	ผู้บริหารสถานศึกษาซื่อสัตย์และกล้ายืนหยัดในสิ่งที่ถูกต้อง					
9.	ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้บุคลากรสามารถอุทธรณ์ ร้องทุกข์ได้ เมื่อไม่ได้รับความเป็นธรรมจากการปฏิบัติงาน					
10.	ผู้บริหารสถานศึกษาตัดสินหรือลงโทษผู้กระทำความผิดภายใต้กฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ					

ข้อ	หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
หลักความโปร่งใส						
11.	สถานศึกษามีนโยบายและวิธีการปฏิบัติที่สนับสนุนการดำเนินงานอย่างเปิดเผย เที่ยงตรง และสามารถ ตรวจสอบความถูกต้องได้					
12.	สถานศึกษามีการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงานในการบริหารทุกด้าน					
13.	ผู้บริหารสถานศึกษามีกระบวนการทำงานที่เปิดเผยตรงไปตรงมา สามารถตรวจสอบได้และสามารถชี้แจงได้เมื่อมีข้อสงสัย					
14.	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถให้บุคลากรเข้าถึงข้อมูลข่าวสารขององค์กร ได้อย่างทั่วถึง และข้อมูลมีความถูกต้อง					
15.	ผู้บริหารมีการสนับสนุนให้มีการจัดทำเอกสาร หลักฐาน การบริหารงบประมาณของโรงเรียน ให้ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน					
หลักความมีส่วนร่วม						
16.	ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทาง และวางแผนงาน การดำเนินงานของโรงเรียน					
17.	ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์ ประเมินผลการปฏิบัติงาน					
18.	ผู้บริหารสถานศึกษารับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อร่วมคิด แนวทาง หรือรวมกันแก้ไขปัญหา					
19.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะทำงาน สรุปผลการประเมินและกำหนดแนวทางการปรับปรุง พัฒนางานของสถานศึกษา					
20.	ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการติดต่อประสานงานกับผู้นำชุมชนเพื่อร่วมมือในการดำเนินการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ					
หลักความรับผิดชอบ						
21.	ผู้บริหารมีความรับผิดชอบต่อการ ปฏิบัติงานในหน้าที่และเป็นคนตรงต่อเวลา					
22.	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ผู้บริหาร ครู และบุคลากร ทางการศึกษา นักเรียน นักศึกษา มีความตระหนักถึงสิทธิ และหน้าที่ มีความสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคม					

ข้อ	หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
หลักความรับผิดชอบ (ต่อ)						
23.	ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่และผลงานต่อเป้าหมายที่กำหนดไว้					
24.	ผู้บริหารมีความกระตือรือร้นในการ ปฏิบัติงาน และแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น					
25.	ผู้บริหารสถานศึกษากล้าที่จะยอมรับผลดีและผลเสียที่เกิดจากการปฏิบัติงานของตนเองและบุคลากรในโรงเรียน					
หลักความคุ้มค่า						
26.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนและสำรวจความต้องการในการใช้วัสดุ อุปกรณ์ และครุภัณฑ์ ตามความจำเป็นและประโยชน์ใช้สอยสูงสุด					
27.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผน การใช้จ่าย งบประมาณ ให้เป็นไปตามความเหมาะสมและคุ้มค่า ตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของโครงการ					
28.	ผู้บริหารสถานศึกษามีระบบการจัดซื้อ จัดจ้าง การดูแล รักษา วัสดุ ครุภัณฑ์ที่ใช้ในสถานศึกษา					
29.	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อลดค่าใช้จ่ายในหน่วยงาน					
30.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำกับ ดูแล รักษาและซ่อมแซม วัสดุ ครุภัณฑ์ ต่างๆ ของโรงเรียนให้อยู่ในสภาพที่ใช้ได้ดีเสมอ					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 คำชี้แจง โปรดพิจารณาว่า สถานศึกษาของท่าน มีการดำเนินงานเกี่ยวกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนตามหัวข้อต่อไปนี้ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็น ซึ่งกำหนด ระดับคะแนนไว้ดังนี้

5 หมายถึง ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 อยู่ในระดับ มากที่สุด

4 หมายถึง ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 อยู่ในระดับ มาก

3 หมายถึง ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 อยู่ในระดับ ปานกลาง

2 หมายถึง ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 อยู่ในระดับ น้อย

1 หมายถึง ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ข้อ	ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติ						
31.	ปริมาณงานที่ครูผู้สอนได้รับมอบหมายมีความเหมาะสมและตรงกับความสามารถของตนเอง					
32.	ครูผู้สอนพึงพอใจที่ผู้บริหารสถานศึกษามอบหมายงานที่ท้าทายและแปลกใหม่ เพื่อให้ครูได้พัฒนาตนเองอยู่เสมอ					
33.	ครูผู้สอนมีอิสระในการตัดสินใจและกำหนดวิธีการทำงานด้วยตนเอง					
34.	ขอบเขต และรายละเอียดของงานที่ครูผู้สอนปฏิบัติมีความชัดเจน					
35.	งานที่ครูผู้สอนปฏิบัติมีปริมาณที่เหมาะสม					

ข้อ	ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านโอกาสและความก้าวหน้า						
36.	ครูผู้สอนได้รับโอกาสในการเลื่อนตำแหน่ง ในการปฏิบัติงานในสายงานที่สูงขึ้น					
37.	งานที่ครูผู้สอนปฏิบัติอยู่นั้นทำให้มีประสบการณ์และความชำนาญ ในการปฏิบัติงานเพิ่มขึ้น					
38.	ครูผู้สอนได้รับการส่งเสริมสนับสนุนจาก ผู้บังคับบัญชาให้มีความก้าวหน้าในตำแหน่ง หน้าที่การงาน					
39.	ครูผู้สอนได้รับโอกาสในการได้เข้ารับการอบรมสัมมนาและการศึกษาดูงานเพื่อพัฒนาความรู้และทักษะในการปฏิบัติงาน					
40.	ครูผู้สอนได้รับการสนับสนุนในการพัฒนาตนเอง ในด้านการศึกษาต่อ					
ด้านการยอมรับนับถือ						
41.	ผู้บังคับบัญชาให้การยอมรับในผลการปฏิบัติงานของครูผู้สอนเมื่อเห็นว่าครูผู้สอนทำงานอย่างเต็มความสามารถ					
42.	ครูผู้สอนมีโอกาสเสนอผลงาน ต่อที่ประชุม เพื่อให้ผู้อื่นได้รู้จักผลงานของตนเอง					
43.	ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษา ให้เกียรติซึ่งกันและกัน					
44.	ครูผู้สอนได้รับการยอมรับ เชื่อถือและไว้วางใจจากผู้ปกครองและคนในชุมชน					
ด้านความสำเร็จของงาน						
45.	ครูผู้สอนมีความมุ่งมั่น ตั้งใจปฏิบัติงานให้สำเร็จตามเวลาที่กำหนด					
46.	ครูผู้สอนพึงพอใจกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เกิดจากการจัดกิจกรรมการสอนของตนเอง					
47.	ครูผู้สอนสามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงานได้ดี					
48.	ครูผู้สอนมีเสรีภาพและได้ใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ อย่างเต็มที่ในการจัดการเรียนการสอนของตน					

ข้อ	ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านความรับผิดชอบ						
49.	ครูผู้สอนมีความตั้งใจในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายให้บรรลุตามเป้าหมายของงาน					
50.	ครูผู้สอนพอใจและมีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย					
51.	ครูผู้สอนได้รับมอบหมายให้เป็นผู้รับผิดชอบโครงการของโรงเรียน ด้วยความเต็มใจ					
52.	ครูผู้สอนมีความตั้งใจปฏิบัติงาน สามารถแก้ไข ปัญหาโดยไม่ทิ้งงาน					
ด้านค่าจ้างและค่าตอบแทน						
53.	ครูผู้สอนได้รับเงินเดือนที่เหมาะสมกับความรู้ ความสามารถของตนเอง					
54.	ครูผู้สอนได้รับสิทธิประโยชน์และสวัสดิการต่าง ๆ ที่ส่งเสริมการปฏิบัติงานของตนเอง					
55.	เงินเดือน/ค่าตอบแทนของครูผู้สอนมีความพอเพียงต่อการดำรงชีวิต					
56.	ค่าจ้างและค่าตอบแทนที่ครูผู้สอนได้รับมีความเหมาะสมและยุติธรรม					
57.	ครูผู้สอนได้รับการพิจารณาในการเลื่อนขั้นเงินเดือนด้วยความเป็นธรรม					
ด้านสภาพการทำงาน						
58.	สถานศึกษามีวัสดุ-อุปกรณ์ เครื่องอำนวยความสะดวกเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน					
59.	อาคารเรียนและอุปกรณ์ต่าง ๆ ของโรงเรียน มีความทันสมัย และปลอดภัยต่อการดำเนินชีวิต					
60.	สถานศึกษาที่ครูผู้สอนปฏิบัติงานอยู่ได้รับความร่วมมือจากชุมชนและผู้ปกครองเป็นอย่างดี					
61.	สภาพแวดล้อมมีความเหมาะสมทำให้ครูผู้สอนมีความสุขในการปฏิบัติงาน					
62.	สถานศึกษามีอาคารเรียนเพียงพอ สะอาด เป็นระเบียบ ส่งเสริมต่อความสำเร็จในการทำงาน					

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

[illegible]

ขอขอบพระคุณในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

ภาคผนวก ง

ค่าคุณภาพเครื่องมือ

1. ค่าความเที่ยงตรง
2. ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่น

ตาราง 34 ค่าดัชนีความสอดคล้อง ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของ
แบบสอบถามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาและความพึงพอใจใน
การปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

ข้อที่	ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญคนที่					ผลรวม	ค่า IOC	ค่าอำนาจจำแนก (r)	การแปลผล
	คนที่1	คนที่2	คนที่3	คนที่4	คนที่5				
1.	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	.964	ใช้ได้
2.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	.428	ใช้ได้
3.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	.899	ใช้ได้
4.	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	.842	ใช้ได้
5.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	.842	ใช้ได้
6.	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	.330	ใช้ได้
7.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	.842	ใช้ได้
8.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	.921	ใช้ได้
9.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	.279	ใช้ได้
10.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	.926	ใช้ได้
11.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	.462	ใช้ได้
12.	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	.606	ใช้ได้
13.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	.330	ใช้ได้
14.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	.842	ใช้ได้
15.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	.921	ใช้ได้
16.	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	.921	ใช้ได้
17.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	.277	ใช้ได้
18.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	.262	ใช้ได้
19.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	.402	ใช้ได้
20.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	.345	ใช้ได้
21.	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	.605	ใช้ได้

ตาราง 34 (ต่อ)

ข้อที่	ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญคนที่					ผลรวม	ค่า IOC	ค่าอำนาจจำแนก (r)	การแปลผล
	คนที่1	คนที่2	คนที่3	คนที่4	คนที่5				
22.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	.269	ใช้ได้
23.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	.605	ใช้ได้
24.	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	.848	ใช้ได้
25.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	.842	ใช้ได้
26.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	.808	ใช้ได้
27.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	.866	ใช้ได้
28.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	.362	ใช้ได้
29.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	.932	ใช้ได้
30.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	.934	ใช้ได้
ค่าความเชื่อมั่น = 0.96									

ตาราง 35 ค่าดัชนีความสอดคล้อง ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของ
แบบสอบถามความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

ข้อที่	ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญคนที่					ผลรวม	ค่า IOC	ค่าอำนาจจำแนก (r)	การแปลผล
	คนที่1	คนที่2	คนที่3	คนที่4	คนที่5				
1.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	.872	ใช้ได้
2.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	.502	ใช้ได้
3.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	.910	ใช้ได้
4.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	.842	ใช้ได้
5.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	.839	ใช้ได้
6.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	.744	ใช้ได้
7.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	.926	ใช้ได้
8.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	.502	ใช้ได้

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

ภาคผนวก จ

แบบสอบถามผู้ทรงคุณวุฒิ
เพื่อเสนอแนะทางการพัฒนา

แบบประเมินความเหมาะสมแนวทางการพัฒนา

หลักสูตรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน
ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

ผู้วิจัย นางสาวไอลดา แสนนา

นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รศ.ดร.วันเพ็ญ นันทะศรี

ประธาน กรรมการ

ดร.อภิสิทธิ์ สมศสุข

กรรมการ

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาหลักสูตรมาภิบาลของ
ผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 แบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สอบถามแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ เพิ่มเติม

ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์จากท่านได้พิจารณาแนวทางการพัฒนา ซึ่งจะเป็นประโยชน์
ต่อการดำเนินการวิจัยและขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงยิ่งที่ให้ความอนุเคราะห์ในครั้งนี้

นางสาวไอลดา แสนนา

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

แบบประเมินความเหมาะสมแนวทางการพัฒนาหลักสูตรมาภิบาลของผู้บริหาร
สถานศึกษาที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ
ผู้เสนอความคิดเห็น

.....
ตำแหน่ง

.....
วุฒิการศึกษา

.....
ประสบการณ์ทำงาน

*****

คำชี้แจง

โปรดพิจารณาแนวทางการพัฒนาเพื่อหาแนวทางการพัฒนาหลักสูตรมาภิบาลของผู้บริหาร
สถานศึกษาที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ว่าวิธีการใดจะเหมาะสมที่จะกำหนดเป็น
แนวทางพัฒนา โดยกำหนดเครื่องหมาย ☒ ลงในช่องระดับความคิดเห็น ซึ่งกำหนด ระดับ
คะแนนไว้ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51–5.00 หมายความว่า ความเหมาะสมของแนวทางพัฒนาหลักสูตร
มาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51–4.50 หมายความว่า ความเหมาะสมของแนวทางพัฒนาหลักสูตร
มาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา มีความเหมาะสมในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51–3.50 หมายความว่า ความเหมาะสมของแนวทางพัฒนาหลักสูตร
มาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51–2.50 หมายความว่า ความเหมาะสมของแนวทางพัฒนาหลักสูตร
มาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา มีความเหมาะสมในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00–1.50 หมายความว่า ความเหมาะสมของแนวทางพัฒนาหลักสูตร
มาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา มีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

แนวทางการพัฒนาหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

ข้อ	หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านหลักความคุ้มค่า						
1. ผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำแผนปฏิบัติการให้มีงบประมาณเพียงพอในการจัดซื้อ วัสดุ อุปกรณ์และครุภัณฑ์						
2. ผู้บริหารสถานศึกษาสำรวจความต้องการของครูผู้สอนในการใช้วัสดุ อุปกรณ์ เพื่อการจัดการจัดการเรียนการสอน						
3. ผู้บริหารสถานศึกษาจัดอบรมการใช้ วัสดุ อุปกรณ์ และครุภัณฑ์ ตามความจำเป็น และเกิดประโยชน์สูงสุด						
4. ผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำโครงการ “การใช้วัสดุ อุปกรณ์ในสถานศึกษาอย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด”						

ท่านคิดว่าแนวทางการพัฒนาหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านหลักความคุ้มค่า ควรเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

แนวทางการพัฒนาหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความพึงพอใจใน
การปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร
เขต 3

ข้อ	หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านหลักนิติธรรม						
1. หน่วยงานต้นสังกัดจัดอบรมเพื่อสร้างความเข้าใจให้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับ กฎ ระเบียบ ข้อบังคับของสถานศึกษา						
2. ผู้บริหารสถานศึกษา จัดทำ กฎ ระเบียบ ข้อบังคับของสถานศึกษา ลงในเว็บไซต์ของสถานศึกษา						
3. ผู้บริหารสถานศึกษา ติดป้ายประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ กฎ ระเบียบ ข้อบังคับของสถานศึกษา เพื่อให้ทุกคนได้ทราบ						

ท่านคิดว่าแนวทางการพัฒนาหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา

ด้านหลักนิติธรรม ควรเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แนวทางการพัฒนาหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

ข้อ	หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านหลักความร่วมมือ						
1. ผู้บริหารสถานศึกษาจัดประชุมผู้ปกครอง ปีการศึกษาละ 2 ครั้ง เพื่อสร้างความเข้าใจ และการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานของครู						
2. สถานศึกษามีการจัดประชุมคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อดำเนินการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ						
3. ผู้บริหารสถานศึกษาเชิญปราชญ์ชาวบ้านในชุมชนเข้ามาให้ความรู้ในสถานศึกษา						
4. ผู้บริหารสถานศึกษาเชิญผู้นำชุมชน และคนในชุมชนเข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญของสถานศึกษา						

ท่านคิดว่าแนวทางการพัฒนาหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา

ด้านหลักความร่วมมือ ควรเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แนวทางการพัฒนาหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความพึงพอใจใน
การปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร
เขต 3

ข้อ	หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านหลักคุณธรรม						
1. ผู้บริหารสถานศึกษาเข้าร่วมอบรมคุณธรรม จริยธรรม						
2. ผู้บริหารสถานศึกษาเข้าร่วมโครงการ สถานศึกษาสีขาว						
3. ผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำโครงการค่านิยมคุณธรรม จริยธรรมภายในสถานศึกษา						
4. ผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำหลักสูตร รายวิชาเพิ่มเติมด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม						
5. ผู้บริหารสถานศึกษา เข้าร่วมโครงการ “โรงเรียนคุณธรรม สพฐ์”						

ท่านคิดว่าแนวทางการพัฒนาหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา

ด้านหลักคุณธรรม ควรเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แนวทางการพัฒนาหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

ข้อ	หลักการมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านหลักความรับผิดชอบ						
1. ผู้บริหารสถานศึกษาจัดอบรมให้ครู และนักเรียน ตระหนักถึงสิทธิ และหน้าที่ มีความสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคม						
2. ผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำโครงการ ปลุกจิตสำนึกให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อจากการกระทำของตน						
3. ผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำการประกวดโครงการ “ห้องเรียนสะอาดเพราะมีความรับผิดชอบ” ในสถานศึกษา						

ทานคิดว่าแนวทางการพัฒนาหลักสูตรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา

ด้านหลักความรับผิดชอบควรเป็นอย่างไร

Handwriting practice lines with a watermark reading '2191'.

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นางสาวไอลดา แสนนา
วัน เดือน ปีเกิด	วัน 8 เดือนพฤศจิกายน ปี พ.ศ.2534
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	แฟลตพักครู โรงเรียนอนุบาลวานรนิวาส(ราษฎร์บำรุง)
ตำแหน่งปัจจุบัน	ครู วิทยฐานะ ครู ชำนาญการ
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนอนุบาลวานรนิวาส(ราษฎร์บำรุง) สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2553	ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนขามแก่นนคร อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น
พ.ศ. 2557	ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต (ศป.บ) สาขาวิชาดนตรีไทย มหาวิทยาลัยขอนแก่น
พ.ศ. 2560	ประกาศนียบัตรวิชาชีพครู สาขาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
พ.ศ. 2568	ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2560	ครูผู้ช่วย โรงเรียนอนุบาลวานรนิวาส(ราษฎร์บำรุง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3
พ.ศ. 2562	ครู คศ.1 โรงเรียนอนุบาลวานรนิวาส(ราษฎร์บำรุง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3
พ.ศ. 2566	ครูชำนาญการ โรงเรียนอนุบาลวานรนิวาส(ราษฎร์บำรุง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3